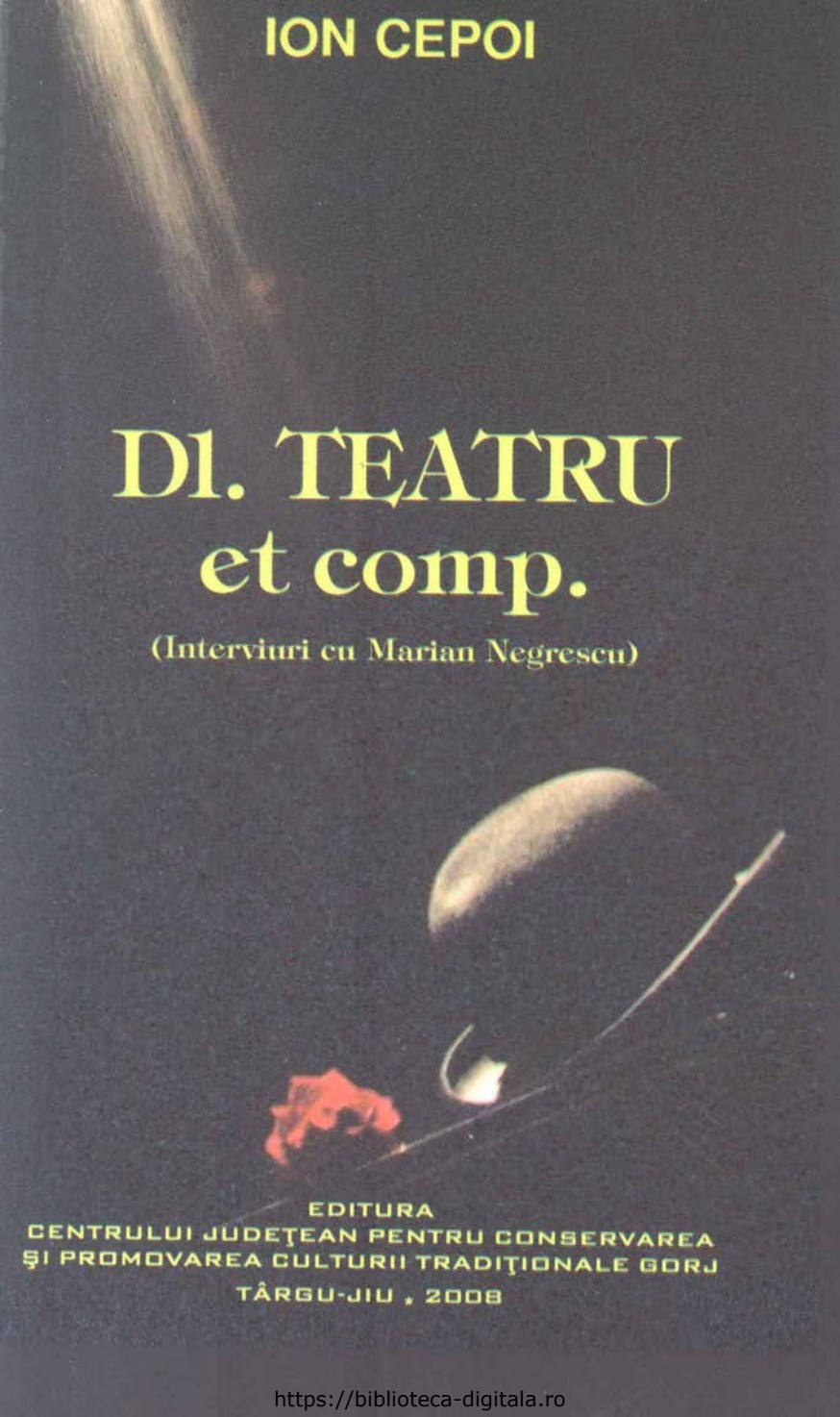


ION CEPOI

DI. TEATRU et comp.

(Interviuri cu Marian Negrescu)



EDITURA
CENTRULUI JUDEȚEAN PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE GORJ
TÂRGU-JIU , 2008

ION CEPOI

DL. TEATRU
et comp.

TG-JIU * 2008

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CEPOI, ION**

**DI. Teatru et comp./ Ion Cepoi. - Târgu-Jiu:
Editura Centrului Județean pentru Conservarea și
Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, 2008**

ISBN 978-973-7847-20-1

792(047.53)

**Această carte este un proiect sprijinit financiar de
Fundatia culturală „Elvira Godeanu” Tg-Jiu**

ION CEPOI

DL. TEATRU

et comp.

(Interviuri cu Marian Negrescu)

EDITURA
CENTRULUI JUDEȚEAN PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE
GORJ
TÂRGU-JIU * 2008

În loc de prefață

Pe 1 iulie 2008, de ziua sa de naștere, Aimée Iacobescu făcea o mărturisire care ținea loc și de viață și de profesiune de credință pentru toți cei asemenea ei:

„{...} Noi am avut niște profesori extraordinari care, în momentul în care te vedeau un copil de 16-17 ani, se uitau la tine (puteai să spui tu și „Tatăl nostru”) și știau ce ai să joci de când te-ai născut și până o să mori. **Un artist se naște artist și moare artist** (subl. ns.). Chestia asta cu pensionările nu există. **Artiștii sunt oameni de neînlocuit** (subl. ns.).”

Chiar așa, artiștii sunt oameni de neînlocuit! Și, Doamne, câtă dreptate are! Spun asta în deplină cunoștință de cauză, ca unul care a avut norocul să cunoască un astfel de artist, Marian Negrescu pe numele său.

De când l-am întâlnit - și sunt aproape trei decenii de atunci - omul acesta a avut o singură dragoste, o singură preocupare și un singur ideal - teatrul. Altfel spus, omul acesta a respirat și respiră teatru, s-a hrănit și se hrănește cu teatru, s-a cununat și se cunună în fiecare dimineața cu teatrul și, sunt sigur, atunci când biologic nu va mai putea face toate aceste lucruri, va prefera să plece în alte lumi tot de pe scândura scenei.

Că asta înseamnă predestinare, pasiune, mod de viață sau mai știu eu ce altceva e de la sine înțeles. Ce e mai puțin de înțeles pentru omul comun e faptul că printre noi chiar există

astfel de semeni care-și dăruiesc necondiționat și total nu numai întreaga lor capacitate emoțională sau profesională ci că viața însăși nu poate fi concepută de ei în afara altor miracole decât acelea date de artă.

De-a lungul timpului, dar în special din 1993 încoace, de când am avut privilegiul să iau parte la proiectul numit Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”, am avut discuții aproape interminabile cu Marian Negrescu. Despre toate câte există pe lume, dar în primul rând despre acest teatru din Tg-Jiu căruia el i-a fost ctitor.

Unora din afară cuvintele acestea pot să pară prea mari. Nu sunt, din cel puțin două motive: unul, că subsemnatul n-a ridicat niciodată statui nimănui, nu știu și nu pot organic să fac așa ceva; doi, că tot ceea ce a făcut Negrescu pentru teatrul din Gorj, în toți acești 15 ani, nu a fost altceva decât o superbă declarație de dragoste adresată locului său de baștină.

Din toate aceste motive și cartea de față - care cuprinde interviuri cu Marian Negrescu și impresii despre instituția de artă din Tg-Jiu - nu vrea să facă altceva decât să prezinte tuturor un om și lucrarea sa pământească numită Teatru.

Din toate aceste motive, cartea de față nu putea avea un alt titlu decât **Domnul Teatru et comp.**, pentru că, în mintea mea, după trecerea în neființă a lui Valentin Silvestru - cel mai mare și mai sincer prieten pe care l-a avut vreodată instituția teatrală din Târgu-Jiu -, așa l-am numit și pe Negrescu: Domnul Teatru, adică. Și am făcut-o din două considerente: unul, că pentru acești doi oameni destinul personal a însemnat exclusiv destinul unei instituții; al doilea, că ei fac parte din stirpea rară a întemeietorilor de cultură.

Ceilalți, câți și cum am fost, nu am făcut altceva decât să le ținem companie.

Autorul

PARTEA I

**În care aflăm cine este și cu ce se ocupă
personajul principal**

*

NUMELE ȘI PRENUMELE:

MARIAN NEGRESCU.

DATA ȘI LOCUL NAȘTERII:

16 octombrie 1958, Tg-Jiu.

PROFESIA (de când se știe pe lume): actor român.

STUDII: Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică București (clasa profesor univ. Sanda Manu), absolvit în 1989.

LOCURI DE MUNCĂ (de dimineața și până dincolo de miezul nopții):

- 1981-1982, referent Casa de cultură a municipiului Tg-Jiu; înființează grupul muzical „Sideral” și formația de teatru a instituției);

- 1982-1985, asistent imagine film, TVR;

- din septembrie 1989, actor al Teatrului Național din Craiova;

- din iulie 1993 și până în prezent, director al Teatrului **Elvira Godeanu** din Târgu-Jiu;

- din decembrie 1993, regizor TDEG Tg-Jiu;

- din octombrie 2002, actor la aceeași instituții.

CARIERA ARTISTICĂ:

- **TEATRUL NAȚIONAL BUCUREȘTI:** Vasiliu din **Jocul ielelor** de Camil Petrescu, în regia Sandei Manu; Ipistatul în **D'ale carnavalului** de I.L. Caragiale - regia Sanda Manu;

- **STUDIOUL CASSANDRA** (IATC): Berbecaru în **Profesor Dr. Omu** de Camil Petrescu, regia Adriana Popovici; Kent în **Regele Lear** de W. Shakespeare - regia Andreea Vulpe;

- **TEATRUL NAȚIONAL CRAIOVA:** a debutat în **Vărul Shakespeare** de Marin Sorescu, interpretându-l pe Voicea, în regia lui Mircea Cornișteanu.

Apoi personajele lui au fost: Mick din **Îngrijitorul** de Harold Pinter - regia Daniela Peleanu; Bassianus din **Titus Andronicus** de W. Shakespeare - regia Silviu Purcărete; Vânătorul din **Phaedra** de Euripide - regia Silviu Purcărete; Pulpană și Macbeth din **Ubu rex cu scene din Macbeth** de Jarry și Shakespeare - regia Silviu Purcărete; Seniorul de la Souche din **Improvizație la Versailles** de Molière - regia Daniela Peleanu; Nae Ipingescu din **O noapte furtunoasă** de I.L. Caragiale - regia Daniela Peleanu; Vestitorul din **Orestia** - regia Silviu Purcărete; 17 roluri diferite în **Operele complete ale lui WLM ȘXPR** de Jess Borgeson, Adam Long și Daniel Singer, regia Petre Bokor.

Cu piesele regizate de Silviu Purcărete la Teatrul Național din Craiova a fost în 96 de turnee în aproape toate țările Europei și de asemenea în Australia, Japonia, Canada, America de Sud, Egipt, Singapore, jucând în peste 250 de reprezentații.

- **TEATRUL POPULAR TG-JIU:**

* **A regizat:**

1. „Doctor fără voie” de Moliere;

2. „Cash” de S. Tarabussi;
3. „Porunca a 7-a” de Dario Fo.

- **TEATRUL DRAMATIC „ELVIRA GODEANU”**
TG-JIU:

*** A regizat:**

1. „D’ale Carnavalului” de I. L. Caragiale (premiera: 19 dec. 1993);
2. „Jacques sau supunerea” de Eugen Ionescu (12 dec. 1994);
3. „A douăsprezecea noapte” de W. Shakespeare (19 dec. 1995);
4. „Conu Leonida față cu reacțiunea” de I. L. Caragiale (15 nov. 1996)
5. „Îmblânzirea scorpiei” de W. Shakespeare (1 febr. 1998);
6. „O noapte furtunoasă” de I. L. Caragiale (15 mai 1999);
7. „Commedia” de Marian Negrescu (11 dec. 1999);
8. „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale (31 mai 2000);
9. „Wally’s cafe” de Sam Bobrick și Ron Clark (6 apr. 2001);
10. „D’ale carnavalului” de I. L. Caragiale (7 dec. 2002);
11. „Dropia” - adaptare Ion Cepoi după „Paracliserul” de Marin Sorescu (22 martie 2003);
12. „Visul unei nopți de vară” de W. Shakespeare (27 martie 2004);
13. „Nu sunt turnul Eiffel” de Ecaterina Oproiu (8 apr. 2006);
14. „Jeșirea în lume” - adaptare Ion Cepoi după „La liliaci” de Marin Sorescu (13 ian. 2007);
15. „Cafeneaua” de Sam Bobrick (23 febr. 2008).

*** A interpretat rolurile:**

1. Majestatea Sa („Ultimul împărat" de Valentin Nico-lau, regia Vitalie Lupașcu, premiera 26 oct. 2002);

2. Baal & Milton („Victorie" de Howard Barker, re-gia Gelu Badea, premiera 17 mai 2003); evoluția din acest spectacol i-a adus Premiul pentru rol masculin la Thalia Open Festival Tg-Mureș, ediția 2004;

3. Samson, Romeo, Iulius Cezar, Richard II, Regele Lear, Polonius, Laerte etc. („Operele complete ale lui WLM ȘXPR" de Jess Borgeson, Adam Long și Daniel Singer, regia Vitalie Lupașcu, premiera 28 febr. 2004);

4. Dom Juan („Dom Juan" de Moliere, regia Gelu Badea, premiera 8 mai 2004);

5. Creon („Antigona" de Sofocle, regia Gelu Badea, premiera 6 nov. 2004);

6. Regele Richard II („Richard II" de Shakespeare, regia Horațiu Ioan Apan, premiera 16 aprilie 2005);

7. El („Doi pe o bancă" de Alexandr Ghelman, regia Zoltan Schapira/ Suedia, premiera 4 sept. 2005, Casa-blanca/ Maroc); Premiu de onoare al FITUC, Maroc, 2005;

8. Primarul („Revizorul" de N. V. Gogol, regia Andrei Mihalache, premiera 15 dec. 2005);

9. Giovanni („Bătrânii" de Giampiero Frondini și Achille Roselletti, regia Achille Roselletti/ Italia, premiera 27 mai 2006);

10. Emigrant 1 („Emigrații" de Stawomir Mrozec, regia Horațiu Ioan Apan, premiera 17 martie 2007; spectacolul a fost prezentat la Romania Theatre Festival 1st edition, Istanbul, Turcia, 22-24 mai 2007);

11. Verșinin („Trei surori" de A. P. Cehov, regia Petru Caița, premiera 6 octombrie 2007);

12. Un dansator („Balera" - dancing Italia, de Achille Roselletti, regia Achille Roselletti/ Italia, premiera 29 martie 2008).

* **A colaborat**, ca regizor și actor, cu Teatrul de Nord Satu Mare și Teatrul Municipal Baia Mare.

* **A jucat în filmele:** „Undeva în est” și „Flăcări pe comori” (regia Nicolae Mărgineanu); "Vacanța mare" (regia Andrei Blaier); "Domnișoara Aurica" (regia Șerban Marinescu); "Cortul" (regia Bogdan-Cristian Drăgan).

* **A inițiat și coordonat turneele Teatrului „Elvira Godeanu”** în Maroc, Suedia, Danemarca, Turcia și Italia.

* **A fost onorat** cu Diplome de excelență de către Consiliul Județean Gorj, Primăria Tg-Jiu, alte instituții administrative și culturale din Gorj.

PARTEA a II-a

**În care aflăm ce-a spus și ce-a făcut
personajul de care vorbeam mai devreme**

*

„Fiindcă Teatrul Dramatic *Elvira Godeanu* există, deoarece toți cei care se îngrijesc ca această instituție să funcționeze sunt plini de bune intenții, nici noi, ca ziarist n-am făcut opinie separată. Un început e ezitant și trebuie așteptată statuarea definitivă. O asemenea așezare trainică se poate întâmpla prin noua premieră anunțată pe 31 octombrie a. c. Despre ea și despre alte proiecte ne vorbește dl. Marian Negrescu, directorul în exercițiu:

- Stagiunea de toamnă debutează cu comedia „**Jourdain cel scrântit**” (o molieriană în trei acte) de Mihail Bulgakov. Permiteți-mi însă, deși profit oarecum de prilej, să mă refer la ce dorim să facem în acest al doilea an. Schimbări masive nu vor avea loc. Au fost angajați (la cumul, n.a.) încă trei actori profesioniști: Ilie Gheorghe, Iosefina Stoia, Adrian Andone, actori la Teatrul Național Craiova.

- *Nu treceți așa repede peste informație. Zăboviți câteva clipe.*

- De acord. Ilie Gheorghe, actorul numărul 1 al TNC, preferat de regizorul Silviu Purcărete, va juca la Tg-Jiu în „**D’ale carnavalului**” pe Pampon și rolul principal în spectacolul Andreei Vulpe - „**Treziri**” - un scenariu propriu inspirat de un film al lui Robert de Niro. Iosefina Stoia este una din societarele TNC, o actriță absolut ire-

zistibilă în rolurile de comedie. Adrian Andone e un tânăr cu reale perspective în devenirea sa. El urmează să se ocupe împreună cu mine de pregătirea specifică a actorilor deja angajați ai T.D.E.G.

- *Reveniți la ideea de bază. La conținutul stagiunii de toamnă.*

- Desigur. O primă veste. Ne ocupăm de reluare, în primul rând, a evoluției altor trupe de teatru din țară pe scena din Tg-Jiu, a Casei de cultură a sindicatelor.

Între timp, fosta *Sală 23 August* a intrat în reparații capitale. Spectatorii vor fi peste 2-3 ani beneficiarii unei bijuterii estetice și utilitare, cu 250 locuri. O premieră pentru oraș, o sală de unică folosință cu abonamente exclusive anuale și chiar... pe viață.

- *Ce specific vizați pentru acest nou teatru, ca el să nu piară?*

- Eu visez transformarea acestui teatru într-un centru național de cercetare teatrală, primul de acest gen din România, această formă fiind în toate țările civilizate și fiind finanțată de Guvern.

- *Ne puteți da un exemplu?*

- C.I.T. de la Paris, condus de marele Peter Brook. Vom organiza în acest context o sesiune de comunicări științifice pe teme teatrale, evident cu participare internațională, care va avea loc anual în cadrul festivalului pe care vrem să-l instituim.

Spun vrem pentru că, de la 1 septembrie acest an, alături de noi se va afla un prieten neprețuit, dl. Ion Cepoi, în postura celui dintâi secretar literar din istoria teatrului local.

Vom încheia deasemenea un contract între teatrul nostru și Academia de Teatru din București în vederea oferirii unei burse anuale pentru cei mai buni dintre studenții de la regie - ani terminali!

- *De ce regizori vor fi produse spectacolele acestei*

toamne?

- Spectacolele din acest an vor fi produse de regizori profesioniști, ceea ce se constituie într-o garanție a calității lor. Iată repertoriul stagiunii 1994-1995: **Jourdain cel scrântit**, de Mihai Bulgakov - regizor Cristian Juncu; **Treziri** - scenariu propriu al regizoarei Andreea Vulpe de la Teatrul Național București; **Scrisorile lui Pavel** - scenariul și regia Goange Marinescu de la Teatrul „Anton Pann” din Rm. Vâlcea; **Prețioasele ridicole**, de Molière - regia Daniele Peleanu de la T. N. Craiova; **Cum vă place**, de W. Shakespeare - regia Marian Negrescu; **D’ale carnavalului și Jacques sau supunerea** (reluări).”

{Ion Popescu, **În stagiunea de toamnă - o nouă comedie: „JOURDAIN CEL SCRÂNTIT”, de Mihail Bulgakov, Gorjeanul, 24 septembrie 1994}**

*

„- Ideea înființării unui teatru profesionist este un vis mai vechi al unor împătimiți ai scenei din Tg-Jiu, printre care am cinstea a mă număra și eu. Ea a devenit realitate prin decizia Direcției Teatre din Ministerul Culturii, după un an de tatonări reciproce între conducerea Direcției și teatrul nostru. În peisajul cultural gorjean a apărut astfel cea mai tânără instituție teatrală din România, de ale cărei destine manageriale am cinstea să mă ocup. Deocamdată, ne desfășurăm activitatea în Casa de cultură a sindicatelor din Tg-Jiu.

Spun deocamdată, deoarece în scurt timp (septembrie-octombrie 1996) va fi dată în funcțiune noua clădire a instituției în spațiul reprezentat acum de o veche clădire (sală de cinema), clădire ce ne-a fost repartizată prin gentilețea Primăriei pentru o perioadă de 20 ani fără pretenții materiale și cu posibilități reale de a ne fi repartizată definitiv. Așa stând lucrurile, s-a licitat proiectul acestei noi săli, câștigat de firma PERFECT din Tg-Jiu, care are în componența sa oameni minunați, profesioniști de marcă; ei sunt cei care, după discuții avute împreună, au imaginat viitorul teatru. Așa cum se prezintă, proiectul va fi unul de ultimă generație, totul la nivelul exigențelor internaționale din domeniu. Sala va avea 257 locuri, concepută fiind în așa fel încât să se poată transforma în

maximum zece minute din „stilul italian” (de bază) în cel „elisabetan”. Este o noutate în domeniu, la noi, evident, și ne va da posibilitatea unor montări spectaculoase. Rețineți data inaugurării: septembrie-octombrie 1996!

În ceea ce privește colectivul artistic: acesta este format pe structura vechiului Teatru Popular și are în componență actori cu state vechi (8-9 ani) precum și tineri ce bat la porțile afirmării. Amintesc aici câteva nume: Ionuț Stoica, Adriana Brânzan, Dan Dobroiu, Luminița Șorop-Goșa, Simona Popescu, Valeriu Bâzu, Constantin Eremia, precum și Ion Alexandrescu, acesta din urmă fiind primul absolvent de teatru care a decis să se reîntoarcă acasă după terminarea facultății. De asemenea, colaborăm cu câțiva actori de marcă ai teatrului românesc: Ilie Gheorghe, Iosefina Stoia, Adrian Andone, Gabriela Baciu - actori ai Naționalului craiovean și care sunt angajați, prin cumul, la teatrul nostru. Colaborarea aceasta este de natură să propulseze teatrul nostru într-un viitor, sper nu prea îndepărtat, în elita teatrală din România. (...)

Stagiunea 1994-1995 am deschis-o cu ***Jourdain cel scrântit*** de M. Bulgakov, în regia lui Cristian Juncu. Continuăm cu un basm regizat de Ion Alexandrescu, apoi cu ***Othello*** de W. Shakespeare, în regia Andreei Vulpe de la T. N. București (spectacol în coproducție cu T. N. Craiova)... și un nou spectacol în regia lui Cristian Juncu asupra căruia purtăm încă discuții.

Alte proiecte? Ei bine, în 1996 -1997, după terminarea clădirii teatrului, doresc să-mi realizez un vis mai vechi: crearea unui Centru Internațional de Cercetare teatrală cu participări internaționale. De asemenea, am în vedere un contract cu Academia de Teatru din București prin care noi vom institui o bursă de un an pentru șeful de promoție al clasei de regie în vederea montării la Tg-Jiu a spectacolului de diplomă. Bursa va fi de un milion lei

(sau ce va însemna un milion în 1996).

Anul 1994 a fost sărbătoresc în ceea ce ne privește; s-au împlinit 160 ani de la primul spectacol de sine stătător în Tg-Jiu. Pornim deci la drum cu o tradiție și cu dorința noastră de a aduce în peisajul teatral din România o instituție tânără dar și o posibilă schimbare a mentalității oamenilor de teatru și a publicului, oferindu-le tuturor o față nouă a instituției teatrale clasice. Suntem tineri, frumoși, buni, încercăm să rămânem noi înșine oferind ceea ce avem mai de preț: sufletul nostru. Restul va decide timpul.

Închei cu un gând pentru studenții școlilor de teatru: în Tg-Jiu, sub patronajul tinereții și al numelui ELVIRA GODEANU se întâmplă ceva. Veniți să vedeți!”

{ ***Directori la Rampa.../ Marian Negrescu - Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu, Rampa, nr. 16/ 14-20 ianuarie 1995*** }

*

„ - *Marian Negrescu, ce vârstă ai și cum te simți în postura celui mai tânăr director al celui mai tânăr teatru profesionist din România?*

- Am 36 de ani. Postura la care faci referire este una măgulitoare și frumoasă prin greutatea ei. Măgulitoare pentru că este pentru întâia oară când am acceptat o funcție de răspundere, urmare a unei solicitări onorante formulate de Consiliul Județean Gorj. E plăcut să afli că niște oameni de calitate se gândesc la tine. Frumoasă, pentru că arta, teatrul în particular, îți oferă satisfacții estetice fabuloase. Grea, pentru că nu este ușor să studiezi la microscop sufletul uman.

- *Faci parte dintr-o trupă celebră, cea a Teatrului Național din Craiova. De ce nu ai rămas numai actor? Apoi, dezvoltă puțin ideea, multă lume de aici și de aiurea se întreabă ce i-a trebuit Târgu-Jiului Teatru, ca instituție, evident?!*

- Aici e o mică problemă. Eu nu am, deocamdată, conștiința a ceea ce înseamnă „funcție”/ „director” etc. Eu sunt actor. Sunt pus în „capul trebii”, consider eu, pe post de „paratrăznet” în fața loviturilor celor care sunt împotriva ideii de cultură adevărată. Târgu-Jiul are nevoie de teatru. Sunt convins. Simt asta. Noi suntem oglinda acestei societăți și, din fericire, mai sunt oameni

care au curajul să se privească în ea. Aceștia sunt spectatorii noștri. Existăm pentru că există ei, nu?

- *Omenește vorbind, te-a dus vreodată gândul că tot ceea ce faci acum la Tg-Jiu, bine sau rău, se cheamă istorie?*

- Da! E un simțământ teribil de răscolitor... Dar, a propos, întrebarea nu-i cinstită, sau cel puțin în circumstanțele acestui interviu nu-i cinstită. Încerci să arunci în spatele meu o formulă care-ți aparține. Sper că-ți amintești întâlnirea noastră din vara lui '94, întâlnirea aceea în doi, aceea când ți-am propus să-mi fi aproape în povestea asta, ca secretar literar. Cel care a formulat întâia oară sintagma cu facerea istoriei tu ai fost. Eu, care eram deja implicat în problemă, nu-mi puteam permite să o rostesc la modul propriu, ar fi fost dovada unui început de paranoie. Sigur, acum sunt convins că participăm la facerea istoriei. Dacă o să și reușim, vom vedea peste câțiva ani. Oricum, e clar, suntem deja niște rotițe în mecanism, cât de importante ori de necesare numai viitorul va putea spune. Îți mărturisesc că de multe ori mă întreb dacă voi fi în stare să fiu la înălțimea acestei idei... Mi-e teamă puțin, recunosc. Dar nu mersul spre Golgota mă înspăimântă, nu! Ci faptul că, întâmplător, sunt printre cei care vor semna această „filă”...

- *Există păreri, și nu puține, că Teatrul „Elvira Go-deanu” nu este decât o anexă a Teatrului Național din Craiova. Tu ce crezi?*

- Categoriec, nu! E o aberație! Colaborarea cu T. N. C. este benefică pentru noi, pentru actorii din teatrul nostru și, nu în ultimul rând, pentru spectatori. Eu aș pune problema și altfel: oare prezența actorilor celui mai galonat teatru din România nu este o recunoaștere a Teatrului nostru? Acești actori craioveni, care colindă de patru ani de zile lumea de la un capăt la celălalt, au ei nevoie de Tg-Jiu pentru a-l face o anexă? Eu cred că

nu. Suntem actori profesioniști, nu afaceriști mărunți.

- *S-au produs modificări de repertoriu în structura stagiunii 1994-1995. Existența unei singure premiere până în prezent - **Jourdain cel scrântit** - a dus la apariția aserțiunii că instituția pe care o conduci ar fi o „formă fără fond”. Poți s-o combați?*

- Faptul că n-am avut până acum, la acest moment, decât o premieră se datorează unor condiții obiective. Regizorul George Marinescu de la Teatrul din Râmnicu Vâlcea, care trebuia să monteze „**Scrisorile lui Pavel**”, n-a putut veni în perioada promisă. Acum s-a intrat în repetiții finale cu „**Căsătoria**” de Gogol, cu premiera în jur de 10 martie. Din 12 februarie, la Craiova și Tg-Jiu, în paralel, intrăm în repetiție cu o coproducție - **Othello** de W. Shakespeare, în regia Andreei Vulpe de la Naționalul din București. Premiera - 5 mai 1995. Dacă adăugăm și basmul „**Muck cel mic**” în regia lui Ion Alexandrescu, basm aflat în prag de finalizare, rezultă că numărul de premiere al actualei stagiuni va fi respectat. E adevărat, structura repertoriului s-a modificat. Dar asta se întâmplă în orice teatru din România... Vrei un exemplu? Teatrul Național din Craiova a anunțat anul trecut premierele: *Hamlet, Faust, Improvizația de la Versailles!* Ce premiere am avut acolo? *Iona, O masă pe cinstel!*... Formă fără fond? E un eufemism ieftin! No comment!

- *În general, ești mulțumit de tine, de trupă, de colaboratori? Acestora din urmă ce le-ai reproșa? Sau pe cine ai remarca - dacă e cazul. Câți dintre ei crezi că au șanse să crească profesional?*

- Sunt mulțumit de toți, cu o singură excepție: eu! Pentru că toți cei din teatru pot să greșească, neștiind încă ce înseamnă un teatru profesionist. Eu... nu am voie! De remarcat, în aceste condiții, trebuie să-i remarc pe toți pentru că fac aici, în oraș, o activitate promoțională. E bine să ai aripile sănătoase la început. Vor crește toți,

sigur!

- Care este reacția presei la jumătate de stagiune?

- Formidabilă! N-ai suficient spațiu s-o publici în câteva numere! Domnul Valentin Silvestru, decanul de vârstă al criticilor de teatru și președintele Asociației criticilor de teatru din România, spunea recent: „*Asistăm la nașterea unui teatru profesionist care promite foarte mult. Sunt convins că îndrumat bine și muncind vor ajunge la vârf.*” Eu ce să mai zic?

- Ai vrea să mulțumești cuiva în mod deosebit?

- Da! Generațiilor succesive de actori și spectatori locali care, iată, de 160 ani au crezut în ideea de teatru în Tg-Jiu și Consiliului Județean Gorj, care a făcut realizabilă această idee. Nu în ultimul rând, Primăriei municipale, prin a cărei grație ne-a fost cedată vechea sală de cinema a orașului; apoi, firmei **Perfect** din Tg-Jiu, care a imaginat arhitectural viitorul sediu. Data inaugurării? Septembrie-octombrie 1996.

- *Marian Negrescu, ți-e greu?*

- Mi-e foarte greu, dar nesomnul meu nu contează...
În orice biserică trebuie zidit un suflet...

- *Succes, maestre visător!*

- Nu mai puțin, domnule secretar literar!”

{Ion Cepoi, **Cu Marian Negrescu despre teatru și... Teatru/ Interviu**, Brâncuși, An I, Nr. 1/ 19 februarie 1995 }

*

„ - Domnule Marian Negrescu, cum ați gândit, cum ați aprecia stagiunea în curs? Ce sperați să mai realizați?

- Este vorba de noua etapă în viața tânărului nostru teatru - fapt probat și de cifra spectatorilor și numărul sporit al reprezentațiilor - o suită de 29 spectacole în 5 săptămâni. Concludentă mi se pare și frecvența spectacolorilor, care ocupă în fiecare seară peste 60 la sută din sala de 500 locuri a Casei de cultură a sindicatelor, în care jucăm deocamdată. Un procent bun - atâta vreme cât suntem în situația de a recrea un „reflex al mersului la teatru”, dispărut în ultimii ani - când practica stagiunilor permanente ale Naționalului din Craiova, ale teatrelor din Pitești, Petroșani, sau cea a turneelor unor prestigioase colective bucureștene n-a mai funcționat și ecourile ei au dispărut. Căci dacă cu 8-10 ani în urmă media era cam 1,5-2 spectacole pe săptămână, după 1990 ea se redusese incredibil!

- *Cine v-a sprijinit în efortul dvs.?*

- Ar trebui să încep cu președintele Consiliului Județean - dr. ing. Ștefan Popescu-Bejat, un împătimit al ideii de teatru și de viața spirituală la Tg-Jiu. Mărturisesc, sincer, că fără omul acesta receptiv, delicat, un mare prieten al teatrului, nu ne „descurcam”. Domnia sa a fost tot timpul o extraordinară „locomotivă” și un

extraordinar „paratrăznet” pentru dezvoltarea activității noastre. Ar trebui să vorbesc mult de colectivul format aici și de spiritul lui de dăruire, ca și de solitudinea colegilor mei din Craiova. De un mare sprijin ne-a fost prezența la Tg-Jiu încă din faza „gestației” teatrului a criticilor (în frunte cu domnul Valentin Silvestru) și a unor personalități artistice, precum Cătălina Buzoianu, ori Sanda Manu, profesoara mea de la ATF, pe care o așteptăm la Tg-Jiu, pentru un Work-shop. Solidaritatea de care vorbesc a reprezentat o certificare a faptului că ceea ce vrem noi nu e o utopie, răspunde unei necesități, ca și exigențelor valorii artistului.

- Pentru dvs. perspectiva se „arată” extraordinară. Târgu-Jiu este singurul oraș din țară în care se înalță în aceste zile un teatru. Cum va arăta acest teatru, cum l-ați visat, cum a fost proiectat?

- Vă asigurăm că proiectul acestui teatru de aproximativ 250 locuri, pentru care se preconizează o investiție de 5 miliarde lei, este absolut minunat. Evident că s-a vizat o funcționalitate optimă, o maximă modernitate. În ceea ce mă privește, de câte ori călătoream cu Teatrul Național Craiova radiografiam, notam tot ce vedeam interesant. Și atunci când veneam acasă, la Tg-Jiu, eu povesteam, iar proiectantul (arhitectul Mihai Maicovski, un mare talent, căruia Tg-Jiul îi datorează și splendida clădire a Tribunalului!) desena. Din multe aspecte posibile aș insista pe sala cu două „variante”. O sală tradițională care, prin deplasarea pe laterală a primelor patru rânduri și prin emergența unui „pinten” al scenei, se poate transforma într-un spațiu de joc asemănător celui de la Grădina Icoanei. Apoi: întreaga „parte” de lumină și sunet va fi computerizată. Vom avea și cabine de traducere simultană. Și pentru că realitatea permite să visăm cu ochii deschiși - aș îndrăzni să mărturisesc că am dori ca teatrul

nostru să găzduiască un Centru de antropologie teatrală, un Festival al femeilor creatoare etc.

- Când sperați că va avea loc inaugurarea acestei clădiri?

- Constructorii ne-au promis predarea pentru decembrie 1995 - ianuarie 1996, ceea ce ar însemna ca primul spectacol în casă nouă să aibă loc prin martie.

- Cu ce visați să inaugurați noul teatru?

- Cu un „*Pescărușul*” - ca manifestare a relației vitale și dramatice: teatru - viață.

- *Succes!*”

{Natalia Stancu, ***Tg-Jiu - singurul loc din țară în care se construiește un nou teatru***, *Curierul Național*, nr. 1587/ 29 mai 1996}

*

„ - De data aceasta v-am chemat la o întâlnire cu Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu, condus de actorul Marian Negrescu pe care, probabil, îl cunoașteți din spectacolele Teatrului Național din Craiova.

Teatrul „Elvira Godeanu” se află într-un turneu la București, găzduit de Teatrul de Comedie, turneu ce cuprinde trei spectacole: **Jourdain cel scrântit**, pe care l-ați putut vedea aseară, în regia lui Cristi Juncu, aici de față; în astă seară, ”**Carantina**”, în regia lui Bogdan Cristian Drăgan, care ne onorează deasemenea cu prezența lui, iar sâmbătă, la ora 20, ”**Căsătoria**” de Gogol, tot în regia lui Cristi Juncu.

Teatrul „Elvira Godeanu” se află pentru prima oară în turneu la București.

Este important acest pas pentru evoluția teatrului dumneavoastră și cred că este interesant să aflăm atât de la director cât și de la profesioniștii care au lucrat la Teatrul din Tg-Jiu ce-și propune acest teatru, cu ce vine nou, care este strategia dumnealor și ce proiecte de viitor au, cum au lucrat...

Cred că, mai întâi, domnule Marian Negrescu, ați putea să ne faceți o prezentare.

- Da. Vă mulțumesc. Să o luăm cronologic, foarte

scurt. Teatrul a luat ființă cu statut profesionist în 1993, este în subordinea și subvenția Consiliului Județean Gorj, cei care dau banii sunt organismele locale. Noi nu ne-am apucat să construim numai o trupă de teatru, de fapt am început lucrul pe fosta trupă a Teatrului Popular - nu toată, ci anumiți actori din această trupă. Politica repertorială a acestor aproape trei ani a fost una specială, în sensul că spectacolele, piesele care au fost montate aici au fost alese în așa fel încât aproape toată trupa să se producă, să joace în permanență și să țină contactul cu scena.

Înainte de a apela la profesioniști pentru a putea să prezint în lume această trupă, am lucrat câteva spectacole chiar eu, ca să-i pot pune în mișcare, cum s-ar zice, ceea ce înseamnă nivel de anul întâi de studiu la Academia de Teatru și Film. Astfel am montat *Jacques sau supunerea* de Eugen Ionescu și *D'ale Carnavalului* de Caragiale.

Abia după acest prim an de studiu am apelat la doi tineri regizori profesioniști. Cronologic, primul este Cristian Juncu, elev al doamnei Cătălina Buzoianu, care a răspuns acestei rugăminți, a venit la Tg-Jiu și a făcut acest prim spectacol - ***Jourdain cel scrântit***. El a recidivat în ***Căsătoria*** de N.V. Gogol, în care alături de trupa de la Tg-Jiu participă și trei actori ai T.N. Craiova, trei colegi de-ai mei. Aș vrea să fac chiar referire la ei: este vorba de dl. Vladimir Juravle, aici prezent, de doamna Josefina Stoia și de Adrian Andone, toți trei actori importanți ai T. N. C., care, colegial, au ajutat, au pus umărul la construcția teatrului de la Tg-Jiu.

A venit anul acesta rândul unei noi colaborări, făcută cu ocazia unei premiere mondiale: este vorba de colaborarea cu dl. Bogdan Cristian Drăgan, regizor de film și de teatru. A fost o colaborare extrem de fructuoasă pentru noi; este vorba despre spectacolul *Carantina*.

Autorul acestei piese este Tullio Zanovello, italian născut și crescut în Elveția, prezent la premiera de la Tg-Jiu. El s-a declarat încântat de spectacol și își dorește acum să impresarieze acest spectacol în Elveția. Dânsul a cedat, pentru că tot suntem în perioada „drepturilor de autor”, drepturile de autor și drepturile conexe Teatrului nostru.

În repertoriul nostru în acest an se mai află o premieră națională, este vorba de *Semnul crucii* de Gabriel Marcel. E prima reprezentare a lui Marcel în România. Spectacolul a fost prezentat la Sibiu, la secțiunea MARI SPEC-TACOLE - cum a decis juriul, în cadrul *Festivalului de teatru tânăr profesionist*. A avut ecou extrem de favorabil în rândul specialiștilor străini. Spectacolul a fost pus în scenă de Radu Tempea de la Cluj și avem în plan să-l itinerăm în țară și nu numai.

O altă premieră a fost „*A douăsprezecea noapte*” de W. Shakespeare, în regia mea, precum și „*Interesul poartă fesul*” de Jacinto Benavente (laureat al Premiului Nobel pentru literatură în 1922), în montarea lui Eugen Titu, actor profesionist al teatrului nostru. În fapt, această montare a însemnat venirea lui Titu Eugen la teatrul nostru, el a absolvit Institutul de teatru de la Cluj, clasa doamnei Sorana Coroamă. Eugen a venit, a propus un spectacol, l-am acceptat... Un spectacol de *commedia dell' arte* extrem de interesant.

... S-ar cuveni să dau informații despre noul sediu. Acest teatru se construiește pe locul unei foste săli de cinema, la km zero al orașului, după un proiect al arhitectului Mihai Maicovschi. El are câteva soluții speciale, noutăți chiar în plan arhitectural.

Sala va avea o capacitate de 257 locuri. Ea este mobilă, în sensul că scaunele sunt pe sistem gradenă, adică primele patru rânduri se pot detașa lateral; sub scenă este un pinten lung de opt metri, care, odată acționat, transformă sala în genul celei de la Bulandra. E și un

sistem complicat de trape - nouă trape acționate hidraulic. Tot teatrul va fi computerizat. Investiția totală se ridică la circa 5 miliarde lei, adică 10% din bugetul județului Gorj pe anul 1996! Repet, investiția este făcută de Consiliul Județean Gorj. Finalizarea construcției este estimată pentru ianuarie-februarie 1997. Sala va fi dotată cu instalație de climatizare completă etc. Va fi una dintre cele mai moderne săli de teatru din România. Aceasta este un prim pas. Al doilea pas va fi probabil la sfârșitul anului viitor: dorim să organizăm un Festival Internațional de teatru „Elvira Godeanu”, cu o participare importantă din străinătate. El va fi dublat de sesiuni de comunicări științifice pe teme de antropologie teatrală. O dată finalizată prima ediție a festivalului, avem în intenție și o propunere legislativă - transformarea teatrului nostru într-un Centru de cercetare teatrală internațională, cu tot ceea ce cuprinde acest termen, logistic vorbind: hotel, terenuri de tenis, bowling etc.

Dacă mi-e greu... Mi-e greu, sigur, mai ales în contextul turneelor teatrului din Craiova. Noroc că am lângă mine o echipă extrem de tânără și doritoare de a face treabă, de a face meserie...

Sper ca lucrurile să fie așa cum ni le-am imaginat.

În contextul finalizării clădirii mai există un proiect, pe care vreau să-l înaintez Academiei de teatru și Film: o bursă de 1 milion lei pe care s-o ofere teatrul din Tg-Jiu unui student de la regie, an terminal. El, studentul, va trebui să vină la Tg-Jiu și să-și facă aici proiectul de diplomă, cu trupa de aici, în condiții tehnice, sperăm, impecabile.

Există și probleme sociale pe care nu le putem despărți de zidirea teatrului nostru. După ce se vor termina alegerile, sperăm ca noul primar să dea curs solicitării noastre mai vechi, aceea a obținerii în spațiile unor clădiri de serviciu a unor garsoniere pentru actori. Având în

vedere că acum ies de pe băncile școlii mult mai mulți actori ca înainte de 1989, posibilitatea de a avea o locuință poate fi extrem de tentantă pentru un tânăr aflat la începutul carierei. Teatrul ar avea numai de câștigat. (...)

Cam asta ar fi tot.”

{**EXTRASE din Conferința de presă susținută vineri 21 iunie 1996 la sala UNITER/ Amfitrion: Aura Corbeanu, UNITER/ Intervievat: Marian Negrescu, directorul Teatrului „Elvira Godeanu” Târgu-Jiu**}

*

„La Tg-Jiu funcționează din 1993 Teatrul **Elvira Godeanu**.

*Botezată cu numele actriței gorjence care, prin anii '40-'50, a ajuns una dintre marile celebrități ale scenei pariziene (notă antologator: semnatarul acestui articol face o regretabilă confuzie între Elvira Godeanu și Elvira Popescu), noua instituție culturală era alcătuită, pentru început, din amatori. Niște amatori cu multă ambiție și cu unele succese, nu numai locale, însă mult prea neînsemnate pentru dorința lor de afirmare și de a fi văzuți în primul rând acasă la ei, de publicul lor. Patriotismul local al oltenilor este notoriu - și fără îndoială că tot pe seama acestuia trebuie pus și faptul că, mult înainte de 1989, un nume consacrat ca Mircea Cornișteanu, pe atunci regizor la Teatrul Național din Craiova, a lucrat vreo patru spectacole cu trupa din Tg-Jiu. Ceea ce constituia o garanție suficientă că lucrurile nu se vor cantona în orizontul de înlocuitor de cultură al **Cântării României**, la modă pe atunci.*

De baștină, desigur, din Târgu-Jiu, Marian Negrescu, directorul noului teatru, a jucat și el în șapte spectacole ale vechii trupe. Asta înainte de a intra la I.A.T.C. El și soția lui, Gabriela Baciu-Negrescu, au fost colegi de pro-

moție; au absolvit amândoi secția Actorie în 1989, la clasa profesoarei Sanda Manu, iar acum, amândoi, sunt actori la Naționalul craiovean.

- *Domnule Negrescu, cum ați ajuns la ideea de a vă dota orașul cu o viață teatrală permanentă și profesională?*

- Vorbiți de parcă el n-ar mai fi avut niciodată așa ceva. A avut mult timp înainte de 1944, ba chiar de la 1834, când a avut loc primul spectacol de teatru în acest oraș. Teatrul Milescu din Tg-Jiu a fost unul stabil și permanent. Iar când acesta n-a mai fost unul permanent, a ajuns să găzduiască turneele foarte frecvente ale teatrelor bucureștene. Orașul ăsta a fost dintodeauna un vad teatral, bun pentru trei-patru reprezentații pe săptămână, ceea ce, raportat la numărul de locuitori, nu e rău de loc.

- *Ați înființat teatrul ca pe o secție a Naționalului de la Craiova?*

- Nu. În 1993, Consiliul Județean Gorj a luat hotărârea de a-l înființa ca pe o instituție culturală de interes județean, aparținând, adică, județului. În primul an de activitate, când încă nici n-aveam o clădire a noastră, activitatea lui a fost urmărită, sub aspect profesional, de Direcția Generală a Instituțiilor de Spectacol din Ministerul Culturii, care, apoi, și-a dat avizul pentru funcționarea lui pe cont propriu - vreau să spun în afara cadrului administrativ al ministerului. Pentru postul de director, erau în discuție două propuneri: Horațiu Mălăele, alt gorjean, și eu. Cum Horațiu era destul de ocupat la București, am rămas eu. Ni s-a dat o clădire în centru, în bucurul târgului, dar ce clădire! Era un fost cinema scos din uz, care înainte de asta fusese sală de sport.

Ca să vă faceți o idee, pot să vă spun că tot ce am reușit să păstrăm din el au fost doi pereți laterali, am refăcut inclusiv fundația. Pe clădirea asta, conform

Deciziei Consiliului Județean, a ajuns stăpân Teatrul „Elvira Godeanu”. Dar tot Consiliul Județean ne-a aprobat cele 12 miliarde lei pentru renovare și modernizare. Cu banii aceștia, de fapt, am reconstruit clădirea. E o sumă serioasă, pe care, probabil, n-am fi primit-o de la Ministerul Culturii. În momentul de față, o asemenea investiție în cultură pot face numai autoritățile locale. Banii pe care i-am primit noi erau din bugetul propriu al Consiliului Județean. Vom termina lucrările anul ăsta, am ajuns deja la finisaje. Teatrul acesta se poate numi „construit și finanțat” de noi. Iar arhitectul Mihai Măicovschi, autorul proiectului a făcut, zic eu, un lucru excelent.

UN OBIECT SCUMP, DE LUX

- *Dintre factorii de decizie locali, cine v-a ajutat la început? Cine a fost „nașul” teatrului?*

- Președinte al Consiliului Județean era în 1993 actualul deputat PD Ștefan Popescu-Bejat. Acum este domnul Nicolae Mischie, fost deputat PDSR.

Nu le-a fost prea ușor cu noi și problemele noastre. În 1993, le-am spus consilierilor județeni că, pentru ca eu să accept postul de director, trebuie ca teatrul acesta să fie considerat drept ceea ce este: un obiect de lux, care va costa mulți bani. Era obligatoriu să fiu cât mai explicit, pentru că era vorba de bani publici.

- *De costat, costă, dar sub ce formă? De instituție bugetară, cu salarii fixe, plătite cu regularitate - sau de instituție destinată realizării unor proiecte bine precizate, punctuale, cum se spune astăzi - și cu colaboratori temporari?*

- Până la anul, vom continua să fim o instituție bugetară. Apoi, vom deveni un „teatru de proiecte”. În cam toate cele 49 de țări unde am fost până acum cu spectacolele lui Silviu Purcărete de la Craiova există obiceiul

de a se apela la câte un nume mare - Peter Brook, Ariane Mouchkine, Purcărete, de exemplu - pentru a i se încredința conducerea unui asemenea centru de proiecte teatrale, pentru a genera în jurul unei mari personalități regizorale o activitate inovatoare, cât mai depărtată de rutină.

Așteptăm doar adoptarea bugetului local pe anul 1998 (pe lista Consiliului Județean noi suntem prioritatea numărul unu) pentru ca să putem trece la penultima fază, de finisare a clădirii. Ultima va fi cea de montare a instalațiilor tehnice.

CEA MAI MODERNĂ DOTARE DIN ȚARĂ

Avem niștedotări tehnice extraordinare, de ultimă oră. Avem aparatură de sunet JBL de 4000 de wați, computerizată, de fabricație americană. Climatizarea totală a clădirii este și ea o realizare de anvergură: ne costă 2,1 miliarde de lei. Clădirea va avea un circuit închis de televiziune și toate serviciile asistate de calculator. Aparatura de lumini, computerizată și de ultimă generație e STRAND, din Anglia. Pe lângă toate acestea, mai avem și cabine de traducere simultană în două limbi de circulație, cu aparatura adecvată. Noua clădire va fi gata „la cheie” în această toamnă, iar primăvara viitoare, mai precis în perioada 10-20 aprilie 1999, aici va avea loc prima ediție a *Festivalului internațional de teatru Dialog 2000*.

UN ORĂȘEL DIN OLTENIA PE HARTA TEATRALĂ A LUMII

Părerea mea e că boala noastră, a tuturor, boala sfârșitului de mileniu, este necomunicarea. De aceea am intitulat festivalul astfel. Va fi o reuniune teatrală destul de ambițioasă, cu trei spectacole din străinătate (câte unul din Anglia, Italia și Franța) și cinci din România și,

de asemenea, cu un colocviu de antropologie teatrală la care vor participa, timp de o săptămână, cinci critici teatrali din Europa și cinci din România. Cei zece critici vor fi, totodată, și membri ai juriului. Selecționer al spectacolelor din străinătate va fi jurnalista Claudia Woolgar, care este critic de teatru, s-a implicat încă din 1991 în managementul activităților culturale româno-britanice și cunoaște bine viața noastră teatrală. Dacă mai adăugăm și workshop-ul ce va fi organizat în paralel, rezultă imaginea unui proiect cultural destul de complex.

- *Proiectul dumneavoastră va fi realizat tot cu banii Consiliului Județean?*

- Mai mult cu cei ai Consiliului Britanic din București, în cadrul programului de schimburi teatrale anglo-române NOROC. Cheltuielile totale vor fi cam de 156.000 de dolari.

- *Printre spectacolele prezente în festival va fi și vreunul al Teatrului „Elvira Godeanu”?*

- Bineînțeles. Și acest spectacol va fi unul la fel de neobișnuit, cel puțin sub aspectul organizării, ca și tot restul festivalului. Va fi pusă în scenă piesa „**Angajare de clown**” de Matei Vișniec. Regizorul va fi englez, nu putem dezvălui numele lui pentru că tatonările încă nu s-au terminat și, de asemenea, trei dintre interpreți vor fi englezi, ceilalți fiind actorii teatrului nostru. Colegii noștri britanici vor veni la Tg-Jiu cu o lună înainte de festival, acesta fiind intervalul necesar montării.

CRONICILE NU ERAU DE COMPLEZENȚĂ

Dacă ne gândim la faptul că respectabila carieră inter națională a Teatrului Național din Craiova a început (cu *Ubu Rex*, pus în scenă în 1990 de Silviu Purcărete) prin invitarea acestuia la festivalul internațional de la Glasgow și a continuat, în repetate rânduri, pe scenele britanice, ajungem neapărat la concluzia că, pentru

oamenii de teatru și publicul insular, Oltenia trebuie să apară ca o regiune a României impresionant de... teatrală. Un adevăr trebuie să fie și în asta. La Teatrul „Elvira Godeanu”, printre interpreți se mai află câțiva din vechea trupă neprofesionistă, dar în nici un caz diletantă ori compusă din veleitari, care în anii '80 făcea spectacole de „amorul artei”: Rodica Gugu, Ionuț Stoica, Valeriu Bâzu, cu toții acum „bătrânii trupei” cu vârste cuprinse între 26-28 ani. Lor li s-au alăturat, din '93 încoace, tineri absolvenți ai Academiei de Teatru și Film București și ai altor școli de teatru: Carmen Roșca, Mariana Ghițulescu, Eugen Titu, Ion Alexandrescu, precum și câțiva actori de la Craiova.

Critica i-a întâmpinat la fel ca pe orice alt profesionist: fără menajamente. Dar, printre multele obiecții care li s-au adus, puteai descoperi și o voce încurajatoare, pe aceea a lui Valentin Silvestru, de pildă:

Este vorba de oameni care nu au făcut școli superioare de artă dramatică, dar se mișcă - în linii generale, vorbesc - și acționează scenic într-un mod pe care, încă o dată, îl consider surprinzător pentru un teatru aflat la începutul său... scria regretatul critic, care numai de complezență nu putea fi bănuțit.”

{Dan Predescu, **Descentralizarea: patriotism local cu ieșire la A-tlantic/ Pentru început, teatrul din Târgu-Jiu a primit două ziduri**, *Privirea*, nr. 119/ 25 aprilie - 5 mai 1998 }

*

„ - Pentru a folosi o formulă trist - glumeață de acum aproape un deceniu, ce-ai făcut tu, Marian Negrescu, în ultimii cinci ani?

- În ultimii cinci ani? Am făcut un teatru... Sună, ce-i drept, ca un început de poveste. Este o poveste, precum poveștile de iarnă spuse la gura sobei. Dar, știi, nici mie nu-mi vine să cred că e adevărată! Asta am făcut, în principal. Evident, nu singur, ci împreună cu familia aceasta mai mare, care se cheamă Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”: actori, personal de administrație, tehnic, colaboratori. Cu sprijinul administrației județene, al unor personalități publice și al unor sponsori - cărora nu le-am mulțumit niciodată îndeajuns. Adică al tuturor acelor care au crezut în ideea de teatru profesionist în Tg- Jiu, în prioritatea actului cultural și în eternitatea lui.

În toți acești cinci ani, am mai fost cu Teatrul Național din Craiova prin lumea întreagă, împăștiind semințe de spirit românesc prin mai toate capitalele și orașele importante, primiți la început cu generozitate și dragoste, cu admirație și respect mai apoi.

- Și cum se vede România din Europa, din America, din Japonia?

- Trist, dar adevărat! Nu se vede! Și asta este grav,

atât timp cât o spune un optimist incurabil ca mine.

Sentimentul românesc al neamului, al ființei naționale este greu de găsit chiar și la nivelul diasporei românești. Și asta nu pentru că societatea occidentală le-ar impune o anume conduită sau le-ar leza în vreun fel identitatea culturală, ci pentru că ei se tem - sau le este rușine - să fie ceea ce de fapt sunt: români. Succesul uriaș pe care teatrul din Craiova îl are oriunde în lume, succes măsurat în mii de spectatori entuziaști, în cronici laudative - repet, nu neapărat la adresa instituției, ci a culturii și spiritului românesc - mă îndreptățeste să spun că adevărații vinovați pentru lipsa de imagine a Țării sunt, în ordine, ambasadele românești din străinătate și diaspora, care, greu de crezut, dar real, se simt parcă jenați de tricolorul care le flutură la intrare.

Nu știu cum să-ți spun mai exact, probabil nici în mintea mea lucrurile nu sunt foarte explicite, dar am simțit pretutindeni în lume că singurul mod de a te face respectat este de a fi tu însuți, ca om și ca țară. M-am întrebat, deseori - iartă-mă, Doamne! - dacă noi mai realizăm până și ideea de România. Sau dacă nu cumva avem fiecare România noastră, pe care o folosim atunci când e nevoie. Vrei exemple? Uite, Teatrul Național din Craiova a susținut în Anglia 16 turnee în 7 ani. În toată această perioadă, ambasadorul român în Marea Britanie nu a fost prezent la nici un spectacol al nostru. Și nu e un caz singular! Eventual, suntem vizitați pe aeroport de reprezentanții vreunui consulat românesc ca să-i luăm cu noi vreun colet pentru cei de acasă.

În condițiile astea, cum ai vrea să se vadă România?

- *Dintre cele trei atribute ale tale - actor, regizor, director de teatru - care îți este mai aproape de suflet?*

- Cel de actor, evident. Pentru că, înainte de orice și de toate, eu sunt actor. Ca pregătire, ca mentalitate, ca destin, dacă vrei. Este o stare de spirit și un mod de

viață în același timp. E greu de explicat de ce vrei sau de ce ești actor. Dincolo de talent, de geniu - în câteva cazuri, actorul/ creatorul de lumi în general, fie el actor, scriitor, muzician, pictor etc. are puterea și darul de a se re-crea pe sine, de se multiplica prin ceea ce face, furând dumnezeirii o fărâmă de eternitate, ceea ce nu-i puțin, nu crezi? Sau, mă rog, asta cred eu.

Ca director, nu am avut timp să gust din deliciale (!) funcției, iar ca regizor, deocamdată, caut în sufletul meu încercând să-mi aflu și să-mi sting neliniștile, sau să le amplific, într-un spectacol sau altul montat aici, la Tg-Jiu.

De altfel, cât am reușit ca regizor numai publicul poate spune.

- Dincolo de bine și de rău, de orgolii și neputinți, de prieteni și neprieteni, în ce crezi Marian Negrescu?

- Cred în destin și în Dumnezeu. Cred că suntem datori să însemnăm locul pe care stăm prin ceea ce suntem și prin ceea ce facem.

Cred în familie și, mai presus de toate, cred în dragoste. Cred atât de mult în dragoste pentru că îmi place să dăruiesc. În sufletul meu, mare/ mic atât cât este, pot să-și afle adăpost sigur toți oamenii care se dăruiesc unei idei, unei întreprinderi. Chiar și numai celei de a avea curajul de a trăi zi de zi, de a visa din când în când și de a muri puțin atunci când vine sorocul.

E mult, e puțin, Dumnezeu știe! Eu așa simt.

- Care sunt relațiile cu ceilalți actori originari din Gorj? De ce nu s-a realizat nici o colaborare cu ei? Dumnezeule, ce premieră cu o piesă în care să fie distribuți Horațiu Mălăele, Armand Calotă, Diana Lupescu, Papil Panduru, Marian Negrescu, Eugen Titu...! Ar fi o idee, nu?

- Grea întrebare! Ești cam necruțător cu ungherele, cu tainițele mele ascunse...

Da...! Relațiile, în principiu, sunt prietenești. Incontestabil, sunt prietenești. Dincolo de asta însă, probabil (și sper că doar temporar), eu sunt cel care nu a reușit să le insufle determinarea necesară de a-și zidi sufletul împreună cu noi și de a-l pune la temelia acestui teatru.

Însăși ideea de teatru profesionist în Tg- Jiu nu este încă realizată în tiparele ei definitive de actorii cu obârșie gorjanească. Poate că eu am încercat prea puțin, poate că ei au dăruit prea puțin... Am însă credința că, odată finalizată clădirea, ei vor veni. În fond, sunt actori și, deci, histrioni. Așa că vor veni acasă, fiecare cu zestrea lui adunată în timp, fiecare cu fragmentul lui de necesară nebunie. Cred că vor veni. Cu toții.

- *În ce măsură ești gorjean? Dar european?*

- Sunt gorjean în măsura în care sunt european. Asta ca să mă joc cu vorbele. Un răspuns onorabil ar suna așa: am văzut (cu excepția Finlandei și a Ciprului) toată Europa și multe alte țări de pe celelalte continente. În primii ani, și mă refer aici la 1991 și 1992, totul mi se părea un vis. După o vreme, am început să descopăr oamenii. Și mi-am dat seama că nu sunt niște uriași, veniți din viitorul nostru, din secolul XXI, ci, în multe cazuri, sub nivelul nostru de înțelegere și de cunoaștere a lumii, a vieții. Nu neapărat inferiori, dar cu destule și irecuperabile lacune de cultură generală și de simțire autentică. Atunci mi-am zis: cum de ei sunt acolo unde sunt - la acel nivel de civilizație materială, de nivel de trai, de bunăstare onorabilă - și noi suntem unde suntem?

Răspunsul este dureros de simplu: tradiția și munca sunt elementele care compun stabilitatea în societatea occidentală. Noi le-am uitat pe amândouă.

Și atunci? Ne rămâne să stăm la ușa unei Europe care nu ne ia în seamă pentru că, zic eu, nu vrem noi să ne ia în seamă. Nu ei sunt vinovați ci, în proporție de sută la sută, vina e a noastră.

Eu cred că România nu a avut curajul să renunțe la biberon, deși, la nouă ani (din 89' încoace), normal ar fi să se apropie măcar de pubertate. Nimeni, niciodată nu ne va da nimic pe gratis. Și aici, iertată fie-mi părerea, politica își are însemnătatea ei. Ceva mă face să cred că, dacă noi, ceilalți, avem „nouă” ani, ei, politicienii - sau mulți dintre ei -, nu au depășit stadiul jocului cu gălețuța în nisip. Nu și-au făcut datoria față de țara asta. În măsura în care România mai este țara lor (!).

- *Ai avut vreun model în viață, în profesie? Ce crezi că te reprezintă ca actor?*

- Da, am avut și am. Peter O' Toole, Robert De Niro și Toma Caragiu. Într-o profesie ca a mea e vital să te poți raporta la cineva pe care, fără îndoială, nu-l vei ajunge sau egala. Dar, în felul acesta, îți propui obstacole și te obligi singur să le depășești. Ca actor, caut să-mi înfrâng slăbiciunile și să găsesc „muchia de cuțit” a acestei meserii. Doar acolo, pe muchie, dacă reușești să rămâi, ajungi sus... Altfel...

- *Se spune, îndeobște, că actorului îi este proprie o anumite doză de cabotinism. Ce părere ai? Și, de mult țineam să te întreb, de ce n-ai jucat în nici o montare la teatrul din Tg- Jiu?*

- Suntem cabotini adesea pentru că, în meseria asta, este nevoie de o supapă, de defulare. Altfel, te trezești cu o bască verde pe cap, recitând monologul lui Hamlet în Gara de Nord.

La Tg-Jiu am să joc în noul sediu al teatrului. Spectacolul va fi, probabil, ”*Paracliserul*” lui Marin Sorescu. Acum nu pot spune mai mult. Anul viitor înseamnă și pentru mine o piatră de încercare. Pe care sper să o pot duce, să o putem duce toți cei care ne închinăm teatrului în acest oraș.

- *Altfel, ce mai face Europa? Ce se mai joacă și cum se mai face teatru pe bătrânul continent?*

- Europa face foarte bine. Acolo, teatrul a ajuns într-un alt stadiu de evoluție (mereu este așa), în care se caută - și se găsesc - noi forme și formule de exprimare scenică. Practic, fenomenul teatral a respectat întotdeauna legea progresului. Curentele litarare, muzicale, plastice și-au pus întotdeauna amprenta asupra teatrului.

Pentru publicul românesc, formulele de care vorbeam nu sunt întru totul „digerabile”. Este vorba, neîndoielnic, de o anumite matrice spirituală, de un anumit conservatorism al percepției dramatice. Faptul se observă și în spectacolele pe care Silviu Purcărete le-a montat sau montează în țară. Modul de percepere a acestui fenomen este diferit aici și dincolo. Timpul e înainte. Vom mai vedea.

- *Anul viitor, pe 13 mai, se împlinesc 95 de ani de la nașterea Elvirei Godeanu. Se va intra în noul sediu sau nu?*

- Da! Da! Da! Se va intra. Într-o sală climatizată, cu echipamente de scenă sofisticate, atmosferă de secol XXI, surprize pentru spectatori.

Va fi o oază de cultură adevărată, cu sau fără voia unor sceptici. Târgujenii vor găsi aici doza de civilizație pe care și-o doresc, și-o închipuie și pe care o merită.

- *Povești de Crăciun?*

- Ei, nu! Cadouri pentru un alt Crăciun. Și, după cum știi, darurile sunt întotdeauna reale.

{ Ion Cepoi, ***Cred în destin și în Dumnezeu, Interviu cu Marian Negrescu***, Caietele „Elvira Godeanu”/ noiembrie 1998 }

*

- *Domnule director de teatru, suntem la început de nouă stagiune teatrală la Târgu-Jiu - stagiunea 1999-2000 - suntem la sfârșit de mileniu și parcă am fi chiar la sfârșitul lumii când vorbim despre teatru la Târgu-Jiu. E teatrul o povară?*

- Aș zice și eu că, într-adevăr, teatrul din Târgu-Jiu se pare că este o povară. Este o povară mai ales pentru neaveniți, pentru aceia care-l percep ca pe un stat de plată și de funcțiuni, achitat lunar din banii contribuabililor. Pentru cei care înțeleg doar acest lucru, teatrul este o povară.

Atâta vreme cât eu ca artist - și fac aici o mică paranteză, spunându-ți că din totdeauna am făcut pasiune pentru artiștii plastici și că mi-ar fi plăcut să ajung plastician și pentru că mi se părea că acești blânzi și frumoși bărboși au avut cel mai mare succes și s-au bucurat mereu de o libertate într-un anume fel privilegiată - deci, atâta vreme cât eu ca artist sunt luat drept doar "acela cu barbă" în ședințele Consiliului local, unde consilieri de toate profesiile, reprezentând partide de toate mărimile, hotărâsc cu mâna soarta mea și a teatrului, ei bine, atunci, ca să-ți răspund direct la întrebare, pentru astfel de indivizi teatrul este într-adevăr o povară.

Aceștia au amenințat la un moment dat cu organizarea în oraș a unui referendum: să construim blocuri de locu-

ințe sau să finalizăm construcția teatrului? Tristă idee! Iar eu am zis că aş risca un referendum de o asemenea factură și pentru simplul motiv că, în cele câteva luni câte le-au mai rămas de stat la putere, nu au cum să mai construiască blocuri, dacă n-au construit măcar unul în cei trei ani câți au trecut de la așa-zisa schimbare.

N-aș vrea să intru în vreo polemică directă cu cineva, mai ales că teatrul nu poate, nu are cum să ajungă a fi o povară pentru cei mulți, pentru contribuabili.

Eu, ca directorul unui teatru care se află încă în construcție, sunt gestionarul banilor acestor oameni mulți care au nevoie de această instituție și care, cu siguranță, resimt acut lipsa acesteia în peisajul urbei noastre.

Nu mă simt responsabil față de banii Primăriei pentru că de fapt acești bani sunt ai oamenilor de pe stradă care întreabă cu insistență și pe bună dreptate când va fi gata teatrul? Câtă vreme am fost numit director de teatru doar pentru a face treabă - și repertoriul ultimilor ani stă mărturie - atunci politica mea va fi doar o politică teatrală, culorile de bază ale teatrului fiind din totdeauna alb și negru. Vor trebui deci să aleagă până la urmă și cei care pentru moment diriguiesc treburile urbei: ori e albă, ori e... politică.

- *Din punctul acesta de vedere și directorul de teatru și actorii din teatru ar trebui să vă supuneți legii pe care parlamentul încearcă să o propună în sfârșit spre dezbatere: legea funcționarului public.*

- Într-un fel, pentru mine, legea aceasta vine cam târziu, din păcate, pentru că la ora asta, când eu și teatrul aparținem Primăriei, coloratura funcționarului din această fabrică publică este bine definită și poate chiar definitivă pentru următoarele câteva luni. În problema teatrului, Primăria are un cuvânt de spus doar ca urmare a votului consilierilor. Și sunt doar nouă sau zece dintre ei care înțeleg de fapt chestiunile legate de teatru ca instituție

subordonată financiar Primăriei.

Instituția, ca atare, comportă o cu totul altă menire: promovarea culturii teatrale într-un loc cu o tradiție în domeniu de 165 de ani. E mult, e puțin? E ceva, dacă ținem seama că teatrul din Târgu-Jiu a ființat ca fiind al cincilea din Țara Românească și la timpul acela, țara era de fapt o Românie Mare.

În acest context tradiția locului este de partea noastră. A fi acum împotriva teatrului înseamnă a fi împotriva istoriei acestor locuri pe care avem datoria să le cunoaștem bine, așa cum a fost și așa cum ea a fost înfăptuită de înaintașii noștri.

Nu vreau să spun vorbe mari. E de știut faptul că teatrul Milescu și teatrul Căldărușe împreună cu trupele lor de actori au existat odinioară la Târgu-Jiu (Notă antologator: Teatrul Căldărușe a fost exclusiv sală de spectacole).

Teatrul cel nou care este în centrul atenției și al tuturor discuțiilor nu s-a construit doar pentru a mai ființa în oraș încă o sală de ședințe cu dotări de ultimă oră, în care să voteze sau să doarmă confortabil aceiași eterni combatanți.

De fapt, noi nu suntem cei aleși, noi suntem doar niște negri pe o plantație și știm foarte clar că avem o treabă de făcut. Și dacă această treabă se cheamă teatru, atunci acest lucru trebuie făcut cu profesioniști pentru că trebuie neapărat făcut bine.

Eu sunt un profesionist, sunt în primul rând actor și am o datorie morală față de acest teatru. Și de aceea încerc să nu mai aud ceea ce spun unii sau alții, nu neapărat depre mine, pentru că de șase ani de când sunt în slujba teatrului acasă, orgoliul meu a fost subsumat instituției, pentru că deocamdată doar ea contează.

Culmea e că eu nu am răspuns timp de șase ani la nici unul din atacuri și ele au existat, unele mârșave,

altele chiar hazlii. Pentru că nu persoana Marian Negruc este importantă, ci personalitatea acestui teatru și faptul că am reușit aici un lucru care se vrea a fi profesionist. Chestia asta cu profesionalismul n-au înțeles-o diriguitorii și asta mai ales pentru că ei vor să ne supunem cu totul doar unor legi strict financiare, dar care le cad de fapt lor în sarcină și care n-ar trebui să reușească să ne conducă, ci doar să ne ajute.

- *A propos de diriguitorii care la o adică și-au revendicat și posibilitatea lansării unui referendum în stare să decidă finalizarea construcției teatrului la Târgu-Jiu: într-un text din 1929, Tudor Arghezi, după o șezătoare literară întâmplată la Teatrul Căldărușe, nota cu deosebire faptul că sala fusese plină. Cum ar arăta sala elegantă a noului teatru, plină seară de seară cu spectatori doritori de spectacole bune? Ce lecție ar primi de la teatru consilierii ajunși și ei spectatori? Cred că la ședințele Consiliului local n-ar mai fi doar spectatori ca la teatru.*

Votul lor ar fi votul unor... profesioniști în materie...

- Chestiunea, așa cum o prezinți este puțin cam delicată, dar tocmai din această cauză trebuie pusă în discuție. E drept, consilierii nu vin toți la teatru. Vin doar cei care votează pentru teatru. Cei care votează împotriva sunt cei care nu au răspuns niciodată invitației noastre. Pentru ei, teatrul “nu se există”, ei sunt mereu “Gică contra”, vulgar vorbind. Pentru ei, teatrul se poate termina la o adică și cu banii adunați din salariile actorilor, care există acum și care ar trebui dați afară. Și pe urmă ar invita în Teatrul cel nou doar trupe din alte locuri, unde există și teatru și actori. În formula aceasta, teatrul nostru ar fi cedat altora în subantrepriză. Și știm și vedem toți cum am ajuns să trăim parcă cedați în subantrepriză. Și trăim bine?

Înclin să cred că nu se vrea să ne înțeleagă, sau că nu se poate înțelege ce înseamnă să existe teatru profesionist

în orașul nostru. Cred că mulți nici nu știu cine a fost Elvira Godeanu. Păcat! Și e păcat, dar asta-i realitatea, ca teatrul să fie mai cunoscut la București, decât la Târgu-Jiu. S-a vorbit despre teatru, sunt articole, cronici, interviuri care se află în arhiva noastră.

Să-ți dau doar un exemplu: Valentin Silvestru - Dumnezeu să-l prețuiască mult și acolo unde e, pentru că nu mai există printre noi -, la o vârstă când alții ajung să locuiască doar pe fotolii în fața televizorului, venea cu mare bucurie din București la fiecare premieră a teatrului nostru. Și a scris despre fiecare dintre spectacole. Și ne-a încurajat de fiecare dată în demersul nostru. Nu același lucru l-a făcut de exemplu, primarul orașului, oricare a fost el de câți ani există teatru și actori la Târgu-Jiu. La fel s-a întâmplat și cu consilierii. Mi se pare absolut aberant să nu știi despre ce este vorba și să votezi împotriva, să ridici mâna, să ai puterea ca să decizi soarta teatrului. De ce?

- *Deci, se poate și așa: votezi și decizi...*

- Este lucrul cel mai îngrozitor care se poate întâmpla. Ei se atacă între ei din cauza unor interese politice, altfel fără anvergură, și-n felul acesta, nepunându-se de acord, nu sprijină demersul meu, care nu are absolut nici-o legătură cu politica. Sau n-ar trebui să aibă!

Câtă vreme noi am pornit acum șase ani de la 50 de oameni în sala de spectacole și acum am ajuns la peste 250 la fiecare reprezentație, înseamnă că politica pe care o face teatrul este bună.

Lucrul acesta se întâmplă, în condițiile în care n-am făcut niciodată rabat la calitatea repertoriului. Știi doar că se poate întâmpla și altfel. Nu mai vorbesc că ne desfășurăm activitatea într-un spațiu total inadecvat, că repetăm într-o sală total neîncălzită, că... Dar, n-aș vrea să se înțeleagă cumva că mă plâng. Ei nu vin să vadă pentru că nu cred în chestia asta și nu cred pentru că...

Votul lor e plătit, invitația noastră a fost de fiecare dată dezinteresată. Până când vor mai vota? Și pe urmă?

- *Construcția teatrului încă nu e terminată. Ne apropiem, pentru că tot veni vorba de politică, de următoarea campanie electorală. Crezi că partidele, eventualele grupări politice vor să-și dispute și să-și revendice în vreun fel finalizarea construcției teatrului?*

- Da, cred și eu acest lucru. Începutul anului 2000 ne va surprinde și din punctul acesta de vedere. A existat vis-à-vis de teatru mai totdeauna un paradox.

La începutul anului viitor, cred însă că simultan ne vor aronda financiar la cele două bugete: și la cel al Consiliului local și la cel al Consiliului județean. Acest lucru va fi benefic pentru teatru. Lăsăm la o parte interesul politic care va exista. În formula aceasta, în doar câteva luni, teatrul va fi gata.

Am făcut deja demersuri pe lângă instituția prezidențială. Într-o țară în care în ultima sută de ani nu s-a mai construit un teatru nou pentru o nou înființată trupă de actori profesioniști, președintele, invitat la premieră, va trebui să onoreze evenimentul cu prezența-i și să taie panglica inaugurală. Cine va fi oare președintele?

Presă, televiziunea, radioul vor consemna evenimentul. Câți se vor fi înghesuind atunci? Și de ce oare? Mă tem că atunci îmi voi lua o zi din concediu și mă voi duce la pescuit...

- *Ai putea fi trecut absent și ai complica lucrurile...*

- Un artist poate fi ușor nebun câteodată...

- *Ați început noua stagiune cu o piesă de Eugen Ionescu: **Cântăreța cheală**. De ce?*

- Prin acest spectacol de început de stagiune am încercat să sărbătorim și noi cei 90 de ani pe care i-ar fi împlinit românul Eugen Ionescu. Am dat curs inițiativei regizorului Bogdan Drăgan, care a pornit lucrul la această

piesă de la un film - **Mica elegie** - pe care l-a făcut bine și care a primit și un premiu important. Spectacolul lui este un spectacol absolut interesant, care pune probleme.

El a realizat aici, la teatrul din Târgu-Jiu, câteva proiecte importante care au convins și care s-au bucurat de succes. El are o credință personală pentru care îl sprijin necondiționat.

Credința lui este că între teatru și film există din totdeauna o legătură care nu este nicidecum forțată. Acum zece ani, poate nu credeam acest lucru. Dar acum, în prag de mileniu trei, când tehnica ne-a cucerit în totalitate, sunt convins că spectacolul de teatru trebuie să poată să fie un spectacol total. Primul din seria acestor spectacole jucate pe scena noastră a fost **Revolta de pe urmă a Evei Braun**, iar reacția publicului a fost extraordinară.

De altfel, succesul spectacolului a fost consemnat și de cronicarii de specialitate. Îl amintesc iar pe regretatul Valentin Silvestru. Această îmbinare între teatru, televiziune și film a prins foarte bine.

În felul acesta, ce altă piesă decât **Cântăreța cheală** a lui Eugen Ionescu era mai nimerit să fie tratată într-un astfel de registru, pe vremea asta când la noi începutul unei noi stagiuni înseamnă și altceva? Îi chiar mulțumesc lui Bogdan pentru alegerea făcută, iar actorilor le mulțumesc pentru dăruirea lor, pentru că au avut parte de o partitură ciudată la prima vedere, un text condensat, în care ideea era foarte importantă. Iată, la Târgu-Jiu, pipăim încet-încet zona teatrului modern, spectacolul total, care la alții a devenit deja clasic, dar pe care la noi, încă îl considerăm de avangardă.

- Am văzut că la premiera cu **Cântăreța cheală**, spectatorii nu păreau deloc surprinși de modalitatea regizorală abordată de Bogdan Cristian Drăgan. Cum ați

reușit să pregătiți acești spectatori să facă față unor astfel de spectacole, când, dacă urmărim repertoriul teatrelor din alte orașe de provincie, constatăm că la Târgu-Jiu selecția spectacolelor este foarte riguroasă și, aș zice că vă situați, prin comparație, într-o poziție net privilegiată?

- Ar trebui să reiterez ideea cu care eu am început nebunia asta, aici, la Târgu-Jiu. Atunci am avut de apărut, fiind singurul angajat și asumându-mi întreaga responsabilitate, ideea de tetru!

A fost un moment teribil de complicat pentru că se cerea imediat să optez pentru ceva anume.

Era perioada anilor 90-93, ne aflam la Târgu-Jiu într-un vid de spectacole teatrale, iar televiziunea reușise să subjuge întreaga masă de oameni, mai mult sau mai puțin curioși.

Vrând-nevrând, a apărut cu trecerea anilor o nouă generație de viitori spectatori și atunci, n-aveam de ales: ori punem în scenă pentru început niște spectacole ușurele, care să aducă repede lumea în sala de teatru, ori riscăm cu un repertoriu serios și-i obligăm pe noii spectatori să gândească și să-și pună probleme odată cu cei de pe scenă.

Și astfel, primul dintre spectacolele pe care l-am servit acestui public a fost o piesă de Eugen Ionescu, a fost **Jack sau Supunerea** și astfel, tânărul spectator, care poate că nu fusese niciodată la teatru, a fost mai întâi șocat.

El a deschis însă ochii din acel moment pe un astfel de gen de teatru și a înțeles repede că așa e teatrul, că de fapt, așa trebuie să fie. Și acest lucru a fost un mare avantaj.

- Ulterior, cum ați reușit să vă păstrați la înălțimea ștachetei pe care singuri o ridicaserăți dintru început așa de sus?

- Aproape că pare foarte simplu acum. N-am făcut

nici-un rabat la întocmirea repertoriului în anii care au urmat. Au fost deci, **Jack sau Supunerea** de Eugen Ionescu, **Ursul și Cântecul lebedei** de Cehov, **A douăsprezecea noapte și Îmblânzirea scorpiei** de Shakespeare, apoi trei piese de I.L. Caragiale: **O noapte furtunoasă**, **D'ale Carnavalului** și **Conu Leonida față cu reacțiunea**, lângă care au venit spectacolele lui Bogdan Cristian Drăgan: **Carantina** de Tullio Zanovello, în premieră absolută și **Bietul John** și **Revolta de pe urmă a Evei Braun**, după scenariu propriu.

Teatrul n-a coborât ștacheta și nici n-o va coborî, dacă ne uităm și la stagiunea cea nouă care va dubla numărul premierelor de anul trecut - vor fi 8 spectacole noi - pentru că anul viitor, în teatrul cel nou, va trebui să ne prezentăm cu 4 spectacole pe săptămână.

- *Încerc să-mi explic într-un fel repertoriul de fiecare an al teatrului pe care-l conduci, gândindu-mă la rolul tău din spectacolul de absolvență din 1989 în **Regele Lear** sau la rolul pe care l-ai interpretat pe scena Teatrului Național din București în **Jocul ielelor**, sau la toate spectacolele lui Silviu Purcărete cu care, împreună cu Teatrul craiovean ai bântuit lumea în lung și în lat, lumea de scândură a teatrelor de pretutindeni.*

- *Înclin să cred că o dată dedat la capodopere, realizate de alții, este chiar greu și neprofitabil să produci, tu însuși, subproducții sau spectacole îndoielnice.*

Pe lângă dramaturgia clasică cu valoare deja universal verificată, în teatrul nou vom promova în fiecare stagiune o piesă românească contemporană și de asemenea vom încerca să punem în practică un proiect la care țin mult și anume acela de a invita în fiecare an la Târgu-Jiu pe întâiul absolvent al clasei de regie al Academiei de teatru să pună o piesă în scenă cu actorii noștri. Va avea astfel întâia bursă din cariera sa de regizor - bursa **Elvira Godeanu** - și posibilitatea de a monta într-un

teatru profesionist și modern, echipat ca în vest și cu o trupă bine legată, în care venirea celor noi a adus un suflu tânăr.

- *Ai făcut regia la multe dintre spectacolele stagiunilor trecute. Acum pregătești un spectacol care îți aparține în totalitate - **Commedia** - și care va implica întreaga trupă sub lumina reflectoarelor.*

- Ce-mi spui acum e o treabă delicată pentru mine...

- *Ți-ai asumat și un risc deosebit trebuind să promovezi un teatru profesionist în propria-ți regie.*

- Practic, îmi explic astfel demersul regizoral: mai întâi, consilierilor județeni, apoi celor locali, a trebuit să le cer bani ca să fac o trupă, apoi să le cer și cer în continuare bani pentru construcția teatrului, și dacă aș mai fi cerut bani și pentru a obține colaborarea unor mari regizori, atunci...

Așa că am rezolvat această mare problemă cu regizori tineri, am avut norocul să colaborez apoi cu regizorul Bogdan Cristian Drăgan și am riscat eu însumi punând în scenă bună parte dintre spectacolele teatrului. Riscul a fost însuși numele meu, eu mi-am riscat numele meu de actor, căruia i-am dat greutatea, atâta câtă e, după mai bine de 14 ani de muncă. Eu mă reprezint pe mine, reprezint de fapt instituția Marian Negrescu, e singurul lucru care mă reprezintă.

- *Ești SRL-ul tău...*

- Propriul meu SRL de suflet. M-am gândit dacă am să risc sau nu și lucrurile s-au amestecat și a trebuit s-o fac. În regie am intrat într-un fel doar cu bunul simț și cu ce știam din facultate, unde am lucrat mult cu colegii mei de la clasa de regie.

Dar, despre spectacolele mele îi las pe alții să vorbească și răspunzându-ți altfel la întrebarea ta îți voi spune că am fost și obligat într-un fel să fac acest lucru, dar că a fost o obligație frumoasă, care mă costă în toate

planurile.

Atunci când dl. Ștefan Popescu Bejat, depășindu-și mult condiția de om politic, m-a numit la conducerea noului teatru, i-am cerut respectuos să înțeleagă că într-un oraș ca al nostru teatrul trebuie să fie neapărat un lux pe care va trebui să ni-l asumăm toți, indiferent de costuri.

Plecând de la acest lucru, constat astăzi că în conformitate cu planurile întocmite acum mai bine de 6 ani, personal sunt în grafic.

- *Regia spectacolelor pe care le-ai ales te revendică de la vreun regizor cu care ai lucrat ca actor?*

- Sigur că Silviu Purcărete mă bântuie. E groaznic de greu pentru mine și nu ascund acest lucru, ba o spun cu o dragoste sinceră, că uneori îmi vin idei care dau extraordinar de bine pe scenă, dar nu apuc să le rostesc pentru că realizez că ele seamănă cu "ceva" în care eu însumi am jucat sub o baghetă regizorală extraordinar de originală.

Jucând în spectacolele lui Silviu Purcărete devii puțin nemuritor și nemurirea asta costă foarte mult când vrei să realizezi ceva pe cont propriu. Încerc să mă eliberez pe cât pot și, de exemplu, când nu-mi iese ceva anume mă gândesc cum i-ar place lui Silviu Purcărete, pentru că trebuie să-ți spun că el e un spectator absolut fabulos.

El a fost la Târgu-Jiu la spectacolul *Îmblânzirea scorpiei* și a văzut alte câteva pe casete video.

- *Revenim la momentele politice pe care le traversăm cu toții... În urmă cu trei ani ai pus în scenă **Conu Leonida față cu reacțiunea**, spectacol care atunci a încercat să atragă atenția. Repeți acum un spectacol care îți aparține - **Commedia** și care se pare că încearcă iar să trimită ușor în zona politicului cotidian.*

- Pentru **Conu Leonida față cu reacțiunea**, cortina reprezenta o imensă gaură de cheie pe buza căreia eram

atârnați mulți, citind cu glas tare: **Națiune, fii deșteaptă.**
No comment.

- *Am dovedit a fi doar umili spectatori, ne-am uitat degeaba pe gaura cheii silabisind neconvingător **Națiune, fii deșteaptă.***

- Am spus mai înainte că în toți acești ani, nu am răspuns la niciun atac de oricare parte a venit el, dar pentru că mă consider un artist, răspund cu puterile mele prin acest spectacol nou - **Commedia** - la tot ce mi s-a întâmplat în ultima vreme. De fapt este răspunsul meu artistic, eu nu pot da cu pumnul în masă, nu pot jigini.

Spectacolul **Commedia** este un spectacol de autor, a cărui regie o împart cu Geni Măxim, care are un rol esențial în realizarea acestei piese. Dar îmi asum acest spectacol. E răspunsul meu.

- *Am să-ți pun o întrebare pe care nu voi pregeta să o pun la cât mai multă lume, atâta vreme cât Teatrul nu are încă spațiul promis: Într-un oraș fără Coloană, e nevoie de Teatru?*

- Nu încape nici o îndoială. Sunt convins că în orașul acesta toate și toți vor fi acolo unde le este locul. Și teatrul reprezintă într-un fel o **Coloană**. A câta? Deocamdată și el zace mai mult sau mai puțin din cauza unor interese mărunte. Sunt un optimist! Orașul va avea iarăși **Coloană** și va avea și **Teatru**. Pentru că merită aceste lucruri cu prisosință.

- *Hai să discutăm puțin și despre stagiune și despre noii veniți în teatru.*

- Stagiunea 1990-2000 va fi stagiunea cu opt premiere. După **Cântăreața cheală** și **Commedia** urmează un spectacol pentru copii. Continuăm astfel un mai vechi proiect pentru că avem datoria, cum îți spuneam, să formăm noi înșine viitorii spectatori de mâine ai teatrului. Și acest lucru se face cu piese pe care le montăm cu aceeași seriozitate ca și pe celelalte.

Ba mai mult, legat de acest lucru, actorul Ion Alexandrescu este autorul unui proiect - ofertă, coordonat artistic de doamna prof. univ. Ileana Berlogea și susținut de noi, menit să creeze la nivelul școlilor din oraș niște baze-pilot, care să promoveze prin programa de învățământ noțiunea de artă dramatică. Și ca să-i arăt lui Alex că-i susțin proiectul, în ultima mea piesă la care lucrez deja, 12 dintre tinerii liceeni pe care el îi pregătește reprezintă împreună un personaj colectiv important.

Urmează apoi, în prag de alegeri - cum altfel - **O scrisoare pierdută** în regia aceluiași Bogdan Cristian Drăgan. Teatrul cel nou se va deschide cu o piesă pusă în scenă de doamna Sanda Manu, de la care avem promisiuni ferme în acest sens.

Tot la noua sală vom încerca un spectacol, pe care l-ai sugerat de altfel, e vorba de **Paraliserul** lui Marin Sorescu. Acest proiect va reprezenta debutul meu actoresc pe scena Teatrului **Elvira Godeanu**. Mă va ajuta să-l duc la bun sfârșit tot Bogdan și întreaga trupă de actori, care și de data asta se va găsi toată pe scenă. Sper ca efectul să fie deosebit.

Referitor la noii veniți spun doar că lucrurile au fost puțin agitate - unii au venit, alții au plecat. În principal i-a îndepărtat nerezolvarea problemei spațiului locativ. Le mulțumesc celor care au rămas. Ei sunt cei de la Craiova de la clasa prof. Remus Mărgineanu. E vorba de Nicu Vicol, Cristi Dobran, Pompiliu Ciochia și Diana Drăghici. Ți-i amintesc și pe ultimii veniți, o familie - Alexandru și Andra Cornea - de la Teatrul de Stat din Oradea. Mă bucur că sunt aici.

Trebuie să-i vorbesc de bine pe toți ceilalți, care sunt actorii de drept din teatru - mai vechi sau mai noi - și care au continuat să-și desăvârșească meseria și să fie din ce în ce mai buni.

- *Înțeleg că ultimul spectacol tocmai asta vrea să*

dovedească pentru toată lumea, că teatrul are nevoie de întreaga trupă de actori.

- Mai mult decât atât, spectacolul îi va avea pe toți cei 20 de actori distribuiți în 20 de roluri principale. Tocmai ținând cont de toate câte ți le-am spus, revin cu mai vechea chemare-îndemn: **Veniți la Teatru. În orașul nostru Teatrul nu este interzis!**

{ Vasile Vasiescu, **În orașul nostru Teatrul nu este interzis/ De vorbă cu directorul Teatrului Elvira Godeanu: Marian Negrescu/** "Lumea gorjenească", Nr. 4/1999, septembrie, Târgu-Jiu }

*

„ - Marian Negrescu, îți mai amintești vara lui '94? Mai exact discuția în doi, de pe terasa - demolată demult - de lângă Centrul de Calcul, când subsemnatul perora cu emfază despre teatru, misiunea istorică a celor ce se înhamă la o astfel de treabă și alte atâtea lucruri de care avea habar până la genunchiul broaștei... Se pot numi toți acești ani istorie?

- În mod sigur, da!

- Sintetic, cum ai caracteriza perioada 1993-2002? A existat sau nu o strategie, și dacă da, care au fost elementele ei de bază?

Dacă ar fi să denumesc perioada asta cu un cuvânt, cred că acela ar fi „speranță”. Sigur, ”strategia” începe din momentul în care Consiliul Județean Gorj a ales, dintre potențialii pretendenți, pe Marian Negrescu. Așa a început strategia... Îți reamintesc faptul că atunci, la numirea mea, înainte de a spune „Da!”, i-am întrebat pe toți consilierii dacă sunt pe deplin conștienți că „teatrul” este „un obiect de lux” și nu un mijloc de a „bifa” în zona culturalului apariția unei instituții, așa, ”printre altele”.

Ei, consilierii, au răspuns atunci afirmativ, înțelegând responsabilitatea unui astfel de demers. În firea lucrurilor, au urmat alte legislaturi, iar eu m-am văzut nevoit

(aberant!) să explic mereu și mereu de la capăt, altora, că a crea o instituție profesionistă înseamnă a investi bani. Și nu puțin. În fine, am cerut atunci o pauză de trei luni pentru a-mi forma, cum spui, o strategie. Ea a fost una (culmea!) pe termen mediu sau, cum am zis eu atunci, pe... 10 ani! Elementele de bază au fost: formarea trupei de actori, obținerea statutului de instituție profesionistă de spectacole, atragerea publicului printr-o politică repertorială imaginată pe cel puțin trei stagii, crearea unui nucleu de prieteni ai teatrului, integrarea în UNITER, sediu nou și, în fine, crearea la Tg-Jiu a primului Centru de cercetare teatrală din România, adică un lucru cu totul nou la acea oră în România. A, să nu uit: și un festival internațional de teatru. Asta am gândit și am pus pe hârtie atunci, strategia, cum spui tu...

- *În astfel de momente - precum inaugurarea unui teatru - se vorbește îndeobște despre izbânză. Hai să vorbim și despre eșecuri. Au fost?*

- O! cum să nu! De altfel, ele erau normale când totul se afla la început. Dar și eșecurile astea au fost de mai multe feluri sau, altfel spus, așa consider eu. Încerc să le sintetizez:

- am eșuat cel mai adesea în fața consilierilor, în sensul că m-am încăpățânat să gândesc ca artist și nu ca un director, și atunci, firește, au început frecuşuri nesfârșite... Probabil din cauza mea...;

- nu am reușit să aduc la Tg-Jiu mai mulți regizori. Ce-i drept, aici aș avea circumstanțe atenuante pentru că n-au fost niciodată bani pentru a aduce nume „grele” ale regiei românești (formată din colegii mei), fondurile fiind îndreptate, din fericire și cu mulțumiri, spre construcția teatrului;

- nu am reușit să păstrez „familia” care a funcționat la început. Cred că nu numai din cauza mea, dar mi-o asum...;

- nu am reușit să atrag sponsorizări semnificative la teatru și asta ne-a făcut vulnerabili din punct de vedere financiar, obligându-ne să așteptăm totul de la buget...

- *Privite oarecum din afară, lucrurile converg spre o singură imagine: la Tg-Jiu, cel care a zidit teatrul în cele trei compartimente fundamentale - trupă, repertoriu, clădire - este Marian Negrescu. Gândul ăsta - ești om, ai și tu vanitățile tale - nu te face ușor paranoic?*

- S-ar fi putut întâmpla... dacă aș fi avut timp. Eu n-am prea avut timp să mă bucur de lucrurile care s-au făcut. Asta pe de o parte. Pe de alta, eu n-am fost (pentru că n-am vrut eu să fiu) ceea ce se numește îndeobște director. Vanitatea de care vorbești o traduc doar prin faptul că, adesea, spun: „Sunt doar un artist român în viață”. Nu-mi prea place să mi se spună „Domnul Director”. Eu sunt actor, atât.

- *Pe parcursul celor nouă ani, de câte ori ai trișat, de câte ori ai mințit și de câte ori ai spus adevărul despre teatrul din Tg-Jiu?*

- Am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru imaginea teatrului. Nu m-am dat în lături de la nimic, în sensul benefic al cuvântului, bineînțeles. Iar pe viitor voi face același lucru. Nu, nu am „umflat” artificial lucrurile, dar am tras cu dinții ca să se știe că în România, după 31 de ani, a apărut un teatru, că el se numește „Elvira Godeanu” și că se află la Tg-Jiu. Aici trebuie să mulțumesc mass-mediei locale și naționale, care mi-a oferit oricând și oricum posibilitatea asta.

- *O întreprindere precum zidirea unui teatru dă naștere - înlăuntrul și în afară - la invidie, la suspiciuni, la resentimente, la ură chiar. Ai simțit așa ceva în anii aceștia?*

- Din păcate, da. Spun „din păcate”, pentru că eu n-am înțeles niciodată de ce a fost atât de dorit acest post al meu. Pe de-o parte. Pe de alta, cei care m-au

urât, invidiat etc., n-au făcut-o atunci, la început, în 1993, când eram singur și mă dădeam de ceasul morții între speranță și deziluzii, ci au început să o facă pe măsură ce ne apropiam de darea în folosință a clădirii, când ne-am făcut un nume, adică atunci când munca fusese deja făcută. Dar știi ceva? Nu i-am luat în seamă nicio-dată. „Oamenii” ăștia fac parte din categoria celor care, dimineța, n-au curaj să se uite în oglindă. I-am compătimit mereu, ba chiar i-am mângâiat. Și mai știi ceva? La mângâieri dau întotdeauna din coadă...

- *Vrând-nevrând, în deceniul de care vorbim, ți-ai construit o imagine publică favorabilă. Inevitabil, cu prilejul ăsta ai micșorat ceva din imaginea publică a altora, în special a celor care, iată, au și început să-și asume cu feroare toate meritele zidirii. Au fost astfel de oameni - demnitari, înalți funcționari publici, politicieni - cu care ai intrat în conflict?*

- Speram să nu-mi pui întrebarea asta. Știi filmul acela extraordinar distins cu „Globul de aur”, ”**Mefisto**”? Se află la final o scenă extraordinară unde Karl Maria Bradauer (cel care interpretează personajul principal), care și în film este actor, hăituit fiind, ajunge noaptea pe un stadion imens unde, dintr-odată, cei care vor să-l distrugă aprind nocturna plus alte zeci de proiectoare. Imaginea se aproprie la prim plan, iar „actorul” rostește ultima replică înainte de a fi răpus de gloanțe acolo, în mijlocul stadionului: „Doamne, ce au cu mine, nu sunt decât un actor...”.

În rest, m-am înțeles bine cu toată lumea.

- *O bună bucată de vreme, eu însumi te-am suspectat de simpatie absolută manifestată față de actorii proveniți din Teatrul Popular și de tratament inegal aplicat celor cu studii profesionale clasice. Din teatru au plecat profesioniști ca Diana Drăghici, Alexandru Boureanu, Carmen Roșca, Nicu Vicol. La un moment dat s-a simțit o*

criză de comunicare și cu Eugen Titu, soții Andra și Alexandru Cornea, Pompiliu Ciochia... Care-i adevărul?

- Îi iubesc pe toți ca pe copiii mei. Nu-i o figură de stil. Ceea ce n-au înțeles unii din ei este că nu o diplomă te face celebru. Cei care „fac” un actor celebru sau nu sunt spectatorii, care vin să vadă anume pe „cutare” sau „cutare” actor. Asta una la mână. În al doilea rând, ar fi o vorbă pe care profesoara mea, doamna Sanda Manu, ne-a spus-o în prima zi de facultate: „*Puișori, poți avea pile ca să intri la facultate, poți avea pile ca să te angajezi în orice teatru, să joci ce vrei tu, dar... nu poți avea 500 de pile în fiecare seară, în sală*”.

Când un actor începe să se comporte ca un „civil”, înseamnă că nu e în regulă ceva. Un actor spune ceea ce are de spus pe scenă, nu în referate sau reclamații. Niciodată un actor nu e MARE dacă nu e dublat de un caracter pe măsură. Niciodată!

Și ar mai fi ceva: în 10 stagioni de când există acest teatru, aici s-a întâmplat un lucru extraordinar: absolut toți actorii au jucat roluri principale! În nici un teatru nu s-a întâmplat asta! Și încă un lucru: în teatrul din Tg-Jiu se dă audiție pentru orice rol!

În rest, aceia care vor dori să facă meserie, vor găsi în mine un sprijin. Pentru cei care n-au legătură cu meseria asta, eventual un sentiment de regret...

- *Luând în calcul în primul rând actorii - în definitiv, ei sunt sufletul teatrului - dar și componenții celorlalte compartimente, câți profesioniști sadea și/ sau în curs de specializare numără în acest moment Teatrul?*

- Teatrul are acum 23 actori. Unii au terminat facultatea (cu licență absolvită), ceilalți sunt încă studenți la Universitatea Babeș-Bolyai la Cluj. Per total, personalul artistic numără 27 persoane, despre toate putându-se afirma că nu mai au nimic comun cu amatorismul.

- *În circumstanțele astea, cum vezi următorii 3-4 ani?*

Ce planuri ai?

- Ei, asta e o întrebare grea... Dacă totul e în regulă și dacă cele trei evenimente cu caracter anual (Zilele Elvira Godeanu/ 13-15 mai; Școala de vară de la Tg-Jiu/ 15-25 iunie; Festivalul internațional de teatru Conexiuni 2000/ 20-30 septembrie) vor putea fi organizate și se vor desfășura normal, și dacă - vezi, sunt încă mulți de „dacă” - vom fi lăsați în pace să ne facem meseria fără a se mai atenta în primul rând la personalitatea juridică a instituției, atunci va fi bine.

Îmi doresc să realizăm stagioni solide. Faptul că la teatrul nostru se vor monta 2 spectacole pe stagione cu piese din dramaturgia românească contemporană vorbește de la sine despre politica de repertoriu. Îmi doresc ca autorii români să fie și jucați, nu numai premiați la varii ceremonii, de cele mai multe ori doar fastuoase...

În fine, îmi doresc o carieră internațională pentru Teatrul „Elvira Godeanu”, care să răscumpere, în parte, munca acestor oameni minunați care compun compania noastră teatrală.

- Ca orice om, care pe deasupra este și director de instituție, ai creat simpatii și antipatii, ai avut prieteni și mai puțin prieteni. Cine ți-a fost mai aproape, cu cine ai pus mai des țara la cale, cu cine te-ai sfătuit în momente de frustrare sau bucurie?

- Vezi că știi să pui și întrebări mai ușoare!...

Eu sunt prieten cu toată lumea. Nu toată lumea e prieten cu mine. Asta însă nu mă împiedică să-i iubesc pe cei care mi-au fost reazăm în câteva momente (nu pentru că vorbim de teatru!) dramatice. Actorii mi-au fost cel mai aproape, împreună cu corpul tehnic de scenă. Împreună ne-am sfătuit, am produs spectacole, ne-am ajutat reciproc învățând mereu și încercând să ne depășim condiția. Așa, simpli cum am fost, am scris împreună o

pagină de istorie. Pe care pagină ne-a adunat, ne-a făcut frumoși și ne-a pus într-o vitrină de carte trezorerul celor petrecute în acești aproape 10 ani, adică, mai simplu: Ion Cepoi.

Au fost și oameni din afara teatrului care ne-au ajutat, nu cu bani, ci cu puterea lor de a se împotrivi celor ce ne-au condamnat mereu la birocrație, apărând ideea atât de plăpândă de teatru, o idee hulită deseori de „funcții” vremelnice condamnate dinainte la uitare. Da, au fost și unii care, aruncând cu noroi în teatru, au încercat să-și construiască false platforme pe seama muncii noastre. Și vor mai fi, sunt sigur. Tuturor acestora le doresc „alegeri ușoare”, pe măsura voturilor „contra” pe care le-au dat teatrului.

N-am dat numele celor din teatru (pentru că vor fi date în carte, nu-i așa?), aș vrea însă să mulțumesc public unor oameni care, prin natura funcțiilor lor, au determinat într-un fel sau altul destinul Teatrului. Ordinea este cronologică, din 1993 și până în 2002, inclusiv: Ștefan Popescu-Bejat, Nicolae Mischie, Petre Nanu, Florin Cârciumaru.

A, să nu uit, îi mulțumesc mamei și familiei mele pe care apuc să-i mai văd... la premiere, pentru că „acasă”, în acești 10 ani, oricât ar putea părea de patetic, a însemnat... la teatru.

- *Regreți ceva în toți acești ani?*

- Mda! În regret pe Valentin Silvestru.

- *Clădirea e gata, trupa are suficientă experiență, cea de a zecea stagiune stă să înceapă, istoria mișcării teatrale și cronică Teatrului au ieșit/ ies de sub tipar... Unul peste altul, lucrurile par bune. Dacă s-ar pune problema să-ți dai demisia sau să fi demis, ce sfat i-ai da înlocuitorului?*

- Eu am adus lucrurile până aici - vezi că sunt, totuși, paranoic! Dacă cineva mi-ar lua locul, în primul rând ar trebui să știe în ce intră... Pe din afară pare ușor și

frumos...

Funcția asta însă înseamnă: politică managerială, repertorii, 23 de copii năzdrăvani pe care trebuie să-i alinți, să-i certți, să-i iubești, să-i lauzi... Mai înseamnă o mică armată de tehnicieni și personal administrativ, muncă de lămurire ca să primești bani, hărțuire, umiliri în fața unor neisprăviți pe care istoria nu-i va reține decât dacă îi amintești tu în carte...

I-aș mai spune aceluia care mi-ar lua locul să nu uite că e răspunzător de toată această familie și destinul a 64 de oameni care, așa cum sunt, au o responsabilitate uriașă pe umeri: de ei depinde formarea gustului estetic al unui întreg oraș.

Teatrul - revin la o idee din 1993 - este un obiect de lux, el face parte din cultura națională, așa că responsabilitatea este uriașă. După o primă pagină de istorie, nu poate urma una administrativă...

Și i-aș mai spune: la teatru, ziua de lucru are 20 de ore.

Dacă, într-adevăr, poate să facă toate acestea, atunci e în regulă. Un singur lucru e obligatoriu la teatru: să nu fie niciodată „tovarășul director”. E mai bine să uite cuvântul ăsta. Face rău tuturor.

- Am ezitat să-ți pun întrebarea asta. Din multe motive. Încerc acum: ce-ai câștigat și ce-ai pierdut în toți acești ani? În plan personal, din punct de vedere al carierei, al vieții... Apoi: dacă am fi din nou în 1993, dar ai avea știință despre toate cele întâmplate până astăzi, ce-ai face? Ai renunța, ai lua-o de la început?

- De pierdut... am pierdut cam tot ce aveam. Am câștigat ce am acum, adică amintirea a tot ceea ce am avut...

Am pierdut o familie, am căpătat alta, mai mare, teatrul adică. Diferența e că seara n-am la cine să mă întorc. Vine dimineața însă și-atunci pot veni din nou la teatru.

Din fericire, am o meserie - cea de actor, care-mi

oferă câteva ceasuri pe scenă iluzia că pot fi cine vreau, ba chiar pot fi și fericit. Pe scenă. Știi, culmea, oamenii aplaudă... Ei aplaudă întotdeauna fericirea, noi o jucăm și ei o aplaudă... În felul ăsta, comedia asta a vieții ne poartă pe toți într-un spațiu în care, de fapt, oamenii care suntem nu vom ajunge niciodată. Vorba lui Sorescu: „*Deh, amăgim și noi cum putem...*”

Iar dacă ar fi din nou 1993, nu știu dacă, din cauza umilirilor la care am fost supus nemeritat, aș mai putea să fac ceea ce am făcut... Poate doar pentru oamenii obișnuiți din acest oraș. Și pentru Ana Maria, fiica mea...”

{ Ion Cepoi, *Interviu cu Marian Negrescu... în septembrie-octombrie 2002, pe la 19 ceasuri evropenești, ora tuturor premierelor lumii, Caietele „Elvira Godeanu”*, octombrie 2002 }

*

„ - Așadar, domnule Marian Negrescu, ce se întâmplă mâine, 26 octombrie, sub cupola Teatrului Dramatic “Elvira Godeanu”?”

- Se întâmplă, de fapt, trei evenimente. Unul ar fi începerea stagiunii jubiliare. Al doilea este prima stațiune în noul teatru, însemnând deschiderea oficială a noului sediu și, cel de-al treilea, lansarea volumului “Îmblânzirea minotaurului sau nouă ani din viața unui teatru”.

- Fiind vorba de o surpriză, spuneți-ne, câteva cuvinte despre acest volum.

- Este singura carte care reprezintă istoria în desfășurare a Teatrului “Elvira Godeanu”, de la înființare și până acum.

Este o carte-document prin care spunem cine suntem, cu bune, cu rele, ce s-a întâmplat în acești nouă ani, cine ne-au fost prieteni, cine ne-au fost neprieteni.

Adică o oglindă a ceea ce înseamnă spiritul acestei instituții. Cartea are 500 de pagini, din care 70 de pagini “full-color”, care sunt fotografiile din spectacole, interviuri, personalități vorbind despre teatrul nostru, decizii etc. Autorul este scriitorul Ion Cepoi.

- Să revenim... Investiția, localul etc.

- A costat deci, scriptic, în jur de 18 miliarde lei. Este cea mai modernă clădire de teatru la ora actuală și din această cauză sperăm să putem atrage, începând din acest an, nume grele ale regiei românești, pentru ca toate aceste speranțe ale noastre să se materializeze pentru spectatorul gorjean, în piese importante, care să rămână în conștiința lor.

Sala are 201 locuri, este climatizată complet, din punct de vedere tehnic (sonorizare, lumini, mecanică de scenă) fiind dotată cu echipamente de ultimă generație.

Am mai spus lucrurile astea și cred cu tărie în continuare că, dincolo de dotări, cel mai important lucru care s-a născut în acești ani aici este trupa de teatru, adică oamenii.

Fără ei, degeaba echipamente, degeaba tehnică, ei sunt sufletul instituției, al teatrului.

- *Care este oferta dumneavoastră în această nouă stagiune tetrală?*

- Este o ofertă complexă, extrem de solidă, dar care cuprinde și câteva elemente care o fac să fie foarte specială.

În primul rând este decizia noastră ca de-acum încolo, fiecare stagiune să cuprindă minimum două spectacole cu piese românești contemporane.

Este o decizie majoră, zic eu, iar semnalele din partea dramaturgilor români contemporani n-au întârziat să apară, evident.

Practic, în această stagiune, teatrul nostru are două piese care vor fi prezentate în premieră națională. Este vorba de „Ultimul împărat”, de Valentin Nicolau, și „Capul lui Moțoc”, de Horia Gârbea. Afișul stagiunii

este completat de “Bolnavul închipuit” de Moliere, “Visul unei nopți de vară” de Shakespeare, “Pescărușul” de Cehov, “Paracliserul” de Sorescu.

În “Anul Caragiale”, noi oferim practic “integrala comediilor caragaliene” și asta pentru noi înseamnă o datorie de onoare până la urmă.

Titlurile acestea reprezintă de fapt o politică repertorială atent concepută, diversă ca stiluri și, până la urmă, extrem de solidă. Orice teatru din România ar fi fericit să aibă “pe afiș” aceste piese.”

{ Ion Popescu, **“Cel mai important lucru care s-a născut în acești ani este echipa de teatru, adică oamenii” - declară directorul instituției, actorul Marian Negrescu, Gorjeanul, 25 octombrie 2002 }**

*

„Reporter: *Marian Negrescu, în sfârșit Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” își deschide porțile. E un moment de sărbătoare. Ce sentiment te încercă, după nouă ani de așteptare?*

Marian Negrescu: Mă încercă un sentiment minunat, pentru că după nouă ani reușim să deschidem teatrul. Au fost nouă ani frumoși, aberanți, plini de vise, plini pe de altă parte și de neîmpliniri, au fost amestecați, nu cred că aș putea găsi un cuvânt cu care să denumesc ce s-a întâmplat în acești nouă ani. Aș spune că sunt un pic mai bogat vizavi de experiență, și asta este un lucru pozitiv, dar și puțin decepționat față de percepția pe care o anumită parte a oamenilor de aici, din oraș, au avut-o și o au în continuare despre teatru. Teatrul este subordonat, ca toate celelalte teatre, unor organisme. Asta o înțelegem, o respectăm ca atare, dar există și o altfel de percepție care este obligatorie și din punctul celălalt de vedere, nu numai al nostru. Aici este vorba despre respectul față de această instituție.

Câtă vreme nu se va pricepe, concret, că trebuie să avem respect față de această instituție profesionistă de spectacole - și nu este un moft, noi nu suntem o în-

tâmplare, noi suntem o instituție teatrală din România. Nu trebuie să ne ridice cineva statui, dar vrem un pic de respect față de această instituție în sine. Asta cred că e partea mai umbrită a celor nouă ani până acum.

Sigur că în contrapartidă au fost și oameni minunați, care practic ne-au dat încredere în ceea ce facem, care ne-au ajutat să împingem căruța acolo unde trebuie, să ne desăvârșim ca instituție profesionistă de spectacole, lor le mulțumesc pe această cale. Și celorlalți le mulțumesc pentru că există, pentru că ne-au ținut într-un fel treji. Ceea ce n-au înțeles cei mai mulți a fost aceea că o instituție culturală cum suntem noi, teatrul, dintotdeauna, prin definiție, se află în slujba cetății. În primul și-n primul rând, noi ne raportăm direct măriei sale spectatorul, dacă trebuie să folosesc o metaforă. Ideea nu-i gratuită și chiar dacă e bătută, noi pentru spectatori lucrăm, pentru spectatori muncim, este importantă munca asta a noastră vizavi de ei, este important că aici este vorba de niște responsabilități la nivel estetic vorbind.

Din punctul meu de vedere nu putem să venim decât aducând aici pe scenă în fața spectatorilor bucățica aceea de profesionalism, pentru care facem meseria și de asta suntem profesioniști și trebuie să fim înțeleși ca atare. Acum, una peste alta, m-a întrebat cineva: Domne, singura întrebare este dacă o vei mai lua-o de la început”. Răspunsul meu absolut personal este nu. Pentru actul în sine, sigur lucrurile stau altfel, era firesc să apară o instituție de asemenea factură, pentru mine ca om, nu de funcție, nu de meserie, pentru că nu cred că am meritat toate palmele pe care le-am primit.

Eu n-am venit aici, am fost chemat să fac un lucru.

Mi s-a spus în 1993 exact așa: “Vă rugăm să veniți aici”. N-am venit eu, dânsii m-au numit. “Și vă rugăm să faceți acest lucru pentru acest oraș. Să construiți acest teatru, din punctul de vedere al trupei, și noi vă sprijinim”. Eu din punctul ăsta de vedere sunt un tip foarte disciplinat. Ce mi s-a spus, uitate, acum, după nouă ani, vin și spun celor de atunci - eu am făcut ce m-ați rugat. Aici nu vorbesc despre statui, eu vorbesc despre oamenii mei. Cineva îți cere ceva și tu îi dai. Cineva mi-a cerut, iar eu i-am dat o bucățică din viața mea. Am dat 10 ani, ceea ce nu știi dacă interesează pe cineva, dar pe mine s-ar putea să mă intereseze, sunt totuși 10 ani din viața mea. Am plătit prea mult pentru ei, poate prea mult, și din punctul ăsta de vedere spun că la nivel strict personal nu cred că aş mai lua-o de la capăt încă o dată, pentru că nu cred că am meritat toate umilințele la care am fost supus.

Reporter: *Ceea ce-mi spui se regăsește într-un fel în piesa pe care o jucați la început de stagiune. Ce înseamnă această piesă pentru tine și pentru teatru?*

Marian Negrescu: Piesa asta este pentru mine și pentru teatru un nou început. Suntem în stagiunea a zecea, jubiliară de fapt și lucrurile trebuie să fie în regulă. Faptul că am ales această piesă, și am ales-o de anul trecut din mai, a fost pentru că ea este încărcată de foarte multe simboluri. România toată se confruntă cu o aglomerare de simboluri. Lumea nu mai știe în momentul ăsta ce să creadă. Pur și simplu așa văd eu lumea în momentul ăsta, țara asta. Lumea nu știe ce să creadă, nu știe către ce să se mai îndrepte, s-a răsturnat sistemul de valori, și cred că piesa asta vine să pună într-un fel, să sublinieze un fapt, că în orice mediu social, politic,

internațional, mondial, poate să apară un personaj sau o seamă de personaje, cum este acest ultim împărat, care din neatenție poate să distrugă o lume, poate să distrugă o civilizație, poate să distrugă suflete, poate să distrugă orice, pe fiecare nivel în parte. Este o metaforă foarte frumoasă, dintr-o joacă, un rege ajunge împărat și de acolo își dorește să ajungă Dumnezeu. Acesta este traiectul piesei. Sigur ca poveste este foarte frumoasă, nu știu cât este de vinovat personajul ăsta pe care îl interpretez, dar așa, din câte am discutat, am lucrat piese în filigram, atenți la simboluri și atenți la metafore, pentru că altfel ajungeam să le încurcăm și să iasă așa un talmeș-balmeș.

Am vrut această idee să o ducem până la capăt. Este absolutamente actuală piesa, este atemporală. Evident, ăsta este lucrul cel mai important, nu trebuie să ne păcălească cuvântul “împărat”, poate să fie un împărat, din casă, dintr-o familie, poate să fie dintr-un mediu social, poate să fie la nivel politic, poate să fie oriunde acest personaj. Trebuie să fim atenți, asta spune piesa, să fim atenți cu noi, să fim cinstiți cu noi, pentru că altfel lucrurile pot s-o ia razna și legat de ce spuneam noi înainte, de asta facem noi teatru, este slujba cetății. Noi trebuie să pune punctul pe “i”, nu arătăm cu degetul, nu-i numim, piesa nu are nume. Sunt numai funcții acolo, că-i împărat, că-i general, că e preot, măscărici, sunt numai funcții acolo, nu nume ca să sublinieze o dată în plus acest lucru. Valentin Nicolau a scris o piesă foarte frumoasă, din păcate a mai trebuit să tăiem din ea, pentru că era foarte lungă. Și așa spectacolul este destul de lung. Mie îmi este greu să vorbesc despre rol, pentru că asta este treaba voastră să faceți lucrul acesta.

Reporter: *Este primul tău rol jucat la Târgu-Jiu. Cum ai făcut trecerea de la director de teatru, la actor?*

Marian Negrescu: A fost o bucurie pentru mine că, în ghilimele fie spus, după 18 ani de meserie debutez la Târgu-Jiu în teatru, alături de colegii mei. A fost o întâmplare foarte interesantă, eu am regizat aici la Târgu-Jiu și în primele repetiții pe scenă a fost ciudată relația cu partenerii mei, cu care până acum aveam alte relații. Sigur s-a terminat repede, dar a fost interesant, la început au fost niște hâcuri, ne uitam altfel unii la alții, eu, nu colegii mei, dar după aceea bineînțeles totul a reintrat în normal, suntem o echipă.

Din acest moment, piesa asta înseamnă pentru mine un semn, semnul că voi mai sta foarte puțin aici, pe scaunul ăsta de director, și evident restul zilei, și săptămânilor, și anilor mi le voi petrece pe scenă. E bine dacă instituția va avea, adică dacă numărul de abonamente vândut va asigura o oarecare liniște din punct de vedere al încasărilor, pentru care instituția să nu mai fie trasă de urechi de fiecare, ca să ne facem meseria.

Reporter: *Astăzi v-a fi premiera oficială a piesei "Ultimul Împărat". Cum v-ați gândit să întâmpinați acest eveniment deosebit?*

Marian Negrescu: Astăzi este un moment mai special. Va veni autorul piesei, Valentin Nicolau. Și-a anunțat prezența și domnul ministru Gingăraș, care este în zonă. De la Președinția României ni s-a transmis că domnul consilier prezidențial Știreanu va veni cu un mesaj pentru Teatrul "Elvira Godeanu" din partea președintelui României, vom primi un mesaj din partea Guvernului României tot pentru teatru, directorii de teatre din țară (Baia Mare, Satu Mare, Cluj, Craiova,

Brăila) vin la această mică sărbătoare, un fel de “tăierea moțului”. Mircea Diaconu va veni de la Teatrul Nottara, chiar va lua cuvântul. Oamenii vin la o mică sărbătoare.

Chiar astăzi am avut o mică surpriză, m-a sunat o doamnă care și-a spus numele, n-o cunosc, dar care a spus că este din București, și a dorit păstrarea a două bilete, pentru că vine la Târgu-Jiu să vadă premiera. Am fost un pic siderat, dar până la urmă nu mai trebuie să fiu astfel, pentru că intrăm în normalitate, zic eu.

Ăsta este un semnal bun. Trebuie să mai fac o precizare interesantă. Ieri, domnul primar Florin Cârciumar, pentru spectacolul de mâine, a scos banii din buzunar și și-a cumpărat bilet, viceprimarii și toată lumea și-au cumpărat bilet pentru intrare.

Ăsta este un lucru pe care trebuie să-l respect ca atare. A fost o inițiativă absolut personală și firească până la urmă, pentru că desființând invitațiile eu am un plan de făcut, am de făcut aproape șase sute milioane în anul ăsta, cum să le fac? Este măgulitor și trebuie să mulțumesc public pentru gestul ăsta, este unul unic în sine.

Reporter: *Înțeleg că v-a urma o serie de spectacole foarte interesante. Cu ce veți bucura sufletul și mintea spectatorilor voștri?*

Marian Negrescu: De aici încolo urmează o mică sarabandă de premiere, precum la fiecare trei săptămâni va fi o nouă premieră, intrăm în forță pe piață.

S-au vândut până la ora actuală cam două mii și ceva de abonamente, este o cifră bună, poate că mai crește pentru că spectacolele practic se pot urmări până în 15 iunie, deci nu asta este o problemă. Le mulțumesc tuturor celor care și-au cumpărat abonament. Asta înseamnă că este nevoie într-adevăr de teatru, simt nevoia ca insti-

tuția asta să fie aici. Important este faptul că lumea simte nevoia să vină la teatrul local, ăsta este lucrul cel mai important, noi nu putem exista în afara spectatorilor. În stagiunea asta sunt prevăzute un număr de șapte premiere plus o piesă, deci cea de-a opta, care este adresată doar elevilor.

Urmează premieră oficială cu “D’ale Carnavalului”. Imediat după aceasta va fi “Capul lui Moțoc” de Horia Gârbea în regia lui Bogdan Cristian Drăgan; tot în regia lui Bogdan, va fi Molière, “Bolnavul închipuit”, “Paraclicerul” în regia lui Marian Negrescu și o adaptare scrisă de secretarul literar Ion Cepoi, “Visul unei nopți de vară”, “Pescărușul”.

Și pentru acest spectacol de care vorbeam, care va fi “Baltagul”, pentru că știm că elevii au un program al lor școlar. Spectacolul este o dramatizare făcută după „Baltagul” pentru ei, numai pentru abonamentele elevilor. Zic eu că este o stagiune foarte echilibrată.

Evenimentul cel mai important al nostru în această stagiune este decizia de a juca minimum două spectacole din dramaturgia românească contemporană.

Acest lucru este esențial pentru că dramaturgii români primesc premii pentru piesele lor, dar nu sunt jucați, și în sfârșit au apărut dramaturgi români adevărați, și în mod normal teatrul și actorii fac această ofertă pentru ei.

Dacă punem la socoteală faptul că pe același afiș întâlnim Shakespeare, Sorescu, Caragiale, Molière și bineînțeles Cehov, spectacolele din dramaturgia noastră contemporană întregesc o stagiune puternică, și dacă ne uităm în anuarul teatrului românesc, vedem că ne putem bate în această perspectivă privind lucrurile, cu orice fel de teatru din România. Este o competiție deschi-

să la nivel național, suntem receptați de 10 ori mai bine, din păcate decât la nivel local, dar poate cu ajutorul presei, spectatorilor care vor veni la teatru, vom fi înțeleși altfel de aici încolo.

Reporter: *Marian Negrescu îți mulțumesc și doresc întregului colectiv al teatrului multe spectacole de succes.*

{Doru Strâmbulescu, **“Am dat zece ani din viața mea pentru acest teatru, și nu știi dacă acest lucru interesează pe cineva”** - *Interviu cu Marian Negrescu, directorul Teatrului Dramatic “Elvira Godeanu”, Actualitatea Gorjului, 26-27 octombrie 2002*}

*

„Marian Negrescu este actor de aproape 20 de ani. În urmă cu 10 ani a devenit directorului Teatrului “Elvira Godeanu”, pe care l-a inventat aproape din nimic. Personaj deopotrivă adulat și contestat, Marian Negrescu a reușit să treacă peste invidiile mărunte, inerente în viața artistică. Dacă în plan național și internațional i-au fost recunoscute performanțele actoricești, eforturile depuse în construcția (la propriu și la figurat) a Teatrului “Elvira Godeanu” de la Târgu-Jiu s-au izbit, de cele mai multe ori, fie de ignoranță, fie de mentalitatea unora care au uitat că trăiesc în secolul XXI.

Despre împlinirile și neîmplinirile sale, pe parcursul ultimilor 10 ani, în interviul acordat săptămânalului nostru."

Să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului!

***Reporter:** Anul acesta, Teatrul “Elvira Godeanu” împlinește 10 ani de la înființare. Nu știi dacă ședința care a avut loc la Primăria Târgu-Jiu, acum ceva timp, a fost convocată tocmai în ideea de a face referire la acest eveniment. Totuși, să le luăm pe rând - să vorbim întâi*

despre teatru și apoi despre această parte nu tocmai plăcută, elegantă sau frumoasă care nu are legătură cu teatrul, decât, poate pentru că e o lucrătură de culise.

Marian Negrescu: Eu vă mulțumesc, pentru că în toată tevatura asta, mai vine cineva să ne întrebe și despre obiectul nostru de activitate. Puțină lume a remarcat că lucrurile s-au schimbat în fapt, privind teatrul în sine, teatrul ca loc în care locuitorii orașului Târgu-Jiu își regăsesc un spațiu care de patru luni (peste o mie cinci sute de abonați, ca și cei care vin să-și cumpere bilet) este populat până la refuz seară de seară; despre ei n-a vorbit nimeni niciodată. Ori, oamenii acești vin, vin în cunoștință de cauză.

Noi nu am mai procedat ca în alți ani - să vorbim cu profesorii ca să aducă elevii la teatru. Timp de trei săptămâni, am făcut noi înșine promo în licee pentru abonamente.

Așa că au venit cei care au dorit - de la unele licee, două sute, de la altele, patru sute. Au venit și au rămas.

Despre lucrurile acestea bune nu zice nimeni nimic. Rămânem în același paradox. Chiar și acum când împlinim zece ani. Breasla, presa națională, și UNITER-ul, și Ministerul spun că este un lucru extraordinar. Noi am intrat pe acest tărâm cu dreptul. Dar despre asta nu vorbește nimeni.

Reporter: *De când nu s-a mai construit un teatru în România?*

Marian Negrescu: De 31 de ani. La noi toată lumea vorbește de construcția clădirii. De parcă noi am construit un muzeu aici. Nu am făcut numai o clădire. Am construit o trupă de teatru, din care fac și eu parte.

Că este bună sau mai puțin bună, nu știu. Dar vă pot

spune că există o pasiune fabuloasă în tot ceea ce se face aici. Sigur, viitorul ne poate rezerva și altceva - colaborări de altă natură, cu actori foarte mari. Poate vor veni și alți absolvenți. Poate că trupa de acum se va schimba. Dar, să dăm Cezarului, ce-i al Cezarului! Să marcăm acest moment! Ce se va întâmpla peste alți zece ani, vom vorbi atunci.

Noi nu suntem o societate comercială!

Reporter: *Cum este privită trupa, ca atare?*

Marian Negrescu: Nu se poate ca această trupă, colegii mei și cu mine, până la urmă să fim tratați ca o anexă culturală. Noi nu suntem o anexă culturală. Noi suntem o instituție profesionistă de spectacole, care în acest moment chiar își face treaba. Că unele spectacole sunt mai bune sau altele mai puțin reușite, asta e viața într-un teatru. Nimeni nu poate da o garanție că un spectacol poate fi o capodoperă. Asta numai publicul poate hotărâ. Oficialitățile, însă, văd lucrurile altfel. Dacă un spectacol a fost mai slab, pentru ei asta înseamnă o greșeală. Ne asumăm întotdeauna și spectacolele mai puțin reușite. Avem și o vorbă - e copilul nostru - handicapat - așa cum e. Îl recunoaștem.

Noi nu suntem o societate comercială, care să spună - s-au băgat atâția bani în ea, trebuie să scoată atâta profit. Eu mă înfior de câte ori se vorbește despre asta. Pentru că se vorbește în necunoștință de cauză. În România, teatrul, în momentul de față, este subvenționat de stat. Un procent anume din încasări, diferit de la teatru la teatru, de la oraș la oraș trebuie dat înapoi.

Noi suntem cel mai tânăr teatru din țară și, oricum,

ne situăm printre primele 25, cu cei 8% pe care trebuie să îi dăm înapoi din încasări. Ori, în această “competiție”, concurăm cu teatre de tradiție de o sută și ceva de ani.

Reporter: *E firesc ca un oraș fără teatru să nu aibă nici un public avizat, educat să vină la teatru.*

Marian Negrescu: Eu încerc să spun mai mult. Noi suntem “condamnați” în a educa, a crește un public pentru teatru. Suntem obligați să o facem.

Funcția educațională pe care o are această instituție implică niște responsabilități superioare celor care ne sunt cerute nouă și care sunt de fapt niște reziduuri administrative.

Suntem tratați ca o societate comercială, noi fiind o instituție de cultură. Dacă teatrul face parte din cultura națională, apoi lucrurile trebuie privite din această perspectivă.

Când vorbești despre teatru, trebuie o minimă decență. E nevoie de o altă gândire. Suntem formatori de gust estetic, așa cum dumneavoastră sunteți formatori de opinie.

Valențele astea educaționale implică responsabilități. Noi investim acum în foarte mulți tineri. Aceștia, când vor deveni părinți, își vor trimite copiii la teatru. Dacă gândim lucrurile la rece, nu se poate naște peste noapte nici publicul, nici apetența pentru teatru.

Suntem la început și imaginea teatrului are nevoie de promovare, trebuie recepționată așa cum este. Anul 2003 va fi unul de promovare a imaginii. Pentru asta merg la București, la UNITER, în țară cu spectacole - pentru a-mi face imagine, pentru a intra în conștiința publicului.

Nu vreau să intru într-o dispută politică.

Reporter: *Care credeți că este cauza că teatrul nu este perceput așa cum trebuie de către autoritățile locale? Să fie lipsa unor consilieri care să aibă o legătură mai pregnantă cu actul cultural?*

Marian Negrescu: Când merg la Consiliul Local să cer ceva, să propun ceva, invariabil mi se întâmplă același lucru. Cei care vorbesc pertinent despre teatru sunt cei care vin la spectacole, întâmplător sau nu, să ne vadă la muncă.

Cei care ne vorbesc de rău, sunt cei care nu au călcat în această instituție. De ce acei care vin la teatru nu ne vorbesc de rău, în timp ce aceia care nu vin o fac cu râvnă și cu o prisosință pe care eu personal,...să zicem, că nu o înțeleg.

Nu vreau să intru într-o dispută, mai ales politică. Dar este atât de flagrant ce se întâmplă...

Reporter: *Credeți că sunt persoane care au ceva cu teatrul sau cu directorul Marian Negrescu, personal?*

Marian Negrescu: Speranța mea este una singură. Să aibă cu mine ce au și nu cu instituția.

Dacă vreodată va trebui cineva sacrificat, aș prefera să fiu eu acela și nu instituția. Pentru că aici s-a investit un capital moral, nu vorbesc de cel material. Pentru că bani s-au dat mult mai mulți pe obiective care nici n-au existat vreodată. Dar banii s-au dus. Asta este o investiție la vedere. Dacă eu spun că atâția bani a costat, uitându-mă în acte, apoi atâția s-au cheltuit.

Pentru că sunt lucruri de calitate. Încă o dată spun, eu sper să aibă cu mine ce au și nu cu instituția. Din păcate însă, din semnalele pe care le am, pentru că pe

lângă mine sunt atacați și alți colegi ai mei, cred că instituția este aceea care va avea de suferit. În Gorj e o vorbă - dacă ai apucat să faci un lucru bun, dă-l repede la fund, să nu se vadă. N-am putut niciodată să înțeleg aberația asta. Dar așa se întâmplă. Nimeni nu poate să spună că teatrul nu este necesar. Dar dacă publicul vine în fiecare seară la spectacole, înseamnă că instituția este necesară. Și trebuie să meargă mai departe. Un teatru se construiește ca să dureze măcar două sute de ani.

Singura mea avere este numele meu.

Reporter: *Se vorbește chiar de niște disensiuni interne. De anumiți colegi, unii chiar vizând postul de director. Lucruri care s-au tot discutat. Cel puțin în ultima ședință a Consiliului de administrație am înțeles că toate acuzele au fost demontate...*

Marian Negrescu: Da, ele au fost demontate cu acte. Și eu n-am să mă opresc aici. Intenționez ca, de aici încolo, aceste acte să ajungă și în mapele consilierilor. Nu vreau să las nici o urmă de neîncredere.

Reporter: *Am înțeles că Biroul de Audit al Primăriei a făcut un control fără să vă anunțe...*

Marian Negrescu: M-a anunțat că a intrat în instituție. Când au plecat, în schimb, nu mi-au prezentat nici măcar un proces verbal, așa cum cere legea, și s-au dus directamente în Consiliul lărgit, nici nu știu ce a fost luni, până la urmă. Unii consilieri nici n-au știut de ce au venit. Li s-a prezentat așa grămadă. Consilierul Pătrășcoiu a întrebato pe doamna de la Audit dacă este adevărat că nu mi-a fost prezentat procesul verbal și i-a precizat că nu este în regulă. Nu se poate, chiar să nu

mai existe nici o limită!...

Sunt niște legi simple de respectat și nu este prima dată când auditul ne face așa ceva. Mie mi se pare că este vorba de un abuz în serviciu. Și lucrurile nu mi se par normale. Condamnăm un om, îi stricăm imaginea, așa... Eu nu am nici o avere, nici o societate. Singura mea avere este numele meu. În momentul în care vii și-mi ponegrești acest nume, m-ai lăsat sărac.

Bucățica asta, 10 ani de muncă cu teatrul și 20 în profesie, eu țin la ea. Nu poți să vii și să arunci cu noroi într-un om, fără a-i da posibilitatea să se apere. Să spună dacă e adevărat sau nu. Trăim într-o lume de contraste.

Cu toate că au apărut niște materiale în presă, deontologic vorbind, ar fi trebuit să mă întrebe și pe mine. Sunt foarte multe lucruri neadevărate acolo.

Dacă se aruncă cu noroi în mine, ce vină au ceilalți?! Imaginea lor publică a avut de suferit. Eu înțeleg că ziarele trebuie să vândă... dar, hai să facem lucrurile de-a adevăratelea. Ne-am putea întâlni la o masă rotundă cu ziariștii, pe diverse teme. Și de ce n-am începe cu "Teatrul, încotro?". Să vedem care sunt perspectivele teatrului. În fond, împreună cu presa, teatrul devine un glas al cetății. Cred că avem niște principii solide. Ieșim în fața oamenilor și trebuie să le spunem adevărul. De ce să le spunem niște minciuni?

Sigur că postul ăsta e vânat

Reporter: *Bănuți care ar fi mobilul acestor acțiuni?...*

Marian Negrescu: Obiectivul este scaunul ăsta. Dacă aș fi convins că mâine, cel care ar veni pe scaunul ăsta ar duce teatrul, cu proiectele lui cu tot, acolo unde

trebuie, eu aş pleca şi mâine. Nu-mi place să vorbesc despre mine.

Dar eu am venit de la Teatrul Național din Craiova, trebuie să reamintesc acest lucru, nu de la Buhuși. Am venit de la cel mai tare teatru al ultimilor 10 ani din România, ca să fac un lucru aici. Mai mult, din vara trecută, am venit cu totul aici. Oi fi plecat de la rău? Nu. Am venit de la bine, la ceva foarte rău. În dosarul meu de presă figurează ziarul “Times” - și scrie despre ce joc eu.

Am veni dintr-un colectiv în care mi-era foarte bine, aveam public minunat, ca împreună cu alți oameni de aici, să construim ceva. Sigur că postul ăsta e vânat. Nu știu de ce, dar dacă cineva își dorește să stea aici 12 ore/zi... N-avem nici măcar tradiție. Tradiție imediată, că în urmă sunt 168 de ani. Avem și un sediu care arată minunat. Munca nu s-a terminat. Acum la 10 ani, trebuie să facem proiecte pentru următorii 10 ani. Vor începe și colaborările cu alte teatre din țară... Dar toate la timpul lor. Când să le faci în patru luni?!

Actorul este un bun public

Reporter: *Este greu să convingi autoritățile locale că actorul este artist. Că are o structură specială. Că munca lui nu seamănă cu cea a unui muncitor din industrie, că nu trebuie să fie încartiruit în niște norme temporale sau să semneze o condică. Am înțeles că foarte multe persoane din administrația publică locală cred că actorul trebuie să aibă o normă, să se prezinte la serviciu la oră fixă, să semneze condica.*

Marian Negrescu: Probabil că am să mor eu și nu

știu câți vor înțelege statutul actorului. Am mai spus lucrul ăsta și-l voi spune cât oi trăi. Actorul este un bun public. Actorii de acum ai Teatrului “Elvira Godeanu” trebuie să devină vedetele acestei instituții. Paradoxal este însă că oamenii au început să-i ia în calcul. Marele public face chestia asta. Ceilalți n-or să ajungă niciodată să înțeleagă că munca actorului este nenormată.

Eu când am venit de la Craiova, după 13 ani de scenă, am auzit aici de condică.

Firesc m-am întrebat ce-i aia. N-am semnat în viața mea o condică. Munca noastră este nenormată. Statul, legiuitorul a făcut-o așa, nu pentru a-l ajuta pe artist, ci pentru a-l ajuta el pe stat. La nivelul la care actorul repetă, joacă în spectacole, de multe ori, depășește cele 8 ore de program. Așa că ar trebui să se plătească ore suplimentare. Deci statul și-a luat măsurile de precauție ca să nu plătească nu știu cât... Asta nu s-a înțeles niciodată aici.

Unii actori joacă mai mult, alții mai puțin. Fiecare după capacitate. Dar, nimeni n-a întrebat cât timp din zi reușește actorul să-și vadă copilul. Ei par mai boemi. Este obligatoriu să fie așa. Oare, imaginea aia, când Vraca trecea cu trăsura spre Național și oamenii își scoteau pălăria, trebuie eliminată?! Nu! Pentru că actorul e un bun public.

Actorul nu are voie să greșească, pentru că atunci s-a tras cortina. El trăiește cele trei ore pe scenă într-un stres extraordinar. Un muncitor dacă greșește o piesă, o pune la rebuturi, se duce mai departe. Dacă actorul a greșit replica s-a dus și eu trebuie să trag cortina. Nimeni nu ia în calcul acest stres.

Reporter: *Se spune că ar fi supradimensionată*

organigrama, că salariile sunt mari. Haideți să clarificăm treaba asta.

Marian Negrescu: Nu e deloc supradimensionată schema. În 1993, când Consiliul Județean a luat hotărârea să se construiască teatrul, Comisia pentru Cultură de atunci s-a interesat pe la alte teatre și a făcut o primă schemă care cuprindea 78 de persoane. Oamenii ăia, care nu erau de specialitate au făcut un minim de efort și s-au informat cum se desfășoară activitatea în alte teatre.

Dar noi am trecut în 1999 de la Consiliul Județean la cel Local și primul lucru pe care l-a făcut Primăria a fost să dea 18 oameni afară. De-a valma - actori, oameni pe care-i calificasem. Ca să-i lămuresc că am nevoie de ei și că schema nu este supradimensionată, le-am dat consilierilor liste cu teatre mai mari sau mai mici din țară, cu numerele de telefon ca să se informeze cum stau lucrurile și pe la alții. Și apoi să-l tragă pe Negrescu de urechi.

Actori pe post de croitorese?!

Reporter: *Știi că vi s-a făcut o propunere cel puțin amuzantă din partea unui consilier local. E de notorietate faptul că pentru a face niște economii, teatrul a achiziționat niște mașini de cusut și a solicitat cu ani în urmă înființarea unui post de croitor.*

Marian Negrescu: Da, în urmă cu doi ani.

Reporter: *Un consilier a venit cu propunerea ca un actor să treacă pe post de croitor. V-ați gândit care actor sau prin rotație?*

Marian Negrescu: Păi, probabil, pentru a merge cu

lucrurile până la capăt, voi deveni eu și croitor.

Reporter: *Sau pe post de croitoreasă...*

Marian Negrescu: De gustibus... sau pe post de croitoreasă. Nu contează. Să ne înțelegem un lucru - nu primăria a dat banii pentru achiziționarea mașinilor de cusut. I-am adus de la Guvernul României. De ce i-am cerut? Tot pentru a face economie. În loc să comandăm decoruri, costume - mai bine le facem cu mașinile alea performante. Dar pentru asta e nevoie de un post de croitoreasă. Sper măcar anul acesta să mi-l aprobe.

Reporter: *Vă simțiți postul amenințat?*

Marian Negrescu: Postul de director este amenințat de 8 ani. Singura problemă este că mie nu mi-a fost niciodată teamă de lucrul ăsta. I-am spus odată unui consilier - recunosc, am fost puțin obraznic - dar atât de tare m-a atacat. Sunt și eu om și am și eu nervii mei. După ce am cunoscut o bucățică de glorie internațională, nu mai vorbesc de cea națională, am spus - "Nu eu am nevoie de Târgu-Jiu, ci e puțin invers".

Deci, rămân în continuare pe aceeași poziție. Eu sunt pus aici, nu să prind rădăcini, pentru că în mod sigur o să plec să-mi fac meseria. Hai să spun așa. M-am dedulcit la zona internațională. În momentul în care teatrul va funcționa așa cum trebuie, va fi racordat la sistemul de festivaluri, la cel național și, de ce nu, măcar o dată pe an să iasă în străinătate, ei bine, atunci voi pleca sigur. Oricum plec sigur. Asta a fost menirea mea. Asta am avut eu de făcut. De altfel, când vom serba Zilele "Elvira Godeanu" și cei 10 ani ai teatrului, voi spune acest lucru.

Reporter: *Care este... planificarea pentru lunile următoare?*

Marian Negrescu: Festivalul de teatru pentru elevi

este unic în țară. Ne-am gândit ca anul viitor să intervinim pe lângă Ministerul Educației și Cercetării ca festivalul să devină național. Interesul elevilor pentru teatru a crescut, mai cu seamă că premiul pentru cel mai bun spectacol va însemna includerea lui în stagiunea 2003-2004. Cât privește premiul “Horațiu Mălăele”, pentru cea mai bună interpretare, acesta va permite câștigătorului să fie distribuit într-un spectacol și să joace alături de actorii Teatrului “Elvira Godeanu”.

Reporter: *Asta va fi în luna mai...*

Marian Negrescu: Da, în mai și va dura dura 11 zile. După aceea urmează *Școala de Vară de la Târgu-Jiu*, care este iarăși un eveniment extraordinar, în colaborare cu Universitatea Babeș - Bolyai de la Cluj și cu Teatrul Național din Cluj.

Adică, se va întâmpla - știm cu toții că opt dintre actorii teatrului “Elvira Godeanu” sunt studenți în anul II la Cluj. Din țară, sunt 40. În aceste 10 zile, toți vor veni împreună cu profesorii lor la Târgu-Jiu, la workshop, alături de regizori și actori de la Teatrul Național Cluj. Diminețile vor fi profesori care vor conferenția, iar cei de actorie se vor întâlni după-amiaza. Săptămâna viitoare profesorul celor de la Târgu-Jiu, regizorul Gelu Badea, va veni aici și timp de o săptămână vom merge să vedem niște locații. Nu numai la Târgu-Jiu, ci și în județ - în munți, niște spații foarte interesante. Cei care vor veni să lucreze în workshop-urile de aici sunt niște regizori foarte importanți.

Reporter: *Și apoi...*

Marian Negrescu: Urmează vârful acestui an Festivalul internațional de teatru - “Conexiuni 2000” care va fi la sfârșitul lunii septembrie, începutul lunii

octombrie.

Reporter: *Ceva contacte aveți deja?*

Marian Negrescu: Sunt făcute contactele. Însă mărturisesc că aștept și eu să văd cum reacționează Consiliul de administrație. Contractul de management trebuia să fie semnat pe 24 februarie. Consiliul de administrație l-a votat cu niște amendamente. Apoi va intra în Consiliul Local. Apoi vom putea discuta despre niște performanțe. Acest festival îmi aparține.

Reporter: *Aveți în proiect și un turneu...*

Marian Negrescu: Da, e vorba de nordul țării - Cluj, Baia Mare, Satu Mare, Oradea. Sigur, ținta este Bucureștiul, dar eu vreau să simt trupa cum lucrează în turneu.

Reporter: *Cu ce spectacole veți pleca?*

Marian Negrescu: *Ultimul împărat și Paracliserul.* Am ales aceste două spectacole din rațiuni normale. "Ultimul împărat", deocamdată este mai de referință, iar în "Paracliserul" joacă toată trupa. Este important ca toți actorii să se simtă priviți și prezenți. Va dura 14 zile, în luna aprilie. Câte două zile în fiecare oraș. Abia apoi vom merge la București. Va fi o confruntare interesantă.

La Naționalul bucureștean se joacă o altă variantă, "Legenda ultimului împărat" cu Claudiu Bleonț în rolul pe care-l fac eu la Târgu-Jiu. Și altceva, ultima dată când am fost la București, am fost și la președintele televiziunii naționale. Acolo, pe perete erau două afișe. Unul era cu "Ultimul împărat" de la Târgu-Jiu. Îi dădusem un afiș, însă nu m-am așteptat să-l găseșc acolo, pe perete. Asta este paradoxul în care trăim. Aia, de acolo de la București, spun că ce bine că a mai apărut o casă, vor veni toți să monteze spectacole, pentru că este a noastră a actorilor. Abia acum am ajuns la lucrul cel mai

interesant, și mai important - ăla în care credem. Suntem receptați administrativ câtă vreme nu suntem nimic altceva decât artiști. Români.

Reporter: *Relația directă cu primarul Cârciumaru?...*

Marian Negrescu: Este una dintre cele mai bune, singura relație extraordinară. Adevărul este că ne-am cunoscut înainte de a deveni primar, de pe vremea când era director la Grimex. M-am dus odată să-i cer să ne ajute cu o sponsorizare. Mi-a spus: "Dom'le nu pot să v-ajut așa. Dar cât este un bilet? Dați-mi 800 de bilete." Și a venit două zile la rând cu toți salariații de la Grimex să vadă aceste două spectacole. Practic ne-a dat niște bani dar sub o altă formulă. Chestie pe care nimeni din teatru n-a uitat-o, deși s-a întâmplat prin 1996. Știa de atunci greutățile noastre. Faptul că acum și-a cumpărat abonament spune totul.

Reporter: *Vine și la teatru?*

Marian Negrescu: Da, vine. Din cele cinci premiere, a venit la trei dintre ele. La "Bolnavul închipuit", "D'ale carnavalului" și la "Ultimul împărat".

Cred însă că, așa cum trăim noi în țara asta, mai coboară câte unul dintr-un tomberon și-i mai spune câte ceva care nu-i adevărat. Din fericire, este unul dintre puținii oameni care verifică dacă cele spuse sunt reale sau nu."

{ Andra Dumitrescu & Sorin Călugărița, **Teatrul nu este o societate comercială - Interviu cu directorul Teatrului "Elvira Godeanu", actorul Marian Negrescu, Obiectiv gorjan, 8-14 martie 2003** }

*

„ - Marian Negrescu, au trecut zece ani de la înființarea Teatrului. În deceniul ăsta - și cu deosebire în ultimii doi-trei ani - ai fost lăudat și hulit în proporții aproximativ egale. N-am să te întreb de ce s-a întâmplat așa ceva, am să te întreb ceva mai simplu: de ce crezi că în limba română verbul „a lăuda” are doar două sinonime majore: „a prețui” și „a elogia”, în vreme ce „a huli” se lăfăie boierește în mijlocul unei familii numeroase: „a ocări”, „a ponegri”, „a batjocuri”, „a defăima”, „a calomnia” etc? Și, a propos, se mai poate trăi în orașul acesta al nostru, se mai poate crea ceva cu adevărat important?

- Răspunsul poate fi simplu, aleg însă variante unuia mai nuanțat: trăim într-o epocă în care valorile s-au răsturnat, în care tot ceea ce este vulgar este ridicat la rang de normalitate, o epocă în care descifrez cu uimire o

goană nebună după celebritate cu orice preț, firește o „celebritate” îndoielnică până la minciună, ceva care calcă totul în picioare.

Eu am fost crescut altfel. Am fost învățat că trebuie să muncești, să respecti un anume cod al onoarei, să prețuiești valorile spirituale care te înconjoară și după ce ai adăstat o viață printre cărți, să înțelegi care este locul tău în această lume și, dacă ai puterea aceasta, să te abandonezi pe tine în folosul celorlalți.

În orașul acesta nu se poate trăi. Suntem într-un marș forțat spre lipsa de identitate.

N-am reușit să ieșim din turmă și asta se vede peste tot. Cine părăsește turma e declarat paria, pentru că el se transformă în oglinda în care ceilalți se văd așa cum sunt de fapt. Și atunci lovesc în oglindă. În toate felurile.

Puțini sunt cei care încearcă să părăsească turma. Doar aceștia din urmă prețuiesc lucrurile, ceilalți le batjocuresc. În felul acesta doar primii ajung pe mal, ceilalți sunt luați de șuvoi.

- Ai urât cu adevărat ceva sau pe cineva în toți acești ani? Au fost momente când te-ai considerat victima unui sistem, a unor circumstanțe, a umorilor personale ale unor indivizi? De fapt, care crezi că este statutul tău în acest moment: victimă sau erou?

- Sunt o victimă cu statut de erou. M-am opus și voi continua să mă opun sistemului. Pentru că sistemul nu e bun. Și fac asta nu dintr-o frondă adolescentină, ci pentru că asta e menirea dintotdeauna a unui artist: să fie în slujba cetății, nu a celor care o conduc vremelnic. Artiștii dăruiesc sufletul lor, cei de sus fac doar legile pentru care sunt plătiți. Și sunt plătiți cu mult mai mulți bani decât artiștii.

Sunt o victimă - ca multe altele - a unui sistem bolnav de întoarcerea spre ieri.

N-am urât pe nimeni, nu pot să fac asta. Cred că va trebui să-i iert sau măcar să-i scuz tot eu și pe cei care și-au murdărit sufletul dorindu-mi tot răul din lume. O s-o fac și pe asta, dar din acel moment o să-i uit. Definitiv.

- *Sunt voci în acest târg care spun că protagonistul unui proiect trebuie „să moară” în momentul imediat finalizării proiectului. Crezi că a venit vrea ca „maurul” să moară?*

- Probabil că da. Vorbim cu respect despre Brâncuși - dau un exemplu la vârf, nu-mi permit blasfemia unei comparații - pentru că alții recunosc în el eternitatea unui geniu, nu pentru că noi, cei din lăuntru, am avea conștiința eternității lui. Noi ni l-am pus în buletin și mărșăluim spre ceea ce credem că ar fi nemuirea căreia, din an în paște, îi acordăm efemeritatea unui epitafor.

Probabil că va rebui să plec din Tg-Jiu. Și mai probabil e că o voi face. În urmă las o muncă de zece ani laolaltă cu zece ani din sufletul meu. La plecare o să mă iau doar pe mine, pentru că, asta e, cei de aici nu mi-au dat șansa să doresc să mă uit înapoi. Dar ceea ce am făcut și s-a făcut în acești ani vor rămâne.

Cum zice poetul: *Și acum mulțumesc/ Mulțumesc pentru tot și pentru nimic/ dar mai ales mulțumesc/ Pentru acel „mulțumesc”/ Pe care nu l-am auzit.*

- *Ce anume crezi că te definește mai bine: directorul, actorul, regizorul, omul? Mie mi-e greu să mă descurc onorabil în ipostaza de om, tu cum reușești în toate patru deodată?*

- Omul, fără îndoială. El îi conduce pe ceilalți trei. El îi obligă să respecte principiile general valabile pentru

acei care au curajul să zămislească ceva, să lase ceva în urma lor.

Părinții mei m-au spus că trebuie să lași mereu de la tine și să întorci mereu și celălalt obraz. Din păcate, i-am ascultat.

- *Revenind la timpul scurs, cei zece ani sunt puțini desigur pentru istoria unei comunități, dar sunt mulți pentru viața unui om. Pentru că ai fost mereu în miezul lucrurilor, poți enumera zece lucruri (câte unul pentru fiecare an parcurs) care au avut un impact major asupra destinului Teatrului din Tg-Jiu și, implicit, asupra celui al tău?*

- Cei zece ani sunt mulți, într-adevăr. Cel mai greu a fost ca la fiecare schimbare de legislatură să trebuiască să o iau mereu de la capăt explicând ce este acela un teatru, care sunt caracteristicile, particularitățile lui ș.a.m.d. Cum să explici la ce folosește o biserică? Pentru că teatrul asta este. Prima formă de teatru în istoria omenirii, consemnată ca atare, a fost spectacolul religios! A trata teatrul ca pe o întreprindere este o blasfemie.

Fiecare din acești ani a însemnat ceva, în egală măsură pentru Teatru și pentru mine. Primul și cel mai important moment a fost construirea *trupei de teatru*. Ea, trupa, este inima a tot ce s-a întrupat apoi. Pe urmă au fost *oamenii de teatru* care ne-au certificat nașterea. Apoi a venit *recunoașterea* la nivel național. Apoi, *spec-tatorii* - la început mai timizi, mai neîncrezători, pe urmă din ce în ce mai apropiați, mai plini de dragoste cu fiecare trecere a pragului. La urmă a venit această *clădire*, biserica în care ne rugăm în fiecare seară.

Toate acestea au venit în etape, ca acumulări firești.

Peste toate însă a planat mereu, ca un blestem parcă,

răutatea unor oameni. Ceea ce nu au știut ei niciodată este că Teatrul - cu sau fără ei, cu sau fără Negrescu - nu poate muri. Teatrul este viața însăși. De aceea e veșnic.

- Într-un fel, primii zece ani din viața unui teatru pot fi asemănați celor șapte ani de-acasă din viața unui om. Odată cu scurgerea lor, un proiect sau o sumă de proiecte ajunge la capăt. Din acel moment, se zice, copilul iese din casă ori din curte și pleacă să dea ochi și piept cu lumea. E pregătit Teatrul din Tg-Jiu pentru așa ceva? Poate ieși din casă?

- Da, acum da. Primii pași vor trebui însă făcuți cu grijă și acest fapt se va întâmpla începând cu anul în curs. Copilul merge în picioare, e curat și crede cu adevărat în Dumnezeu. De aceea, va trebui să alegem cu grijă drumul. Mai exact: vom merge în țară la festivaluri, în câteva turnee - și vom începe cu Transilvania, unde teatrul face parte din viața oamenilor, nu din latura snobă a personalității lor. Vom face noi înșine apoi un festival de anvergură internațională. Abia după toate acestea vom putea spune că lucrurile sunt în regulă, că suntem în „circuit” și că putem sta la masa celor „mari”.

Anul 2004 este anul în care vom sărbători 100 ani de la nașterea Elvirei Godeanu. Vom sărbători centenarul ca pe o renaștere - a Teatrului Dramatic ce-i poartă numele și a noastră, a tuturor. Elvira Godeanu va veghea destinul acetui teatru, sunt sigur.

- Deși mă tem că ipostaza care urmează nu îți este tocmai străină, hai să mai imaginăm un scenariu (doar ne pricepem, nu-i așa?): exilat fiind pe o insulă pustie - o clipă am fost tentat să scriu „și înconjurat de rechini”, dar mi-a fost teamă că-i laud prea mult pe unii sau pe

alții - ce amintire, ce imagine și ce obiect ai prefera să ai cu tine? Și de ce?

- În ordine absolută: amintirea dragostei dintâi, cea mai frumoasă din cele care pot fi numite așa; imaginea fetei mele; o carte. Aș lua toate acestea pentru că, de multă vreme, doar ele mi-au rămas. Fără ele, insula de care vorbești ar fi definitiv pustie."

{ Ion Cepoi, ***Cu Marian Negrescu despre ceilalți Marian Negrescu, Caietele „Elvira Godeanu”***, mai 2003 }

*

„ - Ai mai pus în scenă, pentru Teatrul din Târgu-Jiu, piesele „A douăsprezecea noapte” și „Îmblânzirea scorpiei”. De ce ai apelat din nou la Shakespeare și de ce ai ales pentru stagiunea aniversară tocmai „Visul unei nopți de vară”?

- Îmi era dor de un spectacol clasic. Shakespeare rămâne un „teritoriu” atât de vast și de complex, încât atunci când simți nevoia să respiri „altfel”, te lași în voia unui vers, închizi ochii și te trezești într-o altă lume încărcată de limpezimi, o lume ca o oglindă cu reflexii universale, cosmice chiar.

Mi-am dorit să zăbovesc puțin în lumea asta și împreună cu actorii (și figurația) să ne primenim gândurile, mijloacele, tehnicile profesionale, încercând să găsim în noi acel „ceva” care să ne facă să fim proaspeți și să visăm împreună că putem descoperi necuvintele lui Shakespeare și mai ales gândurile lui.

„*Visul unei nopți de vară*” este o aspirație. Este o credință. Credința că fantasticul, feericul sunt chiar lângă noi. Sunt accesibile oricui cu minimala condiție de a ridica ochii din pământ. Avem dreptul să visăm. Pe undeva, este singurul drept pe care-l avem într-o viață

de om.

- *Comparativ cu precedentele montări din Shakespeare, crezi că trupa s-a maturizat îndeajuns ca să poată aborda marea dramaturgie universală? Dacă da, atunci ne putem aștepta cândva și la un „Othello”, „Hamlet” ori „Romeo și Julieta”?*

- Da, neîndoielnic. Acum putem face pasul pe care eu îl aștept de la ei. Trupa a crescut, s-a maturizat, iar acum cred că putem să privim peste zidul care delimita acest „șantier al sufletelor”. Firesc, piesele de care vorbești vor veni să întregească o panoplie sentimentală dar și ambițioasă a celui mai tânăr teatru din România. Cred că „Othello” va fi prima din piesele enumerate de tine și asta se va petrece anul viitor, prin revenirea la un proiect mai vechi, întrerupt acum câțiva ani. Regizorul acestui spectacol va fi Andreea Vulpe.

- *Ce este cu Centenarul Elvira Godeanu? Va avea, în cele din urmă, anvergură națională?*

- Centenarul reprezintă pentru noi un prilej extraordinar de a reaminti tuturor românilor numele unei mari actrițe a acestei țări. Elvira Godeanu reprezintă un nume de aur al teatrului românesc. Amestecul de grație și talent a fost mereu întărit de o personalitate extrem de puternică, ce a marcat o generație întreagă. Ea a fost mereu acolo, în linia întâi, ducând talentul la granițele dintre poveste și realitatea imediată a unui public care a adorat-o.

Elvira Godeanu face parte de acum din patrimoniul național.

În ceea ce ne privește, la 100 ani de la nașterea ei, vom da evenimentului anvergura națională care se impune.

- *La această oră, probabil, ești unul dintre cei mai vechi directori de teatru din România - 11 ani. Simți în vreun fel anume povara acestui deceniu? Mai ai putere, deschidere, resurse să gândești viitorul acestui Teatru? Un viitor european, desigur, pentru că acela național, încetul cu încetul, începe să se întrevadă.*

- Adică, am îmbătrânit ca director, asta vrei să zici! Ei bine, dincolo de glumă, eu văd lucrurile așa: din 1993 și până acum am fost, rând pe rând, profesor, șef de marketing, șef de șantier, muncitor, impresar, secretară, economist, actor, regizor. Ca să ajungem aici, am fost toate astea, alături, evident, de colegii mei.

Eu cred că directorul de teatru își va începe de abia de acum încolo mandatul. Până acum am construit. Acum trebuie să ne bucurăm de ce avem. Și trebuie să arătăm și altora cine suntem.

Perspectiva europeană de care vorbești este tema următorilor cinci ani pentru mine. Asta pentru că 2007-2008 trebuie să ne găsească acolo deja! Știi, trenurile pleacă acum...

- *Ce este cu Legea Teatrelor? De care parte te situezi: alături de partizani sau de contestatari? De ce?*

- Legea Teatrelor a fost timp de 14 ani o himeră. Acum ea are anume consistență. Nu este nici pe departe ce ar trebui să fie. Dar, bine că e! Ea așteaptă acum să fie promulgată.

Sunt unul dintre partizanii ei, fie și numai pentru faptul că reglementează (ca lege organică) statutul teatrului față de ordonatorii de credite.

Odată cu apariția legii, nu vom mai avea statutul de „cerșetori culturali” în fața unora care oricum strâmbă din nas când aud de teatru (vorbesc la modul general,

desigur). Teatrul este o componentă a Culturii Naționale și nu o Cenușăreasă...

- *Lucrând la un studiu monografic despre Elvira Godeanu (care se va lansa, sper, în zilele Centenarului) am găsit în documentele de arhivă informații și formulări pe care nu le-am întâlnit încă în legislația românească - nici înainte nici după 1989. De pildă, în Legea Teatrelor, aflată în vigoare la 1930, se specifica faptul că teatrele, sindicatele și societățile profesionale din branșă erau „persoane morale și juridice”. Astăzi, peste tot, se vorbește doar de „persoane juridice”. Să fie vorba de o simplă scăpare birocratică?*

- Nicidecum! Vezi tu, după 1989, foarte mulți „oameni” (prea mulți!) au început să respire aerul ceva mai rarefiat al unei elite față de care până atunci aveau un alt soi de respect.

În perioada interbelică - care și pentru teatru a fost una dintre cele mai prospere și motivante - toate lucrurile erau la locul lor. Buna cuvîntă și respectul guvernau societatea.

După 1989, a început epoca „bocancilor”, cum o numesc eu. Indivizi transpirați, soioși și agramați au pătruns dintr-odată cu bocancii lor în toate grădinile spirituale ale intelectualilor, ridicând mîrlănia la rang de virtute. Proști... dar mulți...

Despre moralitate nu mai poți vorbi în România de azi fără riscul de a deveni desuet. În 1930 eram considerați artiști, azi suntem numiți prestatori de servicii artistice. Și pentru că ei nu pot urca pe scenă ca actori, fac asta de pe poziția Puterii și încearcă într-un anume fel să ne transforme în niște funcționari amărâți, obedienți și „cuminiți”, sau cum am spune noi, actorii, ”ar cam

trebui să ducem toți tava” ...

Din fericire, teatrul a fost dintotdeauna al cetății, deci într-o opoziție continuă, dar și creatoare. Nu noi suntem figuranții acestor vremuri turburi, ci acei „actori politici” proști și limitați. Noi facem o meserie care presupune însă că le așează oglinda în față, iar toți acești figuranți vor deveni, mai devreme sau mai târziu, personaje; iar râsul spectatorilor, purificator ca întotdeauna, îi va așeza pe toți aceștia între ghilimelele istoriei.

- *Știu că nu demult, la Satu Mare, la manifestările prilejuite de împlinirea a 30 de ani de la înființarea Teatrului de Nord, ai avansat ideea unui „Festival al Teatrelor de pe Margine”. Vrei să detaliezi propunerea?*

- „Festivalul teatrelor de pe... margine” s-a născut dintr-o dorință firească a multor teatre din așa zisa „provincie”, care, de mulți ani, au fost pur și simplu ignorate de UNITER.

Apariția acestui festival nu se vrea a fi o frondă adolescentină ci o alternativă a actualei stări de fapt. Despre ce e vorba? Bucureștiul a acaparat, încetul cu încetul, prin UNITER, tot ce înseamnă zonă de influență în domeniul teatrului. S-a format, practic, un soi de „familie” care-și împarte (ca în orice... familie) doar între membri tot ceea ce înseamnă proiecte, burse, premii etc. Până aici, nimic rău.

Numai că întreținerea acestei familii o plătește tot teatrul românesc. Și atunci?

Atunci, o parte din teatrele din țară vor să aibă posibilitatea de a se manifesta prin intermediul artei lor și să fie luați în seamă la nivel național. Cum prin actuala structură (UNITER) acest lucru nu e posibil, a apărut această variantă a „Teatrelor de pe... margine”. Acest

Festival va fi **primul festival itinerant din România!** Asta înseamnă că în fiecare an, cu aceeași structură, noi vom reuși să dăm o dimensiune corectă cuvântului „național”. Sunt convins că, încet-încet, acest Festival va deveni o structură solidă, profesionistă, europeană.

- *A propos, care mai sunt relațiile cu UNITER-ul? Crezi că e posibilă apariția și a unei alte structuri profesionale care să apere drepturile oamenilor de teatru? În definitiv, există Uniunea Scriitorilor din România și Asociația Scriitorilor Profesioniști din România! Ar putea fi un nou caz?*

- UNITER a devenit, așa cum am spus înainte, o structură ciudată. Este așa, un fel de Alba ca zăpada, care, spre deosebire de povești, ne obligă să o iubim! Așa cum merg lucrurile acum, cred că nașterea unei alternative la actuala structură profesională este iminentă. Țasta nu e un lucru rău, la urma urmei. Care e problema dacă, să zicem, 10-11 teatre din țară optează ca banii proveniți din timbrul teatral, aplicat la nivelul fiecărei instituții, să fie cheltuiți de aceste teatre pentru proiecte concrete, clare, stabilite chiar de ele? Spre deosebire de UNITER, aceste proiecte sunt transparente și se adresează tuturor artiștilor care compun aceste teatre.

Personal, nu am nimic cu UNITER-ul. După moartea regretatului Valentin Silvestru, singurul în măsură să vorbească despre istoria vie a teatrului românesc, cronicarii de teatru nu mai ies din București pentru a vedea spectacole în țară decât pe câteva trasee, unde interesele lor converg. Ca fost actor al Teatrului Național Craiova îmi pot permite să spun că am avut vreme să-i cunosc foarte bine! Șapte-opt ani, cât a durat fabuloasa poveste a Craiovei, i-am văzut cumiți și frumos aliniați la

Otopeni, gata să însoțească trupa teatrului pe meridianele lumii. E vorba despre aceiași cronicari care în 1991 făcuseră „praf” spectacolul „Ubu Rex”, în regia maestrului Silviu Purcărete. Ulterior, după ce spectacolul acesta a căpătat notorietate mondială, și-au modificat și ei părerea... Fără comentarii.

În 1993 a luat ființă teatrul nostru. În 2002 am inaugurat noul sediu al Teatrului „Elvira Godeanu”. UNITER-ul n-a trimis nici măcar un rând, o telegramă măcar...

Păi, dacă e reprezentantul breslei, atunci când după 31 de ani mai apare un teatru în România, tu, care chipurile mă reprezinți, mă ignori pur și simplu, atunci ce-ar mai fi de spus? Retoric, desigur. Personal, eu m-am declarat liber de UNITER. Punct.

- Se preconizează completarea trupei, a personalului artistic, mai exact? Sunt posibile venituri de noi actori, regizori, scenografi?

- Apariția Legii Teatrelor va permite mai multă flexibilitate la nivel legislativ pentru ca teatrele să poată atrage tineri absolvenți. Deși Teatrul nostru este foarte tânăr, ne gândim însă și la primenire. Actori, scenografi, regizori...

- Dacă am face excepție de ceea ce am discutat până acum, ce ți-ai dori mai mult și mai mult în acest moment?

- Îmi doresc ca fiica mea Ana Maria să fie fericită, îmi doresc ca familia mea să mă vadă și pe acasă nu să mă... viziteze la teatru!!! Îmi doresc să-mi fie colegii sănătoși și talentul să le fie recunoscut, pentru că o merită din plin.

Îmi mai doresc să pot sărbători o dragoste în fiecare

zi de... 16. Pe scurt, îmi doresc liniște, sănătate, dragoste.
Nu știu exact... ordinea.”

{Ion Cepoi, **Despre Shakespeare, UNITER și Centenarul Elvira Godeanu**, Caietele „Elvira Godeanu”, martie 2004}

*

„ - *Despre ce și cum a fost în cei unsprezece ani dela înființarea Teatrului Elvira Godeanu*” am vorbit de multe ori până acum. Sigur, percepția cvasiunanimă este aceea că doar trecutul înseamnă istorie. Personal cred că și prezentul, ca și viitorul, înseamnă tot istorie. Deci, în ordine, care sunt proiectele de perspectivă ale directorului, actorului și regizorului Marian Negrescu?

- Proiecte? Îmi doresc acum, după ce totul s-a încheiat (clădire nouă, trupă), să purcedem la un drum lung și anevoios. După ce teatrul a intrat în conștiința acestui oraș, e momentul să fim cunoscuți la nivel național.

Așa că, în perioada următoare, vom încerca „să ieșim în lume”. Asta înseamnă că teatrul va începe să facă turnee în țară, să participe la festivalurile cu caracter național sau internațional.

Voi definitiva până în toamnă întregul proiect al primului Festival al Teatrelor de pe Margine, un festival itinerant al teatrelor nebucureștene. Lucrez deja la statutul Fundației care va fi suportul juridic și financiar al acestui proiect.

Începând cu stagiunea 2004-2005, vom lansa Bursa

de Merit „Elvira Godeanu”, împreună cu U.N.A.T.C. București. Asta înseamnă că, în fiecare an, un student de la clasa de regie a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică va primi această bursă cu obligația ca spectacolul de licență să-l monteze la Tg-Jiu.

Am discutat în acest sens cu dl. Florin Zamfirescu, rectorul U.N.A.T.C., care s-a arătat încântat de această idee, ba chiar m-a zorit s-o definitivăm.

Un alt proiect este un Festival internațional de teatru, pe care-l voi lansa însă numai după ce contractul meu de management va fi semnat.

Ca actor, sunt la dispoziția regizorilor care vin să monteze la Tg-Jiu. În țară, sunt invitat să lucrez la câteva teatre, lucru care mă onorează. Ca regizor, voi monta la Tg-Jiu, în stagiunea viitoare, un spectacol pe un text de Carlo Goldoni.

- Te simți parte a vieții culturale a Târgului? Nu mă refer doar la faptul că prin ceea ce faci, în ipostaza de conducător al unui teatru profesionist, adaugi valori culturale orașului, ci la sentimentul acela mai special că aparții unei comunități anume, că ești integrat în ea și că scriitorul sau artistul plastic, sau muzicianul sunt frații tăi de sânge și de cruce. Simți/ești așa ceva?

- Da, oarecum... Știi ce e ciudat? E ciudat că într-un oraș ca acesta - condamnat la nemurire prin ceea ce Brâncuși ne-a lăsat ca moștenire - nu artiștii sunt cei care ar trebui protejați, iubiți, răsfățați (de ce nu?). Pentru că Târgu-Jiul anului 2004 are foarte multe valori artistice, paradoxal, mai cunoscute la nivel național și internațional decât pe plan local.

Poate că, după ce politichia își va ocupa locul din „umbră”, așa cum este în toată lumea, atunci artiștii

vor ieși la rampă ca adevărații mesageri ai unei comunități speciale cum este comunitatea Târgu-Jiului.

În ceea ce-i privește pe artiștii gorjeni, în tot acest răstimp al tranziției fără sfârșit, ei n-au stat degeaba. E timpul ca gorjenii să așeze valorile locale acolo unde trebuie. O operă de artă - carte, tablou, piesă de teatru sau muzicală etc. - nu face rău nimăniu. Face doar imagine. Și istorie adevărată.

- *Care este evenimentul cel mai apropiat sufletului tău întâmplat în acești unsprezece ani?*

- Deschiderea oficială a teatrului celui nou. Pe același loc se află însă fiecare seară de premieră, pentru că fiecare premieră reprezintă un argument pentru viitor.

- *Dacă ar fi să trăiești o a doua viață, ai face la fel? Ai schimba ceva? Ai adăuga ceva?*

- Aș face la fel, evident. Ce nu știu este dacă aș putea schimba ceva. Mi-aș dori să pot s-o fac. Nu la nivelul teatrului, unde lucrurile sunt în regulă, ci la nivelul de percepție față de ceea ce am durat noi aici. Nu pot să schimb eu felul de a fi al unor oameni care ne-au vrut răul cu tot dinadinsul. O să-i pedepsească Dumnezeu pentru ceea ce ne-au făcut să îndurăm. Eu nu pot decât să-i iert. Istoria oricum nu-i va reține.

Dacă aș adăuga ceva, zici? Da, un munte de dragoste.”

{ Ion Cepoi, *Ieșirea în lume - interviu cu Marian Negrescu, directorul Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu” Tg-Jiu, Album Centenar „Elvira Godeanu”*, mai 2004 }

*

„ - După **Dropia** (adaptare după **Paracliserul**, 2002) urmează așadar o dramatizare având la bază textele din „La lilieci” și „Iona” de Marin Sorescu. De ce, iarăși, Marin Sorescu?

- De ce nu Sorescu? Credincioși dorinței noastre de a aduce în fața publicului dramaturgia românească și în special acest mare scriitor care este Marin Sorescu, teatrul nostru continuă să exploreze această zonă specială în peisajul teatral autohton. Firește, Marin Sorescu rămâne, prin opera sa, un tărâm fabulos al metaforei meșteșugite, o mare de introspecție a sufletului omenesc, una dintre vocile cele mai autorizate în ceea ce privește satul românesc tradițional.

- *Există vreo legătură între satul românesc tradițional - așa cum apare el în creația soresciană - și momentul aderării României la Uniunea Europeană?*

- Da, deși pozițiile sunt uneori... inegale. Satul românesc a rămas ultimul bastion al tradiției în peisajul contemporan al României. O lume care încearcă să supraviețuiască, o lume care-și apără identitatea, nu însă cu aceeași „viteză” cu care politicienii încearcă să o vândă la preț de second-hand. Satul românesc tradițional

și aderarea României sunt, din păcate, două lucruri extrem de diferite.

- *În fapt, ce mesaj vrea să transmită regizorul, artistul Marian Negrescu prin această nouă montare?*

- Când am început lucrul la spectacol, m-am gândit că, în noaptea de 31 decembrie 2006 spre 1 ianuarie 2007, vor exista, preț de o clipă, două Români. Una - peștiță și efervescentă, încărcată de politicienii români puși la patru ace și sugrumați de emoția integrării și în aceeași măsură de costume Armani care nu se potrivesc, politicieni care, în acea noapte, vor lăcrima fals-emoționați de schimbarea statutului țării și alta - poate chiar în Bulzeștiul lui Sorescu, în care, în întuneric, la aceeași oră în care în Piața Universității paietele, șampania și artificiile vor colora nebun Bucureștiul, ei, țărani români, se vor duce la culcare la mereu aceeași oră, cu grija aceleiași zile de mâine, chiar dacă acest mâine va fi în EVROPA.

Spectacolul dezvoltă ideea aceasta: două Români, pe marginea unui eveniment sărbătorit exclusiv politic...

- *Are mesajul artistic - în circumstanțele actuale - și o conotație socială? Și, în general, poate contribui teatrul la conservarea/modificarea în limite rezonabile a unui model cultural național?*

- Sigur că are! Vedem asta în fața noastră zilnic, în ziare, pe stradă, la televiziune... Teatrul a fost și va rămâne în slujba cetății, a omului simplu, cinstit și adevărat. Nu vreau să spun însă că el, teatrul, este așa cum spunea o veche lozincă bolșevică - o artă în slujba poporului! Teatrul este în slujba cetății și are, evident, menirea de a transfigura artistic adevărurile nemijlocite ale societății, într-un moment istoric dat. Modelul cultural național de

care vorbești ar trebui să fie, la fel ca... știu eu, energia, resursele naturale sau apărarea țării, adică un obiectiv de interes național.

Pierderea identității unui popor este o catastrofă la fel de mare ca pierderea libertății pentru acel popor. Teatrul românesc a fost mereu spațiul în care identitatea a fost apărată, un spațiu benefic pentru ceea ce numim model cultural național, un bastion al culturii naționale.

- În fapt, care crezi că sunt elementele fundamentale pe care cultura românească le poate dărui Europei? Ortodoxismul? Cultura mitologică, folclorică? Cultura de elită?

- Cred că toate acestea stau în puterea noastră să le putem dărui. Teoretic, am fost ruși de Europa și agățați la butoniera „ursului sovietic”. Faptic, am fost mereu în Europa prin elitele țării. O mână de comuniști găunoși a strâns grumazul țării acesteia preț de 50 de ani. Teatrul a fost mereu în opoziție însă. Noi, teatrul, am fost în ilegalitate 50 de ani, nu vreun partid comunist nemernic. Suntem datori, de aceea, să ne demonstrăm mai întâi nouă înșine că rădăcinile democrației n-au fost vreodată tăiate, violate măcar în sufletul nostru. Abia apoi avem ceva de demonstrat Europei...

- În sfârșit, crezi că Teatrul din Tg-Jiu va putea deveni parte a Teatrului european? Cum? În ce condiții? În funcție de ce strategii?

- Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” face deja parte din teatrul european. O dovedește ultimul an în care teatrul nostru a intrat pe ușa din față a Europei; ca, de altfel, întreg teatrul românesc. De acum încolo, din 2007 începând, nu avem altceva de făcut decât să aplicăm o strategie corectă în vederea „ieșirii teatrului în lume”.

Contactele există, artiștii își doresc performanța, cred că totul este pregătit de-acum pentru a deveni o prezență constantă în peisajul teatral european. În condiții egale cu artiștii europeni. Îi așteptăm și pe politicieni.’’

{ Ion Cepoi, ***Leșirea în lume și alte povești despre Europa***, Caiet-program premieră, decembrie 2006 }

*

„ - Marian Negrescu, se împlinesc astăzi 15 ani de la înființarea Teatrului. În '93 ai început singur un proiect numit teatru profesionist în Tg-Jiu. De atunci și până acum au venit și au plecat actori, regizori, scenografi, cronicari dramatici, oameni politici, prieteni, dușmani... Tu ai rămas aici. Te simți obosit?

-Da, la mulți ani... Nu, nu sunt obosit, poate puțin mai „prăfuit”. Au fost 15 ani frumoși, grei și plini de speranță. Cincisprezece ani ‘vii’, adică.

N-am prea avut timp să stăm aplecați asupra gândurilor, ne-am luat cu munca, iar când ne-am oprit puțin să ne tragem sufletul, cei 15 ani trecuseră deja...

M-am mirat puțin când am văzut, crescute, aripile...

- *Mai ai dușmani? Dar prieteni?*

- Hm! S-au cam amestecat între ei...! Glumesc... să zicem... Am rămas cu picioarele în apă rece, cum îmi place mie să spun. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că nu mi-a luat mințile și-am rămas doar un om simplu și direct.

Știi, au trecut 15 ani și n-am apucat încă să fac pe „șeful”. Îmi repugnă ideea asta! Eu sunt doar un artist care încearcă să desăvârșească un proiect cultural major împreună cu alți artiști, cu tehnicienii și administrația.

Cred, chiar dacă sună desuet, în sintagma „suntem o familie”.

Un lucru însă e foarte important pentru mine: mi-am dorit MEREU ca toți „dușmanii” să fie numai ai mei, nu ai teatrului.

Pe mine poate oricine să mă facă în toate felurile, dar dacă cineva încearcă să arunce cu pietre în instituția pe care o conduc mă voi oferi, mereu, voluntar, pentru a fi eu cel lapidat!

Dușmanii e bine să fie numai ai mei, iar prietenii, numai ai teatrului!

Nu am orgolii tembele, am rămas un pacifist.

- Pregătind pentru tipar cel de-al doilea volum al istoriei teatrului am recitat o serie de interviuri pe care ți le-am luat de-a lungul timpului. Cred că ar merita o carte separată, dar asta e altă poveste. Revin la ideea inițială. Din toate aceste interviuri trei stări au părut a se repeta în ceea ce te privește:

- frustrarea datorată mentalității negativiste (hai să spunem așa și nu altfel) a unor politicieni locali;

- credința că teatrul este exclusiv în slujba cetății;

- încrederea în destinul acestei instituții.

Ai și acum aceleași sentimente?

- Mda, cred cu și mai mare tărie că teatrul este al oamenilor acestui spațiu numit Tg-Jiu. Suntem - soldați întârziați - mereu în slujba cetății noastre spirituale. Muncim cu sufletul, și oamenii asta au văzut în tot acest timp. Ușa teatrului a fost mereu deschisă, iar oamenii ne-au cinstit „casa” cu prezența lor, an de an din ce în ce mai mulți trecându-ne pragul.

Da, am în continuare o încredere neștirbită în destinul Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu”.

Încrederea asta se bazează pe oamenii și artiștii care compun familia noastră teatrală.

Ei, acești oameni, fie cei din spatele scenei, fie cei din administrație, fie actorii, fac din această instituție un organism viu. Ei, acești oameni, vor duce teatrul acolo unde acesta trebuie să fie, adică în marea familie teatrală românească și nu numai.

Am lăsat la sfârșit răspunsul legat de „frustrarea unor politicieni” pentru că, iată, după 15 ani, pot, în sfârșit, să spun că acești oameni, cu responsabilități publice, au ajuns să iubească teatrul, să înțeleagă problemele specifice ale acestei instituții profesioniste, să-și înfrângă propriile umori și să ne stea alături.

Acest lucru a făcut să avem liniște, să putem dezvolta programe noi, să mergem înainte, la propriu.

Administrația a început să investească în teatru odată ce a văzut că mai suntem - pe lângă activitatea de bază - un element extrem de important în ceea ce privește imaginea orașului Tg-Jiu în context național și internațional.

Așa că, sentimentele mele, cu aceste amendamente „pozitive”, sunt aceleași.

- Se spune, de obicei, că omul sfințește locul. Personal, după 15 ani, cred că a venit vremea ca și locul să sfințească omul. Se întâmplă așa ceva acum în viața teatrului?

- Ai dreptate. Este exact ce-am spus adineaori: orașul a început să aibă nevoie de noi. Am simțit că oamenii de pe stradă, partenerii noștri, ne înconjoară cu mult mai multă dragoste.

Cred că nimeni din oraș nu-și mai imaginează cum ar fi viața fără teatru acum.

Poate o să te amuze, dar am avut și un barometru ciudat a ceea ce înseamnă Teatrul în acest oraș. Până acum câțiva ani, dacă te urcai într-un taxi și-i spuneai șoferului să te ducă „la teatru”, te trezeai la Teatrul de vară! Acum, acest lucru nu se mai întâmplă. Am intrat în conștiința publică.

Concluzionând, da, locul, adică orașul, sfințește acum omul - adică teatru.

- Trebuind să fac o statistică a repertoriului jucat în cei 15 ani am ajuns la cifra de 71 premiere. E mult, e puțin?

- Da, întrebarea asta îmi bucură inima! Da, 71 premiere în 15 ani este EXTREM DE MULT! Trebuie să ieși în considerare faptul că în primii ani (93'-'96) a trebuit să fac, mai curând, administrație, adică să alcătuiesc trupa, să organizez instituția, deci, dacă scădem 3-4 ani din cei 15, la nivelul premierelor, asta înseamnă 6-7 premiere pe an! E foarte mult în comparație cu alte teatre din România și asta se poate vedea foarte ușor accesând, pe internet, la întâmplare, site-ul oricărui teatru din țară!

Însă principalul câștig nu este numărul mare de premiere anuale ci calitatea repertoriului!

Cred că trei sferturi din succesul acestui teatru se datorează politicii repertoriale!

Fără acest discernământ major, nu am fi ajuns azi, aici.

Am avut în vedere trei aspecte:

- dramaturgia românească clasică și contemporană;
- marea dramaturgie universală;
- aducerea la Tg-Jiu a regizorilor și scenografilor tineri.

Suntem, în continuare, cel mai tânăr teatru din Ro-

mânia, dar și (probabil) cel mai ambițios!

Există o „foame” de succes, de recunoaștere a calității actului artistic pe care-l producem și asta a făcut ca artiștii teatrului să stea mereu în „priză”.

Fără dăruirea lor 12-13 ore pe zi nu am fi ajuns azi, aici!

Artiștii au construit brand-ul „Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu!

- De fapt, care crezi că a fost partea de spiritualitate adăugată de teatru orașului?

- Fiind primul teatru cu adevărat profesionist din istoria, altfel respectabilă, a mișcării teatrale locale, era firesc ca odată cu apariția sa, oamenii cetății și orașul însuși să primească în dar o adevărată oază de spiritualitate.

Am fost conștient din prima clipă de un lucru foarte important: prin natura sa, teatrul poate modifica, în bine sau în rău, gustul estetic al unui întreg oraș!

Iată de ce responsabilitatea aceasta am respectat-o cu sfințenie; a fost și este o datorie morală să producem evenimente și nu să nefacem că producem.

Iar aceste evenimente au fost și sunt recepționate de către public în sensul bun și adevărat al cuvântului „cultură”.

Nu am coborât standardul calității niciodată la nivelul de telenovelă sau manele - acestea reprezentând pentru mine zona de marasm absolut. La teatru nu va vedea nimeni vreodată, cel puțin cât vremelnic voi mai fi aici, acest soi de „gunoi cultural” pe care telenovelele și manelele îl reprezintă ca gen.

Teatrul va rămâne un tărâm al întrebărilor și răspunsurilor în context ideatic.

Simplitatea este doar la nivelul lucrului bine făcut, al bunului gust, al profesionalismului.

- *Cum se vedea lumea și teatrul din Tg-Jiu la 35 de ani? Dar acum, la cei 50, pe care-i vei împlini în toamna aceasta?*

- Extraordinar, acum îmi dau seama că aveam 35 de ani acum... 15 ani!

Anul ăsta împlinesc 50 de ani, deci! Mulțumesc, uite asta e o informație prețioasă! Nu m-am mai uitat în buletin de mult. Noroc cu cărțile tale!

Păi, cum să zic, acum 15 ani, când am devenit „dom director”, mi se părea neverosimil ceea ce mi se întâmplă.

M-am înhămat la o muncă uriașă neștiind ce mă așteaptă.

Împreună cu colegii mei am construit biserica asta a sufletelor ce se cheamă Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”.

Acum, teatrul acesta tânăr, copilul acesta, a crescut.

Împlinește 15 ani de gânduri și speranțe amestecate cu bucurii și lacrimi, cu scrâșnete de neputință și cu zâmbete firave pe marginea fiecărui pas înainte pe care l-a făcut.

Sunt 15 ani în care s-a schimbat destinul unor oameni și al unui oraș.

15 ani de dragoste și nedragoste.

15 ani de forțare a propriilor limite.

15 ani de construcție a unui edificiu spiritual.

15 ani în care sufletul nostru a fost așezat, întru trăinicia și credința în viitor, în firidele acestui teatru.

Ceea ce am făcut cu toții până acum se numește, pe scurt, istorie.

- *În perioada 9-12 martie ai fost în Turcia. Rezultatul?*

- Da, povestea cu Turcia este chiar una frumoasă și de succes. Am fost în Turcia pentru un lung șir de întâlniri la diverse niveluri și cu diverse instituții.

Încerc să enumer instituțiile:

- Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir”
Istanbul;

- Teatrul Național Istanbul;

- Teatrul „Ti” (particular) Istanbul;

- Studioul de artă și comunicare „Bosforus”.

Aceste întâlniri au avut loc „la vârf”. Sunt recunoscător tuturor acestor oameni absolut excepționali care, cu sârg, pasiune și determinare au făcut posibilă legătura culturală între România și Turcia, pe de o parte prin *Festivalul de teatru românesc de la Istanbul*, ediția a II-a, iar pe de alta pentru ajutorul dat ca două teatre turcești (Teatrul Național și Teatrul „Ti”) să vină la Tg-Jiu în cadrul celei de-a VIII-a ediții a „Zilelor Elvira Godeanu”.

Aș vrea să remarc două persoane în mod special: este vorba de doamna Silvana Rachieru, director al Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir” din Istanbul și doamna Marina Vermez.

Doamna Director Silvana Rachieru a avut gentilețea și o deschidere extraordinară în a implica concret Institutul în organizarea celei de-a II-a ediții a *Festivalului de teatru românesc de la Istanbul*, festival produs inițial anul trecut de către Asociația Română pentru Solidaritate Socială delat Istanbul, în colaborare cu Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”.

Datorită implicării extraordinare a doamnei Rachieru, anul acesta Festivalul va avea girul I. C. R. „Dimitrie Cantemir”, ceea ce va duce la o mediatizare superioară

a evenimentului la nivel național și internațional, știut fiind faptul că Institutul este un așezământ cultural de calibru, cu o foarte mare deschidere internațională.

În ceea ce o privește pe doamna Marina Vermez, aportul său în stabilirea întregului eșafodaj cultural și uman este absolut excepțional.

Rar mi-a fost dat să întâlnesc un om atât de minunat, cald și completat de o minuție extraordinară, de filigran aș zice.

De altfel, toți colegii mei cu care am fost anul trecut în turneu la Istanbul au rămas profund impresionați de acest om absolut fermecător. Marina Vermez a devenit un Prieten al Teatrului nostru.

Împreună cu toți acești oameni extraordinari, așa cum lesne se observă din afișul „Zilelor Elvira Godeanu”, ediția 2008, schimbul cultural din acest an este deosebit: Teatrul Național din Istanbul și Teatrul „Ti” vor veni în România la sărbătoarea noastră, iar Teatrul „Elvira Godeanu” se va deplasa în Turcia, la Istanbul, cu două spectacole: „Balera”, în regia lui Achille Roselletti și „Femeia ca un câmp de luptă în Bosnia”, în regia lui Radu Olăreanu.

La Istanbul vom efectua turneul în perioada 26-31 mai 2008, având trei reprezentații.

- *Care este ultimul proiect pe care ți l-ai propus? Și, mai exact, cum vezi următorii 15 ani ai teatrului?*

- Ultimul proiect?

Ultimul proiect îl reprezintă exact... următorii 15 ani! Cred că reușita acestei instituții este reprezentată de proiectele pe termen lung. Așa am făcut și acum 15 ani, așa voi face și acum.

Îmi doresc să putem intra definitiv în familia cea mare,

europeană, a teatrelor.

De aici încolo brandul „Elvira Godeanu” este următorul proiect în context internațional.

Cum UNITER-ul a acaparat prin câțiva „reprezentanți” teatrul românesc, nouă, celorlalți, nu ne rămâne decât să ne găsim locul în... Europa și nu numai.

E aberant să avem deja recunoaștere internațională iar din punctul de vedere al UNITER-ului să nu existăm!

UNITER-ul a devenit un soi de „teatru în teatru”. „Noi și-ai noștri”. În breasla noastră se întâmplă ceva nemaivăzut: în contextul „Galelor UNITER”, unde se acordă premii „profesionale”, cică, s-a ajuns în situația ce cei care „cârmuiesc”, vezi Doamne, breasla, să dea mai multe premii criticilor de teatru decât artiștilor care, nu-i așa, fac actul artistic! Aberant!

„Ludmile”, „Marine” și „Florici” se lăfăie pe scenă explicând lumii că doar ce văd ele e „teatru adevărat”, iar restul sunt subproduse culturale.

Am ajuns la mâna unora care, îmi amintesc și am și „corajul” necesar s-o spun, pe vremea când eram la T. N. Craiova ca actor, de-a lungul celor 9 ani de carieră internațională fabuloasă a spectacolelor lui Silviu Purcărete, ele, aceste specimene, așteptau cu mâna întinsă la Otopeni să le luăm cu noi în turnee.

De milă, cred, excepționalul director care a fost Emil Boroghină, le făcea loc în avioane, și asta pe banii noștri, ai actorilor, de unde „rupeam” câțiva dolari pe care ele, matroanele atotștiutoare, îi băgau rapid în buzunare într-o detașare aproape poetică.

Doar dl. Valentin Silvestru era un cronicar de teatru adevărat, un profesionist. Și încă 2 sau 3. În rest, matroanele astea, care decid „ierarhii absolute” acum,

nici nu le prea vedeam la spectacolele din țările în care am fost, preocupate mereu doar de magazine sau altceva, numai de teatru nu.

Sunt scârbit de aceste erori nevertebrate și abia aștept să-mi spună vreuna din ele că nu e așa cum spun! Am martori pe toți colegii minunați din Craiova, cărora le era, la rându-le, scârbă de povestea asta.

În fine, le las în pace, dar le atenționez că eu (ei) nu uit (uităm)! Din fericire, le va uita pe ele istoria. Cea a teatrului.

- *Ce intenționezi să spui spectatorilor în discursul pe care îl vei ține cu ocazia sărbătoririi celor 15 ani?*

- Hm! Eu de unde să știu acum? Învăț, cu sânge, doar textele pieselor în care joc.

În seara aceea cred că, doar după ce o să-i privesc pe oamenii din sală în ochi, am să pot povesti tot ceea ce am trăit și am murit în toți acești ani. Fără un text prestabil, probabil că voi spune povestea tăcând o clipă...

Nu știu dacă, în afară de o lacrimă, am să pot spune ceva.

Poate, peste alți ani, voi putea să mă dumiresc dacă lacrima aceea era de bucurie sau...

- *Acum, la sfârșit, care ar fi cele mai importante două mesaje pe care ai vrea să le transmiți celor foarte dragi ție?*

- Primul: Mulțumesc familiei mele, întregite în acest răstimp, precum și copilului meu, pentru că există.

Al doilea: Vreau să dăruiesc tot ceea ce am primit bun în acești 15 ani părinților mei, plecați între timp într-un petec de cer.”

{ Ion Cepoi, **A venit vremea ca și locul să sfințească omul - interviu cu Marian Negrescu**, mai 2008 }

PARTEA A III-A
În care aflăm ce-au spus alții despre el
și despre lucrarea lui

*

„O trupă de provincie care joacă pe Caragiale, pe Eugen Ionesco, pe Mihail Bulgakov, pe Wilhelm Hauff, ba chiar pe Shakespeare merită din plin considerația publicului și încrederea factorilor ierarhici. Căci valoarea repertorială și interpretativă a trupei târgujiene obligă, în același timp, la o mai susținută (și îndreptățită) susținere financiară...”

{Zenovie Cârlușea, ***O „molieriană” parodică, de Bulgakov, jucată la teatrul târgujan***, *Gorjeanul*, 17 noiembrie 1994}

*

„Comedia grotescă are, în montarea de la Tg-Jiu (regizor Marian Negrescu), o alură de dramă chistică...”

Oricum, sub raport repertorial, Teatrul „Elvira Godeanu” recurge la lucrări serioase, străduindu-se să-și obișnuiască publicul cu un alt fel de artă dramatică decât acela practicat de improvizatorii de turnee interlope, ga-leșe și bășcălioase.”

{Valentin Silvestru, ***Jacques sau supunerea***, *Rampa*, nr. 14/ 23-29 decembrie 1994}

*

„Este un spectacol („*Jourdain cel scrântit*”, n.n.) care aduce atâta mister în teatru, atâta delicatețe și atâta poezie

de care teatrul are nevoie în momentele acestea.

Îi mulțumesc regizorului că s-a apropiat de Molière și de Bulgakov - au fost unii dintre cei mai mari autori care m-au fascinat și pe mine dintotdeauna - și că el continuă în creația lui, în preocupările lui - după un examen cu *commedia dell'arte* extrem de poetic, de fin, de inefabil - o asemenea direcție în teatrul românesc.

Sunt sigură că o va duce mai departe, unde talentul lui îi dă acest drept.

El poartă cu sine un univers poetic, uman și de iubire de care, poate, generația lui are, acum, mare nevoie.

Mulțumesc acestui teatru și acestor spectatori care l-au primit pe Cristian Juncu și sper că acest loc va fi în continuare sfințit de oameni la fel de talentați, care vor face parte din acest colectiv, așa cum deja a demonstrat în această seară, o trupă de teatru adevărată, o mare trupă de teatru.”

{Cătălina Buzoianu, ***O mare trupă de teatru***, *Gorjeanul*, nr. 1487/ sâmbătă, 19 noiembrie 1994}

*

„Tradiția teatrală târgujană numără 160 ani de la prima reprezentație din 1834.

După mai multe încercări - Societatea dramatică Târgu-Jiu (1885-1888), Teatrul Milescu (1888-1889; corect 1875-1905, n.n.), Teatrul-cinema Căldărușe (1924), după ce ținutul a dat în arta românească nume strălucite (surorile Paulina, Raluca și Maria Stavrescu au făcut carieră teatrală la Craiova și București, Paulina lăsând moștenire acest talent fiicei sale - Aristizza Romanescu, Maria înzestrând-o cu arta cântecului pe fiica sa Elena Theodorini; în plus, orașul este locul de naștere al celebrei actrițe Elvira Godeanu, interpretă a sute de roluri, parteneră strălucită a lui Vraca și Bălțățeanu), o nouă inițiativă s-a născut aici:

- Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” Tg-Jiu.

Cu un director - Marian Negrescu, actor al Teatrului Național Craiova, cu un dedicat secretar literar, profesorul Ion Cepoi, cu o trupă de actori tineri în ale teatrului, cu un atestat primit doar de câteva zile și cu multe planuri de viitor, orașul acesta chiar se află sub semnul teatrului."

{Cristina Modreanu, *Târgu-Jiu/ Un oraș sub semnul teatrului*, *Rampa*, nr. 10/ 18-24 noiembrie 1994}

*

„... Sunt plăcut surprins de valoarea reprezentației (Jourdain cel scrântit, n.n.); din punctul de vedere al celui care a văzut și primul spectacol, cu *D’ale carnavalului*, cred că este un pas mare înainte...

Dacă ar fi să funcționez într-o comisie care să dea atestat de profesionalitate acestei trupe, apoi i-aș da votul meu imediat.

... Socotesc eu că acest spectacol este actul de naștere al teatrului „Elvira Godeanu”, ca încă un teatru profesionist, cu emblemă, al României.

(...) Cred că acest teatru a depășit stadiul amatoristic. Firește, lucrul acesta se face în timp și aș vrea să cred că nu este vorba de un accident, chiar și benefic, ci de un moment care își va avea continuitate. Teatrul se relevă cu o serie, și cu program. Trebuie regizori în continuare și e nevoie ca repertoriul să aibă și exigență și comunicativitate.

... (...) Nici o recomandare și nici un sfat nu sunt bune decât dacă sunt cerute. Dacă, vreodată, directorul sau alți călăuzitori de aci mă vor întreba, le voi putea spune câte ceva, bizuit pe experiența îndelungată de viață și de teatru.

Deocamdată, dacă ei și-au găsit regizorul și piesa și, dacă-mi permiteți, și publicul, care a asistat în număr atât de mare și cu atâta plăcere la spectacol, ce reco-

mandare să le mai facem noi? Ca atare, va veni un moment când alții vor veni să le ceară lor recomandări.

Nu pot decât să le urez să aibă continuitate în domeniul artistic, să-și fixeze programul în niște cadre bine stabilite și să facă să fie mediatizate rezultatele, pentru că important e nu să câștige glorie în fața publicului local - astăzi toată lumea se gândește la glorie națională sau internațională - ci să pășească cu îndrăzneală mai departe pentru a cuceri și un public național și, de ce nu, și publicul din alte țări."

{Valentin Silvestru, **Teatrul „Elvira Godeanu”/ Încă un teatru profesionist cu emblemă al României, Gorjeanul/ 25 noiembrie 1994**}

*

„Un spectacol de coerență stilistică susținută (Jourdain cel scrântit, n.n.), în care trupa interpreților se integrează firesc și răspunde intențiilor regizorale, anunțând o viitoare veritabilă echipă de teatru profesionist. Experiența îi va învăța desigur, pe parcurs, cum se poate realiza ponderea mai pronunțată a cuvântului transmis sălii, cum se poate obține „relieful” lui.

Activitatea acestei trupe, suntem convinși, va justifica strădania inimosului Marian Negrescu de a se pune la Tg-Jiu temelina unei noi instituții teatrale."

{Jeana Morărescu (Revista „Literatorul”), **Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” Târgu-Jiu, Gorjeanul/ sâmbătă, 3 decembrie 1994**}

*

„Teatrul „Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu are o trupă nouă, cu actori de o pregătire profesională incipientă; dar cine ar zice că nu-s artiști autentici, văzându-i cu câtă vigoare se mișcă, ce bine rostesc replicile, cât de corect pun accentele și cu câtă expresivitate conturează siluete, atitudini, ipostaze!

Grupurile se constituie și se desfac în evantaie, cu grație și aplomb.

Personajele trec prin scenă într-o cadență ușor parodiată, cu eleganță și curățenie parțială subțire după bon-tonul vremii. Ei par a mima în glumă - dar o glumă notabil reglată - teatrul molieresc. În același timp, ipostaze posace și câte un ton rigid indică detașarea de maniera ludică; ceva, cineva nevăzut, neștiut, îi nemulțumește; apoi îi supune cu o autoritate aspră. Sau, chiar, îi sperie."

{ Valentin Silvestru, **La Târgu-Jiu/ Nu Jourdain e scrântit!** / *Rampa*, nr. 12, 9-15 decembrie 1994 }

*

„Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” Tg-Jiu și Teatrul Național Craiova pun în aceste zile bazele unui proiect surpriză: prima coproducție teatrală de anvergură - spectacolul **Othello** de W. Shakespeare, în regia Andreei Vulpe de la Teatrul Național din București. În rolurile principale, Ilie Gheorghe, Gabriela Baci, Adrian Andone, Marian Negrescu - de la T. N. C. - și colectivul de actori de la Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu.

Spectacolul va avea premiera la sfârșitul lui aprilie - începutul lui mai. Vor fi, de fapt, două premiere: una la Craiova și cealaltă la Tg-Jiu. Se vor face două rânduri de decoruri și de costume: unul pentru Craiova, celălalt pentru Tg-Jiu.

Spectacolele vor avea loc pe ambele scene din cele două orașe. Acest proiect, puțin mai ciudat, a devenit posibil, evident, prin gentilețea domnului director al T. N. C., Emil Boroghină care a fost de acord, în principiu, să pună bazele unei posibile colaborări permanente a T. N. Craiova cu Teatrul „Elvira Godeanu.”

{ **Craiova și Tg-Jiu/ Surpriză**, *Rampa*, nr. 16/ 14-20 ianuarie 1995 }

*

„Teatru profesionist „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu s-a născut, ca și cel de la Râmnicu-Vâlcea prin „saltul calitativ” al unei susținute activități de „teatru popular”.

Membrii trupei au primit atestări de actori profesioniști și - după un început „mai tremurat” în stagiunea trecută - inaugurarea stagiunii actuale pare să anunțe o trupă competitivă pe harta teatrelor profesioniste din România”

{Jeana Morărescu, **Premiere la Botoșani și Tg-Jiu/ S-a născut un teatru și un regizor**, *Literatorul*, nr. 7/ 17-24 februarie 1995 }

*

„Ceea ce ni s-a părut remarcant în montarea Teatrului „Elvira Godeanu” a fost concepția regizorală. Între exploatarea - previzibilă - a mecanicizării trupului și spiritului impusă de o comunitate dată, variată, care ar fi facilitat misiunea regizorului și umanizarea textului, ca joc și replică, normalizând absurdul - dacă se poate spune așa - până la a-i conferi atributul de dramă existențială veritabilă, Marian Negrescu a riscat, acceptând-o pe a doua.

Bănuim că regizorul, inteligent și speculativ fiind, a mizat și pe prospețimea profesională a trupei sale, pe ușurința cu care acești tineri actori se pot încărcă emoțional în momentul în care se face apel nu la rutină, ci la umoarea sentimentelor.

Departate de a fi o calitate ce trebuie perpetuată, în acest caz fenomenul e pozitiv și trebuie subliniat pentru că acordă textului o credibilitate greu asimilabilă în condiții normale.

Trebuie remarcată apoi „tirania” cu care Marian Negrescu își conduce actorii.

Cunoscându-le, în esență, limitele în ambele sensuri ale mijloacelor de exprimare scenică, regizorul impune norme și legi care, deocamdată, țin locul incompletei

educații teatrale clasice a interpreților.

Colaborarea actor-regizor este în acest moment univocă și va mai trece timp până când vom putea vorbi de reciprocitate și sinceritate (evident artistică, nu morală - pentru că așa ceva există din plin) în relațiile dintre cei doi protagoniști.

Trecerea de la categoria de amator la aceea de profesionist nu este ușoară.

Dincolo de talentul pe care membrii trupei îl au, indubitabil, trebuie să se adauge segmentele valorice proprii și necesare actorului profesionist: educarea vocii și a trupului, dedublarea spiritului, intuiția jocului, a complexității fizice și psihice a personajelor, geniul improvizăției, cunoașterea propriilor limite care permit acceptarea sau neacceptarea unui rol..."

{Ion Cepoi, **Cronica teatrală/ Jacques sau Supunerea**, Brâncuși, An I, No 1/ 19 februarie 1995 }

*

„Un spectacol măreț, de neuitat, care va face epocă, care înseamnă deja un moment crucial în viața cultural-artistică a județului nostru.”

{Ion Popescu, **Căsătoria în stil tragic**, Gorjeanul, marți, 4 aprilie 1995 }

*

„Putem afirma cu deplină îndreptățire că noua stagiune teatrală târgujană a debutat sub auspicii de indubitabilă valoare regizorală și scenică - fapt tot mai vizibil și de mare impact, ce consolidează prestigiul unei instituții culturale, care, deși la început de drum, se bucură, cu fiecare spectacol, de selectă audiență și largă recunoaștere.

Este meritul d-lui Marian Negrescu, directorul instituției, care aproape ne-a lămurit asupra seriozității și

competenței profesionale, dar și al unei echipe, ce face toate eforturile pentru ca actul scenic să aibă, la Tg-Jiu, relevanță, ecou, maturitate.

...Totodată, actuala „coproducție” teatrală îndeplinește, în mod direct, și rolul de **școală de actorie**, care poate fi necesară, coerentă și ziditoare când profesioniștii nu-și dau „aere”, iar ceilalți sunt „volens-nolens”, parteneri, atât în „litera” scenei cât mai ales în „spiritul” textului...

O sugestie, în acest sens: profesionistul, care poate să-și moduleze jocul în multe chipuri, ar putea să lase mai mult loc scenic expresivității și relevanței locale.

Fără a căuta „defecte” și a face „noduri” în papură unde nu e cazul, apreciem actuala reprezentație drept o reușită sub toate aspectele, inclusiv sub acela al ideii de „coproducție” craioveano-târgujiană, un fel de „parteneriat”, de care teatrul târgujian, aflat la primele sale stagiuni, are nevoie, câștigul pe latura calității spectacolelor fiind considerabil.”

{Zenovie Cârlegea, **O coproducție teatrală**, *Gorjeanul* (Actualitatea teatrală), nr. 1589/ 15 aprilie 1995 }

*

„Directorul instituției, Marian Negrescu, vedește pricipere managerială, izbutind astfel, cu acești noi angajați, o accelerare a profesionalizării în formația sa, adăugând valori reale distribuțiilor.

Alege repertoriul cu seriozitate și se încredințează, curajos, unui regizor tânăr, pe care, de altfel, tot el îl lansează.

E bine.”

{Valentin Silvestru, **O gogoliadă spirituală**, *Teatrul Azi*, nr. 9-10/ 1995 }

*

„Revenirea lui Cristian Juncu la Tg-Jiu nu este, de altfel, întâmplătoare. Foarte tânăr fiind, Teatrul „Elvira Godeanu” s-a aflat dintr-un început în tentanta dar dificila ipostază de a-și contura singur destinul, având de ales între a rămâne un teatru emanant de provincie, cu un repertoriu de melodrame și comedii boulevardiere pus în scenă de regizori plictisiți de rutină, sau de a apela la marele repertoriu românesc și universal și la viziunea proaspătă, chiar dacă ușor teribilistă uneori, a unor regizori tineri, lipsiți de prejudecăți, autori ai unor proiecte dramatice sugestive și seducătoare.

Prin „*Jourdain...*” și, acum, prin „*Căsătoria*” lui Gogol, ambele în regia lui Juncu, alegerea a fost făcută și tinde să devină strategie.

{ Ion Cepoi, *Bulgakov și Gogol la Târgu-Jiu/ Cronica dramatică, Brâncuși*, nr. 2/ 21 mai 1995 }

*

„**8 Aprilie** - Spectacol pentru presă cu „*Căsătoria*”. În funcție de botezul acesta, noua montare a Teatrului; „Elvira Godeanu” va păși în lume. Cu aroganță, tiptil, pe brânci, în capul plutonului?! Cei veniți din cele Bucureștiuri - dintr-o dată atât de îndepărtate! - stau demni, oficiali, marșiali, justițieri și nu mai știu cum. Regizorul conduce spectacolul de undeva, de deasupra scenei. Ce-o fi în sufletul lui numai Dumnezeu știe. Pe dinafară pare liniștit. Directorul trage cu ochiul printre paravane, urmărind ca un lup flămând reacția celor de pe gradene. Peste două zile pleacă la Singapore. Și mai e de ridicat „*Othello*”, și mai sunt atâtea de făcut... Numai director să nu fii... Noi, care nu suntem nici directori și nu plecăm nici la Singapore peste două zile, ci doar aici, la Bolboși, încercăm să ne ținem firea. În definitiv, și dezastrul și succesul trebuie trăite la fel. Publicul reacționează conform așteptărilor: cald, în cunoștință de cau-

ză, satisfăcut.

Acest teribil actor care este Adrian Andone, imprimă o notă de tragism spectacolului. Fiecare gest, fiecare spunere e însoțită de aplauze. Cu fața impenetrabilă ca o mască. Adrian trăiește în mijlocul coșmarului. La Cluj, tatăl său în stare foarte gravă îl așteaptă ca pe-o izbăvire. Actorul rămâne actor. Pe scenă nu răzbate decât durerea sau exaltarea personajului. Omul începe abia în culise. Sau pe stradă, acasă, oriunde, nu pe scenă. Acolo profesionistul trebuie să se dăruie. În viață, treaba lui cât și cum se risipește. Doamne, ce singur e actorul când rămâne om!

...Ne retragem într-o sală pentru necesare discuții. Dispersat printre actori, careul de ași: Valentin Silvestru-decanul de drept și de fapt al criticilor de teatru din România, domnul Teatru cum l-am numit de mult în sinea mea, cel care poate zidi sau dărâma un spectacol, un actor sau un teatru printr-o singură cronică; doamna Ileana Berlogea - teatrolog de talie europeană, dascăl al unor excelente generații de actori: doamna Jana Morărescu - critic teatral la revista "Literatorul"; Horațiu Mălăele - "monstru sacru al tetrului românesc, valoare națională, de patrimoniu" cum îl numește domnul Silvestru într-un prolog al Întâlnirii de la miezul nopții.

Începe Valentin Silvestru. Revarsă asupra tuturor o cascadă de spirit, ca o lamă de Toledo. Se lucrează bine, cu seriozitate, pentru fiecare premieră. Bună ideea racolării actorilor de la Teatrul Național din Craiova, al căror aport este remarcabil. Actorii din Târgu-Jiu nu mai au nevoie de atestare. Opinia critică teatrală din țară și publicul deja i-a atestat. Montarea este inventativă, este un spectacol de virtuozitate regizorală.

Experiența propusă de Cristian Juncu este interesantă din cel puțin două puncte de vedere; din cel al creerii unui spațiu ingenios, în care actorii trebuie să dea, și

dau, măsura profesionalismului lor și din cel al strecurării firului de dramă într-o comedie prin excelență. Nominalizează pe Adriana Brânzan, Simona Ursu și Ion Alexandrescu. Buni au fost toți! Teatrul “Elvira Godeanu” e o certitudine. În iunie va fi invitat la Iași, la *Festivalul tinerilor regizori*, iar în toamnă va avea aranjată o microstagiu de trei spectacole la București. În ceea ce-l privește, va urmări cu interes și afecțiune evoluția acestei instituții, pentru că la Târgu-Jiu se face teatru adevărat.

Doamna Ileana Berlogea e fericită că a văzut acest spectacol. Vine de la Weimar și Strasbourg unde a văzut spectacole experimentale. Spre deosebire de acestea, cel de la Târgu-Jiu are personalitate, e surprinzător, e bun!

Appreciază modul de actualizare a textului în sensul decupării cinematografice a lui, al montării inteligente a momentelor care se determină unele pe celelalte. Se vede că regizorul a lucrat cu fiecare actor în parte; spațiul scenic utilizat e solicitant pentru actor și ofertant pentru spectatori, care acceptă fără rezerve teatrul de tip arenă. În spectacol totul decurge normal, din lăuntru: fiecare moment e bine realizat de actori. De fapt, aici e vorba de o benefică reîntoarcere la actor, regizorul fiind demiurgul nevăzut care concepe spectacolul, lăsându-l apoi să-și trăiască propria viață. Mulțumește pentru această seară deosebită.

Doamna Jeana Morărescu a văzut și premiera cu **“Jourdain...”**. Actorii și regizorul confirmă valoric. Cristian Juncu e un regizor grav, de substanță, atras de misterul existențial, mergând pe autenticitatea decupajului, a lecturii proprii. Spectacolul e făcut în cel mai ales stil postmodernist. Întâmplarea din această seară este un act artistic fără nimic diletant în toată organicitatea sa; e un spectacol armonios, bine articulat, excelent jucat.

La sfârșit... monstrul sacru! Horațiu Mălăele! Imediat

după spectacol m-a întrebat dacă Adriana Brânzan vine de la T.N.C. Un mai bun certificat valoric nici că putea obține tânăra actriță. Acum Horațiu spune puține cuvinte. Pentru cei ce-l cunosc doar de pe scenă pare că este - și este! - deosebit de grav.

Parcă oficiază un ritual. Ca actor se declară adeptul emoției care se crează echivoc, dintr-o stare conflictuală ambiguă, capabilă de interferențe tragice în sensul uman cel mai pur. Din acest punc de vedere, spectacolul e credibil, e închegat, e rotund, e bun.

Se pun întrebări... se dau răspunsuri.

Teatrul este și trebuie să rămână instituția culturală primordială a cetății. Se fac proiecte pentru stagiunea viitoare. Horațiu pare dispus să monteze și să joace aici, acasă. Domnul Silvestru propune un festival. Cel al actrițelor. Așa ceva nu există, încă, în lume. De aceea trebuie să existe la Târgu-Jiu. Toate premiile vor fi pentru interpretare și creație actoricească feminină. Marele premiu se va nu numi, evident, Elvira Godeanu. Celelalte - Aristizza Romanescu, Marieta Sadova, Lucia Sturza Bulandra, Elvira Popescu...

Se ovaționează ideea! Geamurile s-au aburit. E târziu, e miezul nopții, e frumos! Fiecare poartă cu sine o flacăra, deocamdată plâpândă. Mâine!... Mâine e foarte aproape, i se aud pașii apropiindu-se liniștiți. Poate să vină? Careul de ași decide: Poate!

Spre finalul serii, Marian Negrescu îmi șoptește: *În decembrie scoatem "A douăsprezecea noapte" de Shakespeare. Numai cu trupa de la Târgu-Jiu, fără crăioveni. Am niște idei de ani de zile. Vreau să aduc acțiunea spre sfârșit de secol 19 și început de 20. Ce zici?* Ridic din umeri. Ideea mi se pare puțin hazardată. Shakespeare e Shakespeare. Trupa-i tânără. În afară de Alex, care-i profesionist...

În vară termină Academia de teatru din Cluj și Titu

Eugen. Ar vrea să vină acasă. Ar fi doi... "

{Ion Cepoi, **Jurnalul unui an de teatru**, Caietele „Elvira Godeanu”/ *Buletin de informație teatrală*/ An II, nr. 3, decembrie 1995 }

*

„Prezent la spectacolul pentru presă de la sfârșitul lui ianuarie curent („A douăsprezecea noapte” de W. Shakespeare, în regia lui Marian Negrescu), președintele secției de dramaturgie a Uniunii Scriitorilor din România, dl. Valentin Silvestru, își amintea cu umor o întâmplare petrecută undeva, la teatrul din orașul X, aflat într-o situație similară. După căderea cortinei - savura încă o dată momentul dl. Silvestru - directorul teatrului s-a repezit spre critic, întrebându-l precipitat: „Cum e maestre? Ți-a plăcut? Ai văzut sala? Delir, nu altceva?”. „Păi...” - a reușit într-un târziu să articuleze maestrul... A doua zi, în cotidianul local apărea cronica premierei: „Aseară, dl. Silvestru a părăsit sala în delir, considerând montarea ca fiind una dintre cele mai..., ș.c.l., ș.c.l.”.

O discuție despre teatru care debutează în acest fel te pune puțin pe gânduri. Spiritul domnului Silvestru creează uneori dileme. Întâmplarea - istorică, în felul ei - se voia, oare, un reproș voalat? Și dacă da, la ce făcea referire maestrul?

Limpezirile au fost aduse tot de domnia sa.

* Ce nu i-a plăcut la noua montare a Teatrului „Elvira Godeanu”:

- ritmul: spectacolul are întinderi nejustificate în voci și în mișcări, iar unele secvențe nu sunt argumentate scenic;

- câteva tablouri din partea a doua, care necesită, de altfel, o elaborare mai atentă;

- secvențele erotice Olivia - Sebastian, cei doi dând senzația, nu de puține ori, că sunt - reproducem exact cuvintele criticului - „ca două rude bolnave de gripă în

poarta dispensarului comunal”;

- viziunea prea statică în care e concepută scena Orsino și suita sa.

* Ce i-a plăcut:

- Shakespeare la Tg-Jiu e un act de curaj, teatrul rămânând consecvent unui repertoriu de înaltă ținută;

- piesa e bine citită de regizor, acesta reușind o formulă originală de montare pentru un spectacol - reverie, în esența sa;

- regizorul nu violentează textul; jocul în frac, construcția scenei ca un club/ cerc închis, cantonarea într-un spațiu și într-un timp care nu este cel funcțional shakesperian reușesc să fie plauzibile, credibile și sunt acceptate fără importante rezerve;

- spectacolul este o reușită sub raport vizual, formula fiind susținută cu eleganță de scenografia lui Valer Neag. Ideea menținerii pianului în scenă pe toată durata reprezentăției este deosebită;

- se creează bune raporturi scenie, trio-ul Fabian/ Feste (Eugen Titu) - Sir Andrew (Valeriu Bâzu) - Sit Toby (Ionuț Stoica) ilustrând secvențe memorabile; o remarcă în plus pentru Eugen Titu, care crează o partitură de excepție; absolut notabilă evoluția Mariei (Simona Urs) - umor cu măsură, bine cenzurat, subțire; de urmărit Malvolio (Contantin Eremia), a cărui partitură - îngroșată în registrul comic - trebuie să câștige în cel grav, să fie tragic cu măsură;

- în concluzie, rămâne la aceeași părere, expusă de acum doi ani: Teatrul „Elvira Godeanu” este un Teatru.

Cântărind ezitățile și reușitele, jumătatea de bucovinean a celui care a consemnat aceste opinii poate afirma, în liniște, că teatrul târgujian se află pe drumul cel bun. Cealaltă jumătate, de oltean, e tentată să reia formula confratelui din orașul X: „*Aseară, domnul Silvestru a părăsit sala în delir...*”. Ca întotdeauna, adevărul trebuie

să fie undeva, la mijloc.”

{Ion Cepoi, ***Dincolo de cortină sau falsă cronică dramatică***, *Jurnalul poliției gorjene*, an IV, nr. 3, martie 1996 }

*

„Cu modestie dar și cu perseverență, Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu își îndeplinește programele repertoriale și, în condiții bune - se pare - planul de construcție a noii sale clădiri. Ne-a poftit, recent, să vedem noua sa premieră, ”A douăsprezecea noapte”.

Shakespeare a încăput, de această dată, pe mâna actorului -director Marian Negrescu, craiovean, membru al trupei oltene de elită și sufletul vieții teatrale din urbea lui Brâncuși.

Ce-ar fi de spus? Ideea montării e a unei piese ce se petrece nu în ținuturi legendare, ci într-o realitate identificabilă, dintr-o vreme relativ apropiată de noi. Bărbații poartă costume negre, de croială englezească și jobene, femeile au rochii ce, într-un fel, par moderne. Scenele de început se petrec într-o locandă, un club închis, pe care-l frecventează și Ducele. Locuința Oliviei nu are nimic spectaculos, Malvolio e un gnom acru, ori rânjitor, cu ochelari negri. Maria e o femeie simpatică, volubilă, dar cu un simț al umorului aproximativ. Sir Toby are o locvacitate hazoasă. Sir Andrew, deși nu prea inventiv, e și el de o voioșie, uneori agreabilă. Compozitorul și autorul ilustrațiilor muzicale se află pe scenă, la pian, apăsând prea tare uneori pe clape și pedale, dar climatizând sonor, nimerit, atmosfera.

În decorul stilizat, plantat în chip interesant de un artist plastic ce se apropie întâia oară de scenă, Valer Neag, și în cromatica dominantă de negru și roșu, precum și în mobilierul simplu și familiar personajele evoluează confortabil, spunându-și, fiecare, povestea. O oarecare

monotonie și o certă târăgănare a acțiunii în partea a doua a spectacolului sunt observabile.

Trupa e destoinică, lucrează cu abnegație; dar e eteroclită; procesul de profesionalizare a unora nu s-a încheiat încă.

Se pregătesc la Tg-Jiu spectacole în condițiile grele ale unei săli și scene rău încălzite, în Casa de cultură a orașului, cu ore de repetiții uneori concomitente cu activitatea de vârf a bufnițelor locale.

De aceea sunt îndemnat să fac nu atât departajarea de talente ori performanțe, ci să consemnez aici numele tuturor celor ce s-au străduit ca acest spectacol să aibă unele subțirimi notabile, ținută artistică, o ansamblare echilibrată și chiar ceva care, după cum am văzut, portează la publicul ce a umplut sala polară. Acest ceva cred că s-ar numi calitatea de reverie a basmului ce ne e înfățișat.

Deci, au realizat-o: Titu Eugen, Rodica Gugu, Ionuț Stoica, Constantin Eremia, Dan Dobroiu, Dan Calotă, Nelu Alexandrescu, Camelia Stoica, Ion Alexandrescu, Simona Urs, Valeriu Bâzu, Corina Prună, Monica Sfetcu, George Drăghescu, Sorin Giurca, Dana Scorșanu.”

{Valentin Silvestru, **La temperatură**, *Literatorul*, nr. 10-11/ 1996}

*

„Tânăra trupă a și mai tânărului Teatru Dramatic „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu (director: Marian Negrescu) este pusă, separe, pe fapte mari, în sensul includerii în repertoriu a unor texte dificile prin ele însele. Argumentul cel mai elocvent este premiera pe țară cu piesa „**Semnul crucii**” de Gabriel Marcel.

{Constantin Dumitrache, **Sub semnul crucii**, *Cuvântul libertății*, Craiova, 13-14 aprilie 1996}

*

„Dacă „*Semnul crucii*” de Gabriel Marcel a constituit o premieră națională, ”*Carantina*” lui Tullio Zanollo este întâia premieră mondială jucată de Teatrul „Elvira Godeanu”, ale cărui prime două spectacole s-au jucat cu casa închisă.

Felicitările noastre tuturor celor implicați în promovarea actului teatral de calitate, consemnat ca atare în istoria culturală a acestor meleaguri.”

{Zenovie Cârlușea, **Premieră mondială la Tg-Jiu/ „Carantina ‘de Tullio Zanollo**, *Gorjeanul*, nr. 1858/ 8 mai 1996 și nr. 1860/ 10 mai 1996 }

*

„Evident că Teatrul „Elvira Godeanu” a apărut ca expresie a unei aspirații mai vechi a gorjenilor în acest sens, ce și-a găsit un fericit ecou în decizia și diligențele forurilor locale. O mare șansă a teatrului din Tg-Jiu a fost „omul care face locul”. El s enumește Marian Negrescu. Distins actor al Teatrului Național din Craiova, Marian Negrescu nu este numai unul din promotorii ideii de teatru, ci cel ce a reaprins, realmente, aici, flacăra Thaliei și cel ce afla pentru întreținerea ei cele mai variate surse de oxigen.

Un animator dintre cei mai neobosiți, dinamici, inventivi. Un om cu idei, care găsește căile și energia necesară pentru a le finaliza rapid. Un artist dublat în mod fericit de un manager cu simțul realității și cel al perspectivei.

Sub semnul realismului el aștiut să creeze un colectiv ce trăiește și lucrează ca o mare familie. Să atragă la Tg-Jiu, pentru colaborare, nume de frunte ale acenei craiovene. Să câștige interesul unor actori tineri (care s-au stabilit aici) și al unor regizori tineri care au venit să monteze la Tg-Jiu, precum Cristian Juncu, Bogdan

Cristian Drăgan ș.a".

{Natalia Stancu, **Tg-Jiu - singurul loc din țară în care se construiește un nou teatru**, *Curierul Național*, nr. 1587/ 29 mai 1996}

*

„Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu și-a deschis porțile cu trei ani în urmă, în 1993, funcționând provizoriu în localul Casei de cultură a sindicatelor. În prezent, se află în construcție noul sediu, prin recondiționarea unei clădiri din anii '50 și dotarea ei cu tehnică de sonorizare modernă. Arhitectul teatrului este Mihai Maikovschi, autor și al tribunalului din localitate.

Directorul său, dl. Marian Negrescu, actor la Teatrul Național din Craiova, a făcut din acest teatru o prezență de neocolit în viața culturală a municipiului de pe Jiu. Pornind la drum cu resurse modeste, cu o trupă de actori amatori, tânărul teatru a reușit să atragă personalități (regizori, actori, scenografi) din Craiova și din București, ridicând constant stacheta montărilor sale."

{Dan-Marius Zarafescu, **Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu prezent pe scena Comediei bucureștene**, *Arhitect Design*, 24-30 iunie 1996}

*

„ - *Domnule Parhon, ați dori să spuneți câteva cuvinte despre cele două piese jucate aici?*

- E îmbucurător că tânărul teatru din Tg-Jiu a venit la București cu trei propuneri, cu trei piese diferite ca factură și ca solicitare regizorală și actricească. După cum vedeți, astăzi, deși a fost o mare concurență - mă refer la caniculă, au fost peste 34 de grade, iar cu două ore înainte de spectacol se transmitea un sfert de finală de campionat european de fotbal - totuși lumea a venit la spectacol și chiar a fost încântată de ce a văzut.

Cred că este un teatru căruia i se deschid frumoase perspective. Cele trei spectacole nu le-aș situa chiar sub zodia performanței, ci mai curând sub zodia unei ferestre care ne permite să întrezărim și potență interpretativă și tinerețe regizorală, deci șansa unui teatru care poate să-și deschidă un destin al lui, singular în peisajul teatrului românesc."

{ Victor Parhon, critic de teatru, extrase din Conferința de presă susținută vineri 21 iunie 1996 la sala UNITER }

*

„Ca niște rinoceri transpirând zoaie, locomotivele taie în unghi drept „axa lui Brâncuși” de la Tg-Jiu. Cum citesc eu harta locului: o cruce. Înfiptă pe ape - de vreme ce lângă Masa Tăcerii, adică la baza „axei”, curg Jiii perpendicular. O cruce cu unghiul scurt - al „axei” - cât un lat de târg: cu brațele orizontale infinit mai lungi, cât sfera uscatului legat în șinele de cale ferată.

Iar noi, desigur, răstigniți. Între melancolia obârșiiilor și clocotul diasporei din noi.

Sub același semn dublu al localității și al circulației identitare se clădește casa Teatrului „Elvira Godeanu”. Și tot pe un punct al „axei”. Construcția aceasta care anunță cea mai sofisticată tehnică de mecanică a scenei, de ecleraj și sonorizare din România, va decide și rostul unei asemenea întreprinderi la Tg-Jiu: e foarte posibil că teatrul se va afilia la instituții europene în numele cărora va crea un centru de experiment, ori un festival european... Înnobilat de vecinătatea cu obiectele mitice ale lui Brâncuși, apoi secondat de splendidul Muzeu de Artă, teatrul pe care și l-a imaginat Marian Negrescu profetizează un spațiu al libertății și al unei diaspora (fie și pasageră) cu semnul schimbat, răsrântă dinspre lume spre noi. Altminteri, la ce bun încă o instituție de repertoriu?

Iar publicul, așa cum s-a manifestat el la Zilele „Elvira Godeanu” de anul acesta, deși previzibil prompt la prostioare, transmite o anumită candidă așteptare de întâmplări teatrale mai onorabile. Eu sunt un bun ascultător de public.

Mai e și-o lumină specială revărsată peste Târgușor, sporită de vadul generos al Jiilor (sau cumva pastelul rămâne interzis?). Nu întâmplător și-a aliniat aici Brâncuși suita „tăcerilor”, nu întâmplător îi descoperi aici, misterioși, surprinzători, pe „post-pășoptistul” portretist Mișu Popp și pe impresionistul Iosif Keber, amândoi ardeleni venetici în Târg. Ori descoperi noblețea senzual-elegiacă a Rodicăi Popescu, pictoriță și sculptoriță din spița lui George Apostu (de fapt, spița invocată aici instituie o ierarhie falsă).

Nici prea mineresc, dar nici obtuz provincial, orașelul are o grație a lui, de Europă amorfă (însă nu și buimacă), pe care Negrescul, starostele comedianților de-acolo, s-ar putea s-o trezească. În timp ce clădirea se clădește (stați puțin, că banii trec prin vămi multe, vămi de neîncredere, și vămi de răzgândire, și alte vămi), iată-l pe omul planurilor nebunești că oprește la Teatrul său (găzduit deocamdată la Casa de Cultură) întreaga primă promoție de actori de la Universitatea din Craiova.

Pe studenții lui Remus Mărgineanu și ai Smaragdei Olteanu îi mai văzusem în același spectacol (fragmente din *Îmblânzirea scorpiei*, *A douăsprezecea noapte* și *Vișul unei nopți de vară*) un an mai devreme, la Cotroceni, la o întâlnire a lor cu o clasă bucureșteană. N-au importanță multe neizbutințe ale spectacolului. Important este că absolvenții par a fi modelabili (îl remarc, totuși, pe Marian Politic), iar faptul de a fi descins împreună pentru a binevesti și ei deschiderea clădirii teatrului nu poate fi decât un semn întărit de speranță.

Publicul i-a primit cu bucurie imensă și afectuoasă,

la fel ca și colegii lor din nucleul preexistent de actori ai teatrului. Urbea și-a adjudecat darul cu tot sufletul.

Cu peste măsură de afecțiune au primit oamenii și premiera din 15 mai, *O noapte furtunoasă* de Caragiale, în regia lui Marian Negrescu, cu actorii „vechi”. Nici de data aceasta nu s-ar nimeri prea bine vreun comentariu. Pentru că, știți... nu e prea grozav...

În fine, teatrul a ținut să premieze, la sfârșitul Zilelor „Elvira Godeanu” de anul acesta, pe câțiva dintre actorii săi și pe doi dintre suporterii proiectelor extraordinare ale lui Marian Negrescu, de timpuriu declarați și activi: doamnele Ileana Berlogea și Sanda Manu.

Atenție: Negrescu și ai lui chiar construiesc un teatru!”

{Sebastian-Vlad Popa, *Negrescu la Jii, Teatrul azi*, iulie 1999}

*

„Este obligatoriu să credem că țara asta are o șansă. De sus câte ceva, de jos ceva mai mult lucrurile se mișcă. Dacă am supra viețuit noi 50 de ani de comunism cumplit, de nici măcar propriile noastre amintiri nu le mai recunoaștem, într-atât sunt de necrezut, avem, sigur, în noi, posibilitatea de a ne reînălțați.

Una dintre dovezile pe care ni le putem da nouă înșine este că în această degringoladă generală, când cei mai mulți par a gândi cu bătaie scurtă, adică propriul stomac și ziua de „mâine”, se mai străduiesc unii, deocamdată puțini, pentru „poimâine” și mai departe. Materializarea strădaniei lor va fi un teatru adică. Pe locul unui cinematograf, la Tg-Jiu, în ianuarie 1996 s-a turnat fundația unui teatru care până intrăm în anul 2000 va și funcționa.

Fotografia noastră, departe de a fi edificatoare, ne dă totuși idee de cum va arăta construcția cu sala sa de 230 locuri (să dea Dumnezeu să fie totdeauna plină), ce va cuprinde o scenă italiană care se poate transforma în

câteva minute în scenă elisabetană. Dotările vor fi moderne, aceasta însemnând, de pildă, instalație de sonorizare computerizată, instalație de traducere simultană ș.a.m.d. Când ne vom afla în fața spectacolului inaugural, vă vom spune cine sunt făptuitorii, cum au reușit, de ce au făcut tot ce au făcut, dar până atunci le ținem pumnii ca să-și îndeplinească visul lor și promisiunile făcute locuitorilor din Tg-Jiu.”

{F. I., **Vești bune, foarte bune/ În România, se construiește un teatru!**/ Teatrul azi, iulie 1999 }

*

„În multe comentarii legate de viața noastră teatrală se vorbește despre faptul că schimbările sunt puține, reformele lente, inițiativele timide. Se recunosc, este ade-vărat, spectacolele bune, chiar foarte bune, care cuceresc publicul de peste hotare, realizate însă tot de teatrele de repertoriu, subvenționate. Și totuși, harta teatrală a țării s-a modificat. Sunt puține companiile private și mai puține cele ce rezistă, doar „*Levantul*” condus de Valeria Seciu și curajosul „*Teatru Act*” cu Marcel Iureș și Mihai Mănușiu, dar nu au lipsit inițiativele, ideile, noile colective, toate având ca punct de plecare energia și pasiunea unui om, visuri de entuziast Don Quijote.

Printre aceștia se numără și Marian Negrescu. Originar din orașul lui Brâncuși, cu copilăria și adolescența petrecute alături de Coloana Infinitului, Masa tăcerii și Poarta sărutului, acest actor al Naționalului craiovean, în loc să se mulțumească cu turneele în jurul globului, făcute de spectacolele teatrului său, s-a avântat cu puternic entuziasm și inepuizabilă energie să aducă, și în urbea sa, de pe malurile Jiului, bucuria artei scenice.

Marian Negrescu este cel care a creat Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu, cu cinci ani în urmă. Am fost printre cei invitați la deschidere. Nu am reușit să văd la

sediu primul spectacol „*Jourdain cel scrântit*” de Mihail Bulgakov în regia lui Cristian Juncu, dar l-am apreciat ulterior într-un turneu, alături de *Căsătoria* lui Gogol în viziunea regizorală a aceluiași tânăr director de scenă, lansat de teatrul din orașul lui Brâncuși. Cu prilejul „*Căsătoriei*”, am admirat și planurile de ridicare a clădirii, practic reconstruire totală a unui vechi edificiu, cu o dotare modernă, surprinzător de modernă și sofisticată pentru posibilitățile materiale de astăzi ale lumii artistice de la noi din țară.

Au trecut de atunci cinci ani, cinci stagiuni ce vor fi sărbătorite odată cu venirea toamnei, stagiuni în care Marian Negrescu a format o trupă cu actori tineri, bună parte absolvenți ai facultăților particulare, printre care și neobositul și împătimitul de teatru, Ion Alexandrescu, fost student al Universității Ecologice, unul dintre acei oameni ce nu visează și nu trăiește decât pe scenă și pentru scenă.

Au fost invitați, la Tg-Jiu, și actori ai Naționalului din capitala Băniei. Gabriela Baciu a jucat-o astfel pe Catarina din „*Femeia îndărătnică*” de Shakespeare, alături de Adrian Andone - Petrucchio. Josefina Stoia, cu umorul ei mucalit, a fost o extraordinară Fiocla Ivanova în „*Căsătoria*” de Gogol, dar scopul principal al teatrului este acela de a avea o trupă proprie. S-au remarcat astfel în cele cinci stagiuni, formându-se totodată, Eugen Titu, Valeriu Bâzu, Corina Prună, Ionuț Stoica, Carmen Roșca, Monica Sfetcu, Simona Urs, Luminița Șorop și alții.

Marian Negrescu știe foarte bine că o trupă bună se afirmă având un repertoriu de calitate, lucrând cu regi-zori buni. În programul estetic al teatrului sunt piese shakesperiene, lucrări de Gogol și Bulgakov, dar se aude și glasul contemporaneității. Au fost montate astfel „*Semnul crucii*” de Gabriel Marcel, având loc și premiera

mondială a dramei „*Carantina*”, de elvețianul Tullio Zanovello, în viziunea lui Bogdan Cristian Drăgan, un regizor de film convertit la teatru de această piesă și de prietenia sa cu dramaturgul de peste hotare.

La Tg-Jiu s-au afirmat actori, regizori, îndeosebi tineri, dar Marian Negrescu, care a demonstrat - în „*A douăsprezecea noapte*” și „*Femeia îndărătnică*” de Shakespeare, după cum și în ultima premieră cu „*O noapte furtunoasă*” de Caragiale - un spectacol original și interesant -, că înțelege să rămână credincios programului formulat de la început, atunci când a numit teatrul „Elvira Godeanu”, și în primul rând actorului ca principal creator al scenei, prin viața, sufletul și pasiunea cu care-și înzestrea eroii.

A organizat teatrul din Tg-Jiu și numeroase manifestări culturale, de pildă Zilele „Elvira Godeanu” cu spectacole, premiere și dezbateri legate de destinul teatrului, în general, și al teatrului românesc, în special.

La toamnă, stagiunea va începe în casă nouă, în clădirea reamenajată și reconstruită. Să le urăm succes, viață lungă, energie, putere de muncă, spectatori și tot atâta pasiune cât au avut până acum!”

{Ileana Berlogea, ***Scena ca o lume/ Teatrul „Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu... rezistă***, *Viața medicală*, nr. 34/ 20 august 1999 }

*

„Spre seară, intru, nu fără teamă, în sala Teatrului Național ca într-o „odaie de mahala” din Craiova, așteptându-mă la *O noapte furtunoasă* închipuită spectaculos de I. L. Caragiale și reinventată cu mult curaj, special pentru noi, de regizoarea Daniela Peleanu. Venisem de la București, în gând cu ultimul Gheorghe Dinică și-mi era teamă pentru Marian Negrescu - actor la Craiova și director de teatru la Tg-Jiu - pe care vroiam să-l urmăresc

cât mai detașat în rolul lui Nae Ipingescu spre a-i putea declara apoi ca fiind ispitit de aripa norocului.

...Și peste toți tronează Nae Ipingescu. El este de fapt regizorul acestei nopți furtunoase detașat în interes de serviciu pe lângă Jupân Dumitrache (Valer Dellakeza) spre a-l servi în garda civică și spre a-i proteja cât de cât viața de familist. Cu Veta (Tamara Popescu) și cu Zița (Mirela Cioabă) se înțelege din priviri așteptându-le răbdător să-și revină din furiile muieresti la care se dedau din pamplezir, de Rică Venturiano (Nicolae Poghirc) are grijă pregătindu-l să se dezmeticească încet ca să suporte cu bărbăție schimbările de direcție ale amorului pe care-l caută cu insistență, iar pe Spiridon (Adrian Andone) îl simpatizează, acoperindu-i manevrele și sfortându-se să-i ignore spiritul vulgar. Față de Chiriac (Valentin Mihali) trăiește deziluzia celui care-i cunoaște sordida-i onorabilitate încercând să-l înțeleagă în comportamentul lui fals și trivial.

Îmbrăcat decent, alegându-și pe cât poate cuvintele, aprobând cu discreție preținse inițiative și comandând cu fermitate resturile unei armate obosite, Nae Ipingescu este personajul pozitiv, în care ne punem nădejdea deslușirii încurcăturilor de-o noapte.

În rolul lui Nae Ipingescu, într-*O noapte furtunoasă*, Marian Negrescu, pe scena Teatrului Național din Craiova, a fost ispitit de aripa norocului. Îl așteptăm la Tg-Jiu de data aceasta regizând de-adevăratelea *O noapte furtunoasă* ai cărei protagoniști, nu mai puțin dăruiți, să fie actorii Teatrului *Elvira Godeanu*."

{ Vasile Vasiescu, **Craiova văzută din car**, *Actualitatea Gorjului*, 1999 }

*

„Un oraș precum Târgu-Jiul care are imensa șansă de a fi depozitarul operelor monumentale ale lui Brân-

cuși, care are în preajma sa monumente arhitectonice de talia mănăstirii Tismana, care are Universitate și Muzeu de artă și care are un teatru profesionist, Teatrul **Elvira Godeanu**, nu poate fi decât un oraș plin de har, un oraș aparținând patrimoniului universal.

Mărturisesc, că deși bucureștean get-beget, după cinci ani de lucru nemijlocit cu trupa teatrului, mă simt gorjean prin adopție și această calitate pot să vă spun în cunoștință de cauză și bunele și relele din teatru. Spre marea mea mulțumire, cele bune covârșesc pe cele rele, Târgu-Jiul fiind singurul oraș din România în care se construiește un teatru nou.

Clădirea teatrului pe care o așteptăm de cinci ani va deschide orașului calea spre integrarea teatrală deplină, locul în care se va întrupa o echipă cu adevărat profesionistă, sediul unor manifestări de anvergură pe plan național și internațional.

Se face teatru la Târgu-Jiu? Și da și nu: se face teatru deocamdată într-un sediu neadecvat, cu bani puțini, cu o trupă abuziv redusă, luptând cu mentalități retrograde care văd în teatru un lux inutil. Dar se face teatru de calitate. De mii de ani de când există, teatrul a reflectat viața cetățitorilor, de mii de ani de când există s-au găsit oameni înguști la minte care au vrut să distrugă teatrul și prin el viața cetățirii. Dar, tot de mii de ani, teatrul a ieșit învingător și odată cu el civilizația orașelor.

Îmi doresc ca demersul meu să nu fie patetic, să le spun celor care răspund material de viața teatrului că așa cum operele lui Brâncuși au nemurit Târgu-Jiul, tot așa Teatrul **Elvira Godeanu** va perpetua o tradiție de peste o sută de ani.

Am avut șansa de a-l întâlni de curând la Cairo pe profesorul Fahmi Fawzi, președintele *Festivalului de teatru experimental*. Am vorbit despre teatru din Târgu-Jiu, despre ultima premieră cu **Cântăreața cheală** și

domnia sa, s-a arătat foarte interesat să vadă această trupă la lucru în anul 2000.

Faptul că în condițiile de precaritate materială în care se lucrează, teatrul **Elvira Godeanu** e capabil să scoată, aproape în fiecare lună, o premieră fără a face rabat la calitate, respectând publicul și fiind respectat de publicul său fidel, faptul că oameni de o incontestabilă valoare profesională ca scriitorul Ion Cepoi, artistul plastic Valer Neag, actorul Marian Negrescu au devenit trupul și sufletul acestei mișcări teatrale dovedește că teatrul este pe mâini bune. Și nu există mulțumire mai mare pentru un regizor al teatrului decât seara premierei, când toate greutatețile sunt uitate, când, ca prin minune, luminile rampei se aprind și când publicul gorjean de teatru ia cu asalt sala.

Și credeți-mă că incandescența aplauzelor nu este cu nimic mai prejos decât aceea din marile centre culturale ale lumii și nici calitatea actului teatral."

{Bogdan-Cristian Drăgan, **Victimile datoriei**, "Lumea gorjenească", Nr. 4/1999, septembrie, Târgu-Jiu }

*

„E o seară splendidă, atârând peste un București aservit primăverii. La Sala Palatului e o aglomerație parcă inventată de cineva anume pentru a ne induce cu bună știință sentimentul alarmant că populația unui oraș poate fi constituită și doar din VIP-uri. E seara decernării premiilor UNITER. UNITER înseamnă, chiar și la Tg-Jiu (unde există, sau ar trebui să existe, cu adevărat, Teatrul Elvira Godeanu) - Uniunea Teatrelor din România. Președinte UNITER este actorul Ion Caramitru, actualul ministru al Culturii. Gala premiilor Uniter se desfășoară anual începând din 1991, și a devenit unul dintre cele mai importante evenimente culturale ale lumii teatrale românești. Anul acesta, Gala a marcat și cei 10 ani de

activitate ai Uniter. Cu această ocazie jubiliară, ministrul Ion Caramitru, directorul de program al Galei, l-a invitat și pe directorul Teatrului Elvira Godeanu din Tg-Jiu, actorul Marian Negrescu, alături de multe alte personalități de certă valoare din țară și din străinătate, să acorde unul din premii. E puțin lucru? Nu cred. Nu cred, pentru că aceasta înseamnă, că la București se știe bine că în orașul lui Brâncuși, aici, acasă la noi, există Teatru. Un teatru cu un repertoriu bine ales, cu o trupă profesionistă care a confirmat că are har și este dăruită scenei. Și se mai știe, sigur, că acest teatru are și un manager. Acest manager nu este altul decât actorul Marian Negrescu. El a fost prezentat într-un mod exemplar de elogios de ministru Culturii Ion Caramitru, pe scena Sălii Palatului, spre a justifica alegerea sa pentru acordarea premiului de debut în ediția de anul acesta a galei UNITER. Ei bine, Marian Negrescu a cordat premiul pentru debut Gabrielei Crișu, pentru rolul Sylveta din „Romanțioșii” de Edmond Rostand de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. L-am simțit pe directorul nostru emoționat, și acest lucru nu a dat deloc rău. Cum să nu fi emoționat când, la o oră de maximă audiență, poate să afle toată lumea că la Tg-Jiu se va termina în curând construcția nouă a Teatrului? Aceasta înseamnă că, din afară văzut, toate forțele administrației locale care concură la acest lucru au căzut, în sfârșit, la pace. O pace demult anunțată. Ministrul Culturii, emoționat și el, se și vedea tăind panglica inaugurală a noului Teatru. Pe scena Sălii Palatului din București, doi oameni visau frumos. Iar noi am fost martorii acestui inefabil moment. După acest început de gală, au fost acordate celelalte premii. Au urcat pe scenă ca invitați, rând pe rând, regizori importanți, actori foarte mari, scenografi excepționali, pictori valoroși, politicieni de marcă, diplomați străini, manageri adevărați. Și toți au avut, de fapt, aceeași

sarcină ca și prietenul nostru Marian Negrescu: au înmânat premii celor care au câștigat încrederea juriului la Gala Uniter desfășurată luni, 3 aprilie, anul de grație 2000. N-am să-i mai numesc pe premianți. O să-i numesc, și am motivele mele, pe cei invitați să premieze. Printre aceștia, alături de Marian Negrescu, au mai urcat pe scenă: Horia Bernea, Doina Levintza, Johnny Răducănu, Ludmila Patlanjoglu, Nicolae Manolescu, Cezar Ivănescu, Mișu Fotino, George Banu, Victor Rebengiuc și vedeta de la Hollywood, actrița Fanny Ardant. Și au mai fost: Guvernatorul BNR, Prințesa Margareta, ambasadorii SUA, Franței, Marii Britanii, Braziliei și directorul Consiliului Britanic din București. Iată, deci, *Liota lui Negrescu!* Îi vedeam pe toți la un loc, stând de vorbă, și mi-i închipuiam ca pe o orchestră excepțională formată numai din profesioniști unul și unul. Un formidabil Big Band. *Big Band Negresco!* Aceste lucruri sunt adevărate. Ele s-au întâmplat aievea. La Gala Uniter, la Sala Palatului din București, s-a aflat și o mână (dreapta) de actori de la Tg-Jiu, veniți să-l vadă și să-l aplaude pe directorul lor. Pe peroanele Sălii, afară, printre mașinile frumoase cu care veniseră VIP-urile, se aflau și multe mașini oficiale, negre, cu girofar și număr scurt. Multe erau înmatriculate în provincie. Erau arondate la primăriile sau la prefecturile unor capitale de județe. N-am văzut nici una cu număr de Gorj. Păcat! Administrativ vorbind, suntem la început de lună. Cota de benzină repartizată (după algoritm!) n-avea cum să fie consumată. Și-atunci, de ce n-au fost și-ai noștri?"

{ Vasile Vasiescu, *Big Band Negrescu, Actualitatea Gorjului*, 5 aprilie 2000 }

*

„Cea mai modernă clădire a unui teatru din România urmează să fie dată în folosință la începutul lunii septembrie a acestui an. În momentul finalizării, ea va

costa aproximativ 30 miliarde lei, sumă apreciată în funcție de creșterea dolarului până la acea dată.

Actorii Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu” din Tg.Jiu se vor muta în curând în casă nouă. Construcția noii clădiri, începută în 1996, s-ar fi putut termina chiar într-un an, dar data finalizării sale a fost mereu prelungită, datorită faptului că finanțările au venit sporadic. De o lună și jumătate, însă, teatrul a început să primească cea mai mare parte a banilor de care are nevoie, această sumă ridicându-se la trei miliarde lei, în comparație cu 300 de milioane lei alocate anul trecut.

După cum ne-a declarat Marian Negrescu, directorul acestei instituții, noua sală de spectacole este dotată cu aparatură modernă și foarte performantă, care nu se regăsește în alte teatre din țară: instalație de traducere simultană pentru limbile franceză și engleză, dacă în sală se află public străin, dar și instalație de climatizare, care provine direct din SUA și care a costat aproape un miliard și jumătate de lei. Partea de mecanică a scenei este și ea foarte spectaculoasă, deoarece sala se poate transforma în câteva minute din stil italian în stil elisabetan. Scena este prevăzută cu numeroase trape, lipsa acestora creând, în general, mari probleme actorilor.

De asemenea, teatrul va fi dotat cu o linie importantă de computere, acestea fiind folosite inclusiv pentru realizarea decorurilor. Cu un program special achiziționat, scenograful, regizorul și șeful de producție vor putea să prefigureze decorul pe calculator și să îl vadă spațializat, iar în momentul în care sunt stabilite toate detaliile, atelierele de producție vor ști exact ce trebuie să facă(...)

În acest moment, la Teatrul din Tg.Jiu, construcțiile de montaj s-au terminat, mai rămânând de zugrăvit anumite porțiuni exterioare ale clădirii, de pus țigla, geamurile, mocheta, scaunele și de făcut probe la instalațiile

de climatizare și traducere simultană. Pe de o parte, sala mă reprezintă pe mine, pe de altă parte - pe colegii mei. După ce am văzut atâtea săli de spectacol ale teatrelor din lume, am venit cu câteva propuneri. Am luat de la fiecare câte ceva, iar în final a rezultat o sală care este foarte personală. Este a Elvirei Godeanu și e unică în felul ei”, ne-a mai spus directorul instituției. (...)”

{Magda Bratu, ***Cel mai modern teatru din țară - construit la Tg-Jiu, Cuvântul libertății***, nr. 3152/ 6 iunie 2000 }

*

„După lupte seculare, care au durat aproape”... 15 ani, așa cum spunea Nenea Iancu (pentru că tot suntem în “Anul Caragiale”), în sfârșit Târgu-Jiul se poate mândri că are un teatru profesionist, cu unul dintre cele mai moderne sedii din țară.

Sâmbătă, 8 iunie, în cadrul manifestărilor dedicate “Zilelor Orașului”, dl. ing. Florin Cârциumaru - primarul municipiului Târgu-Jiu a tăiat panglica inaugurală a noului sediu al Teatrului Dramatic “Elvira Godeanu”, în prezența președintelui Consiliului Județean, prof. univ. dr. Nicolae Mischie, a prefectului de Gorj, jurist Toni Mihail Greblă, a unor parlamentari de Gorj, a unor consilieri județeni și municipali, a multor oameni de cultură, artă și litere, a reprezentanților mass-media și, evident, a angajaților acestei instituții.

În foaierele recent renovatei clădiri a fostei săli de spectacole “23 August”, te întâmpină portretul zâmbitor al patroanei teatrului târgușian, Elvira Godeanu precum și actorii și regizorii care alcătuiesc această instituție. Modernitatea sălii propriu-zise, cu toate fotoliile noi, confortabile și funcționale, cu luminozitatea și acustica ei te fac să te crezi în cine știe ce metropolă culturală a lumii, nu într-un târg de provincie.

Inaugurarea propriu-zisă s-a petrecut prin proiecția unui excelent film documentar despre viața și cariera Elvirei Godeanu, realizat de colega noastră de breaslă, Adina Andrițoiu. Un al doilea film documentar, de fapt un eseu cinematografic realizat de Dumitru Călugăru, pe un scenariu și comentariu scris de prof. Ion Cepoi, după *“Paracliserul”* lui Marin Sorescu, a prezentat *“Zidirea”* teatrului târgujian în etapele ei, de la vechea sală, la cea actuală.

Un al doilea moment s-a produs prin prezentarea unui spectacol de către actorii trupei, pus în scenă în regia domnului Marian Negrescu - directorul teatrului, tot după *“Paracliserul”* lui Marin Sorescu. S-au prezentat în fața publicului, în costumația purtată în diversele spectacole de până acum următorii artiști: Rodica Adriana Gugu, Monica Sfetcu, Mariana Ghițulescu, Luminița Șorop, Ruxandra Cornea, Cornelia Diaconu, Simona Urs, Eugen Titu, Ionuț Stoica, Valeriu Bâzu, George Drăghescu, Constantin Eremia, Pompiliu Ciochia, Aurelian Dobroiu, Alexandru Cornea, Ion Alexandrescu, Cristinel Dobran, Dan Calotă și Sorin Giurcă.

După încheierea spectacolului în aplauzele unei săli în picioare, au luat cuvântul domnii: Florin Cârțumaru, Nicolae Mischie și Marian Negrescu, fiecare promițând că vor ajuta la revigorarea artei teatrale în Târgu-Jiu, iar publicul va avea parte de momente de excepție, de bucurii spirituale majore în compania actorilor al unuia dintre cele mai tinere teatre din România.”

{N. Giorgi, *De sâmbătă, Târgu-Jiul are UN TEATRU DE METROPOLĂ*, *“Gorjeanul”*, 11 iunie 2002 }

*

„Iată că teatrul nu dispare. Nu numai că nu dispare, dar teatre noi apar în toate colțurile țării. Se joacă spectacole minunate, se ridică tineri actori și vreau să vă

spun că sunt mulți tineri actori buni și sunt convinsă și că aici veți avea și dumneavoastră prilejul să-i vedeți. Pentru că în momentul de față se formează. Nu numai la București unde a fost monopolul câteva decenii la rând.

Domnul Marian Negrescu a fost studentul nostru pe vremea acestui așa-zis monopol. Actorii nu puteau să vină să se pregătească decât la București, dar, iată, că acum fac acest lucru și la Craiova, și la Cluj, și la Iași, și la Sibiu. La Sibiu se desfășoară un festival internațional de teatru cu zeci de trupe din țară și străinătate.

Lucrurile merg înainte, dar pentru aceasta este nevoie de entuziasm, de sacrificii, de dăruire.

Toată dăruirea Paracliserului, dăruirea lui Marin Sorescu - și-mi pare bine că pentru acest moment extraordinar al deschiderii noii clădiri, a bisericii, a templului, pentru că Teatrul este un templu, ați ales "Paracliserul"-, adică acest poem, acest elogiu al artistului care se sacrifică și arde o dată cu casa lui. Este vorba, bineînțeles, de un foc abstract, dar nu se poate altfel.

Ca să realizezi ceva trebuie să arzi. În fond, *Paracliserul* este o variantă a Meșterului Manole. Și Meșterul Manole pentru a-și înălța mănăstirea a trebuit să zidească în pereții ei ființa cea mai scumpă, cea mai dragă, pe soția lui iubită.

Lucrul acesta a însemnat însă și moartea lui pentru că nici el nu mai putea trăi după aceea.

Aceasta este, în fond, marea, adevărata artă.

De data aceasta suntem într-un templu și dumneavoastră, domnule Negrescu, ați adus, într-adevăr, un frumos elogiu acestui templu. Cel mai frumos elogiu!

Vă mulțumesc pentru aceste clipe și vă doresc mult, mult succes și sunt convinsă că pe această scenă vor fi multe spectacole importante, de care spectatorii vor fi mai mult decât fericiți să le vadă.”

{Ileana Berlogea, ***I-ar fi plăcut și lui Marin Sorescu,***
Castelul de apă/supliment cultural, Actualitatea Gorjului,
19 iunie 2002 }

*

“Ultimul Împărat” a găsit în domnul Marian Negrescu un profesionist veritabil, un director de teatru deschis celor mai îndrăznețe propuneri, textul fiind întâmpinat într-o manieră europeană, însă “tras” în cea mai deplină și contradictorie contemporaneitate dintr-un specific românesc.

... Aeus Otiosus se străvede deopotrivă în Majestatea Sa, în care Marian Negrescu ne-a demonstrat că e un mare actor român.”

{Ion Popescu-Brădiceni, ***Premieră națională la Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” - Marian Negrescu: un mare “împărat”,*** *Gorjeanul*, 31 octombrie 2002 }

*

"Vom mai reveni asupra acestui subiect? Categorie. Deocamdată, încă o dată, să-l felicităm pe Marian Negrescu, directorul Teatrului Dramatic “Elvira Godeanu”, pentru curajul de-a fi inovator, democratic, național și european deopotrivă, patriot adevărat, dar și un visător de zile mari, de sărbători.”

{Ion Popescu Brădiceni, ***Iluzia puterii,*** *Gorjeanul*, 1 noiembrie 2002 }

*

„Despre oamenii cu care a lucrat la Târgu-Jiu, Vitalie Lupașcu spune că s-a înțeles extraordinar de bine, uneori

numai din priviri.

«Pe Marian îl cunosc foarte bine de pe vremea când juca la Craiova, unde este un actor foarte cunoscut. Profesorul meu, Cristian Hadjiculea a montat acolo câteva spectacole, iar cu scenarista Vioara Bara am mai lucrat la Teatrul de stat din Oradea. Mi-am dorit să fac mai mult cu piesa “Ultimul împărat”, dar am fost limitați de posibilitățile materiale.»

... Lucrul cel mai important pe care a ținut să-l sublinieze regizorul Lupașcu a fost însuși faptul construirii acestui teatru în capitala Gorjului.

Sunt extrem de uimit și voi continua să-l întreb pe Marian până voi primi un răspuns, cum s-a reușit acest lucru. Nu poate fi pusă la îndoială contribuția autorităților locale, a guvernului, dar în condițiile în care sunt scene foarte vechi în țară care nu obțin nici măcar fonduri pentru renovare, acest lucru este extraordinar.”

{ Adina Andrițoiu, **Regizorul Vitalie Lupașcu, la premiera piesei “Ultimul împărat”, - “Lucrul cel mai important este că am fost o echipă”**, *Timpul*, 1-7 noiembrie 2002 }

*

„Figura centrală, cea care polarizează toate replicile și toate personajele, numită „Măiestatea Sa”, este dusă la îndeplinire de către Marian Negrescu (fost actor la teatrul National din Craiova în „epoca” Purcărete și unul din “ctitorii” actualului teatru de pe Jiul de sus). Realizarea sa e cu totul însemnată cu câteva semne chiar: al său personaj (bine școlit, pe măsura artei interpretative românești, de rang înalt), al regiei (vastitate, amplitudine, sondări succesive în adâncimi), al muzicii (foarte bine condusă, cu discreția necesară, pe sublinieri semnifi-

cative aparține iarăși lui Vitalie Lupașcu), al citatului universal valabil (Lawrence Olivier, Peter O'Toole, Karl Maria Bradauer - nu poate fi luată ca o ofensă această apropiere, dimpotrivă)."

{ Valentin Tașcu, *Ultimul împărat*, *Drama*, nr. 4-5, pg. 136 și urm., iulie-decembrie 2002 }

*

„Din această pricină obsedantă, e aproape ciudat să vezi cum la Tg-Jiu actorul, regizorul și directorul Marian Negrescu, vine cu o montare aproape clasică, tradițională, mizând încă odată pe valoarea, uneori contestată de critici, a textului în discuție.

Cu excepția câtorva detalii vestimentare, vag aduse la moda zilei, spectacolul târgujienesc se întoarce la epocă, mai bine zis nu pleacă din ea, renunțând să caute tot felul de aluzii la prezent, pentru a se mulțumi cu încântarea divertismentului pur și simplu pe care piesa îl pune la dispoziție din belșug.

Culmea, senzația finală a fost de proștețime, pentru că nu s-au adus în scenă nici putreziciuni, nici duhori politice, nici greutăți vitale care săte facă să transpiri."

{ Valentin Tașcu, *D-ale carnavalului*, *Drama*, nr. 4-5, iulie-decembrie 2002 }

*

„Rămâne în linia omenescului jocul actorilor. Rodica Gugu, această talentată actriță dotată cu forță derivată din fragilitate, construiește personajul Bradshaw bine, cu singura obiecție că își forțează glasul spre tonuri prea joase, care nu-i sunt proprii.

Roluri de primă linie realizează Marian Negrescu (Baal și John Milton), Valer Dellakeza (Scrope) și Eugen

Titu (Carol Stuart).

Toți trei dau măsura valorii lor diverse, de la registrul liric, până la cel cinic sau suportabil vulgar."

{ Valentin Tașcu, **Victorie** de Howard Barker, *Drama*, nr. 1-2, ian.-iunie 2004 }

*

Acest "vis" este atât de degajat, încât permite absolut orice, așa cum au dovedit-o spectacolele de referință ale unor Peter Brook (1970), Alexandru Darie, Janusz Kica (Slovenia), Felix Alexa ș.a.

Tocmai de aceea este de-a dreptul surprinzătoare "ambiția" lui Marian Negrescu (tot mai des în ipostaza de regizor) de a o înscena "în dulcele stil clasic".

Așadar, tăieturi aproape deloc, improvizatii minime, modernități doar de panoramă și scenografie... Apropo, fermecătoare și "visate", adică "de vis" sunt decorurile și costumele semnate de Radu Alexandru, după cum fascinantă, bogată și diversă este și ilustrația muzicală (Mihai Vlădoianu și iarăși Marian Negrescu).

... Marian Negrescu însă, simțind abilitatea cu care se mișcă actorii în cauză i-a lăsat să se desfășoare in extenso, chiar dacă aceasta prelungește spectacolul mai mult decât era nevoie.

Am pomenit deja grupul zânelor care baletează parcă după schema marșului triumfal din pelicula de demult cu *Aida* (nu lipsesc de fapt tonurile operetistice din creația omoloagă a lui Verdi). Asemenea pachete compacte de personaje vin desigur din experiența de actor a lui Marian Negrescu de pe vremea în care răspundea la chemările lui Silviu Purcărete la Craiova.

La final, recunosc desigur un spectacol de succes,

cu inegalități inevitabile, plăcut ochiului și auzului. Pentru nevoile educaționale ale teatrului din acest loc el este semnificativ, dar nu-mi pot reține maliția de a constata, parafrazându-l pe Dumitru Radu Popescu, că e “prea mare pentru o scenă atât de mică”.

Dar, la urma urmelor “... totul e bine când se termină cu bine”, vorba acestui veșnic tânăr Will.”

{ Valentin Tașcu, **Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” - VISUL UNEI NOPTI DE VARĂ de William Shakespeare**, *Timpul*, 9-15 aprilie 2004 }

*

„Aș fi intitulat această cronică de teatru: *Cel mai bun spectacol de până acum de la Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu”*, dar ar fi fost insuficient, pentru că am asistat la o premieră de talie europeană, comparabilă cu unele mari spectacole din teatrele de faimă din țară.

... Transferul “de personalitate” i-a oferit lui Marian Negrescu încă o dată posibilitatea de a-și demonstra capacitatea interpretativă.

Actorul joacă în forță, detașat și sigur pe el, nu ezită la nici o mișcare (dinamismul fiind o cerință a regiei), îi iese totul, de la gest la voce (de fapt a primit nu de mult un mare premiu de interpretare la Târgu Mureș, pe merit). E expresiv și real, actual, în ciuda antichității rolului.”

{ Valentin Tașcu, **Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” – ANTIGONA**, *Timpul*, 19-25 noiembrie 2004 }

*

„Teatrul “Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu nu este, unul dintre acele teatre pe hârtie care au apărut după

1990 ci un absurd triumf cultural în epoca libertății de a fi incult.

Deși se declară “teatru de proiecte” este un veritabil teatru de repertoriu, cu un sediu modern, o sală de spectacole agreabilă, o trupă permanentă și pasionată și un public mereu mai curios. Este, probabil, singurul teatru construit în România după 1990; “un obiect de lux”, o apariție inexplicabilă pe harta orașelor românești unde se construiesc de regulă bănci și biserici.

Marian Negrescu, actor craiovean cu profilul aspru al lui Sean Connery, aflat la capătul proiectului care se pierde undeva prin anii 1993 s-a înseninat.

Are în ochi blândețea omului care și-a împlinit un vis, un teatru adevărat la Târgu-Jiu.

Proiectul pe care îl urmărește de mai bine de un deceniu are astăzi contururi certe, un repertoriu demn de instituții similare cu mare tradiție și o cadență demnă de invidiat: șase premiere pe stagiune.

Între timp actorul Marian Negrescu s-a multiplicat fără a înceta să rămână actor, fiind cu dezinvoltură și simț al măsurii director de teatru și regizor.

... *Dropia* este un spectacol religios care pornește din nevoia de credință a personajului titular din monodrama *Paracliserul*.

Doar că Ion Cepoi a combinat credința cu îndoiala în Dumnezeu. Acea îndoială care face credința și mai prețioasă. Este un spectacol al controverselor dintre om și divinitate, un spectacol de Paști și de Crăciun când omul se află mai aproape de Dumnezeu...

Actorii se supun unui ritual al mărturisirii și apostaziei asumat cu sinceritate și pasiune. Nu este important că Ion Cepoi și Marian Negrescu au modificat datele

textului de bază încât nu Paracliserul ci Paznicul surd este personajul principal (Ion Alexandrescu are profilul de damnat al celui ce repetă destinul Mântuitorului) ci această respirație religioasă comună pe care o transmite spectacolul.

... Gelu Badea refuză tragedia Antigonei pentru ritualul pedepsirii lui Creon. Antigona nu mai este Antigona ci Chinurile regelui Creon.

Iar acest Creon care va sfârși... pe scaunul electric, are în interpretarea lui Marian Negrescu valoarea unei creații. Cu un relief autonom, decorurile semnate de Vioara Bara ne puteau scuti de îndrăznelile tip play boy din Don Juan.

Pentru un public începător deviațiile de la text pe care le propune Gelu Badea sunt dificultăți în plus. Dar neliniștea pe care o implică poate fi creatoare.”

{Mircea Ghițulescu, **Teatrul “Elvira Godeanu”**, *Dimineața*, 16 decembrie 2004 }

*

„Cel de-al treilea spectacol, cu “*Dropia*”, după “*Paracliserul*” (la care se adaugă și mici fragmente din “*Iona*”), de *Marin Sorescu*, le prilejuiește un bun temei de afirmare lui Marian Negrescu, aici în calitate de regizor, și trupei în rândul căreia i-am remarcat pe *Ion Alexandrescu* (Paznicul), *Valeriu Bâzu* (Paracliserul orb), *Eugen Titu*, *Simona Urs*, *Rodica Gugu*, *Mariana Ghițulescu*, *Monica Sfetcu*, *Pompiliu Ciochia*, *Constantin Eremia*, *Cornelia Diaconu* ș.a. (pelerini).

Monologul din piesa lui Marin Sorescu este “decupat” și multiplicat prin participarea laconică, dar sugestivă a celorlalte personaje, încât avem de-a face cu

un dialog când ritualizat, învăluit de lirism și de o lentoare ce riscă uneori să se transforme în monotonie, când de emoția bine venită a unor revelații și a evocării lui Dumnezeu.

Totul se petrece în interior “de biserică”, printre schele, imense icoane și lumină de utrenie sau vecernie, în scenografia aceeași Vioara Bara.

Este o adaptare în care am recunoscut harurile de scriitor și om de cultură ale lui *Ion Cepoi*, secretarul literar al teatrului, dar și promițătoarele “voci” tinere din trupă (nu puțini dintre interpreți sunt încă studenți la actorie în Cluj-Napoca) care, alături de consacrați, pot asigura ascensiunea acestui colectiv către zona de performanță a teatrului nostru.

Așteptăm să confirme!”

{Ion Parhon, *La Teatrul “Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu - O benefică infuzie de tinerețe*, România Liberă, 20 decembrie 2004 }

*

„Înseamnă că publicul a aflat că la “Elvira Godeanu” se face teatru de calitate: sala de la premiera cu **Richard II** (16 aprilie 2005), arhiplină, ca niciodată, este o dovadă. Mai e puțin și se va sta în picioare. Faptul că s-a aplaudat la fiecare secvență este încă o dovadă, dar și pentru realitatea că acest public a devenit profesionist. Nu s-a râs decât când a trebuit, iar la final au fost reale ovații și chemări interminabile la rampă. Așadar, să zicem “bravo” acestui public care, onorat fiind de teatru, începe să-l onoreze la rândul-i.

Spectacolul îl numesc, fără jenă, magistral. Teatrul târgujian se află pe linie ascendentă, iar aceasta e de

bun augur pentru turneele ce se pregătesc intens pentru Casablanca și Scandinavia.

... Marian Negrescu face un portret complex al acestui personaj care se zbate între duiosie și cruzime, între meditație și cinism. Rolul său este îndeplinit exemplar, demn de un mare premiu (pe care l-am și profețit întregului spectacol)."

{ Valentin Tașcu, **RICHARD II**, *Timpul*, 18 aprilie 2005 }

*

„Într-o exactitate solidă, Rodica Gugu și Marian Negrescu respectă cu înțelegere, dăruire și firesc înscrierea în acest cerc care nu mai este „vicios”, ci dimpotrivă, relevant.

În urmărirea lor pe circumferință, bărbatul începe prin ușurință și nonșalanță golănească și sfârșește în slăbiciune și depresie, iar femeia debutează prin slăbiciune și disperare și termină prin a deveni element forte și decisiv. Toate acestea nu fac parte din teoria, ci din practica spectacolului, pe care publicul o percepe în aceeași termeni de exactitate. Aceasta ar fi deci materia brută. Finețea este dată succesiv de decor (sugestiv și rafinat colorat de Vioara Bara), de luminile conduse cu atenție spre a sublinia ideile, de sunetul pe cât de discret, pe atât de sensibilizator și, desigur, de interpretarea excelentă, gradată perfect a celor doi actori.”

{ Valentin Tașcu, **Teatru în filigran**, *Caiet-Program turneu*, septembrie 2005 }

*

„Dacă ar fi așteptat doar câteva săptămâni, criticul de teatru amintit ar fi avut ocazia să mai înregistreze o

“excepție”: Teatrul Dramatic “Elvira Godeanu” din Târgu-Jiu a plecat la începutul lunii septembrie pentru zece zile la Festivalul Internațional de Teatru Universitar de la Casablanca (Maroc) și, abia întors, s-a deplasat cu o impresionantă trupă (32 de membri) în Scandinavia.

În ambele turnee a obținut succese notabile, Premiul de onoare al FITUC, și adeziunea unui public special la Copenhaga, Stockholm și Malmö. Deplasările au fost ample, reprezentațiile teatrale fiind însoțite de prezentări de carte (practic mini-saloane), de expoziții de pictură.

La Casablanca, publicul marocan a apreciat în mod deosebit spectacolul cu „Doi pe o bancă” de Alexandr Ghelman în regia lui Zoltán Schapira (suedez de origine româna) și psiho-design de dr. Olivia Costea, iar în Scandinavia, pe lângă acest spectacol s-a prezentat în premieră absolută piesa „Raiul, prima pe dreapta”, în prezența autorului Cornel Udrea și a acelorași regizori.

... Teatrul din Târgu-Jiu a plecat, foarte simplu, dar vai, cât de rar, datorita unei finanțări masive din partea Guvernului, pe baza unui program care avea în vedere susținerea imaginii României în vederea integrării europene. Iar rezultatul a fost excelent, după cum s-a văzut.

La Târgu-Jiu, minunea a venit din noroc (șansa este pentru români, dar de fapt pentru orice om de teatru din lume, esențială) prin faptul că au acceptat să participe la un pachet de reprezentații doi critici importanți, Ioan Parhon și Mircea Ghițulescu. Teatrul a convins și... așa a început totul. Așadar, noroc și... bani și bineînțeles răbdare.

Dacă noroc se mai află, cu banii e tot mai greu, ca și cu răbdarea. Ar trebui să se înțeleagă mai des că

imaginea unei țări nu vine doar din fotbal și dansuri populare, mai nou, vai, din manele, ci din arta adevărată. Ea e costisitoare și nu produce inițial alte valori financiare, dar în timp aduce prestigiu și respect internațional. Experiența fericită a artiștilor gorjeni ne-a convins încă o dată ca așa e. Iar cei care dețin visteria țării ar trebui să înțeleagă mai des aceasta și să nu se zgârcească.”

{ Valentin Tașcu, **De la text la spectacol/ Teatru la export**, Drama, 2005 }

*

„Teatrul Elvira Godeanu din Târgu Jiu va juca la Stockholm, Malmo și Lingby, lângă Copenhaga, deci în Danemarca, premiera absolută cu piesa lui Cornel Udrea, ‘Raiul, prima pe dreapta’ în regia lui Zoltan Schapira.

... Actorul Marian Negrescu, directorul Teatrului Elvira Godeanu, mereu în formă, cu vocația lui de a ști să se oprească la timp, fiind, simultan, misterios, confidențial și reprezentativ, supraveghează începutul spectacolului și „îl pândește” pe Eugen Titu în timp ce „se constituie” în chip de înger. Nu vei afla niciodată tot ce știe Marian Negrescu, dar partea pe care o ignori nu te dezavantajează.”

{ Mircea Ghițulescu, **Prin Țările Nordice cu teatru și cărți**, Drama, 2005 }

*

„În acest context, Teatrul Elvira Godeanu din Târgu Jiu cu spectacolul *Doi pe o bancă* de Aleksandr Ghelman în regia lui Zoltan Schapira, (regizor român din Suedia, mereu mai prezent pe scenele noastre) a obținut în

unanimitate *Premiul de onoare al FITUC*.

Publicul și oamenii de teatru marocani și străini care l-au vizionat au urmărit cu multă atenție această poveste de dragoste dintre un mincinos romantic (jucat cu aplomb de Marian Negrescu) și o femeie nu mai puțin romantică ce abia așteapta să fie mințită, rol în care se distinge prin fragilitate Rodica Adriana Gugu. Zoltan Schapira a introdus acest barbat care obișnuiește să uite femeile pe care le iubește într-un purgatoriu din care va ajunge fie în rai, fie în iad. Spectatorii au apreciat armonia interpretării iar un domn în vârstă a declarat la ieșire că nu a mai văzut demult “teatru adevărat” la Casa-blanca. Se referea, desigur, la acea manieră pierdută în “teatrul modern” de a da expresivitate unui text.”

{ Mircea Ghițulescu, *Prin teatre, la Casablanca, Drama, 2005* }

*

„Lipiturile se văd, strică adică și mai ales lungesc nepermis de mult spectacolul (peste trei ore și jumătate e prea mult) și inutil. Așadar, dacă se ia foarfeca și se taie cam o oră din tot, rămâne “întregul”, care el este de-a binelea excelent. De ce e excelent? Am zis despre concepția regizorală, absolut nouă și interesantă. Am zis despre decor și costume. Trupa însăși funcționează impecabil. Marian Negrescu este de-a dreptul surprinzător în comedia spumoasă pe care o întreține (ne-a obișnuit cu roluri severe, tragice): ajunge să stârneasă râs și aplauze cu câte o singură literă (un “ș” cerut pentru liniște și alungare, de pildă).”

{ Valentin Tașcu “*Ce se taie, nu se fluieră*” - (*Revizorul de Gogol la TDEG*), *Timpul*, 30 decembrie 2005 - 5 ianuarie 2006 }

*

„Experiența mea la Tg-Jiu provoacă însă o fascinație particulară. Aici am cunoscut un teatru tânăr și entuziast, un director care petrece mai mult timp la teatru decât acasă și care cu dinamismul lui contaminează o trupă de actori și tehnicieni carea seamănă mai degrabă cu un grup de prieteni decât cu simpli „muncitori la teatru.”

E o atmosferă deosebită cea care respiră în Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”: aici munca de zi cu zi capătă încet-încet caracteristicile unei „creații colective” în adevăratul sens al cuvântului, iar egoismul obișnuit și de înțeles al actorului se astâmpără în satisfacția lucrului în echipă, prin participare și dăruire.

Nu știu dacă spectacolul pe care l-am montat aici va avea succes, dar știu că succesul meu personal l-am reputat deja: acela de a fi cunoscut un oraș liniștit și ospitalier, un teatru tânăr și motivat, actori și tehnicieni pregătiți și care, dincolo de competențele lor, sunt, simplu, prieteni, precum și un director maniac de cafea (la fel ca mine) cu care lucrez pentru a organiza un turneu în Italia.”

{ Achille Roselletti, **Câteva cuvinte**, *Caiet-program premieră*, mai 2006 }

*

„Vă îmbrățișez până la revederea
ce-o doresc cât mai... aproape!
Vreau să vă mulțumesc!

Mulțumesc domnului director Marian Negrescu!
A fost o idee extraordinară să-mi oferiți acest
cadou!

Vă dați seama ce simțeam eu
atunci când jucam alături
de doamna Elvira Godeanu
și aveam numai 24-25 de ani?!
Ca semn de mulțumire,
vă promit că la emisiunea mea
„Piersicile lui Florin”
voi vorbi cel puțin trei sferturi de oră
despre Teatrul din Târgu-Jiu”

**{ FLORIN PIERSIC - Mesaj rostit pe scena
Teatrului „Elvira Godeanu” Tg-Jiu, 4 iunie 2006 }**

*

„Spectacolul semnat de Marian Negrescu (regie, scenografie, costume) comite un gest deosebit: cu câteva zile înainte de intrarea României în Europa, arată cum d e fapt va intra Europa în noi (în Oltenia) sau mai bine zis cum va fi „ieșirea în lume” a oltenilor lui... Marin Sorescu (dar și ai lui Nea Mărin ai lui Amza Pelea).

Rezultatul este de un pitoresc desăvârșit, pe o paletă largă de desfășurare, de la nostalgia pierderii tradițiilor la impactul umoristic a două lumi care par a se exclude, dar care de fapt se atrag prin simpatie mascată.

... Ion Cepoi are o anume experiență a „adaptării” lui Marin Sorescu la nevoile scenei actuale. A decupat cu câțiva ani în urmă piesa „Paracliserul” și a dat împreună cu același Marian Negrescu un spectacol remarcabil.

Principiul de bază al întreprinderii este menținerea unui echilibru între ceea ce este tentant a deveni extrem, fie prin îngroșarea nestăpânită a umorului, fie prin înnegrirea exagerată a tragediei. În felul în care apare el

pe scena de la Tg-Jiu, fenomenul apare firesc, fără umbre și fără vulgarități, adică la nivelul unei acceptări fără fatalism. Trupa îl servește exemplar în acest sens pe regizor.

... Marian Negrescu a reușit încă odată să ofere fiecărui actor dreptul la însemnătate într-un ansamblu bine stăpânit, echilibrat, pitoresc, insinuant, cum am mai arătat și cu alte prilejuri."

{ Valentin Tașcu, *Ieșirea în lume*, *Polemika*, 8 febr. 2007 }

*

„Se prezintă simplu...

Personalitate vie, strălucitoare, de o expresie tulburătoare, un chip sculptat parcă din înțelepciune, din bărbăție dâră și pătimașă dragoste pentru arta pe care nu a trădat-o niciodată... Zeci de ani de teatru, acest om își datorează cariera cultului pentru cuvântul românesc, pentru arta scenei românești!

Impresionanta galerie de caractere interpretate de-a lungul unei tumultoase cariere, întâmplări din spatele scenei, replici, oameni și locuri... pășim cu smerenie într-o lume magică, unde omul și artistul se lasă purtat în depărtări, amintiri tandre, furtuni, resentimente, sute de figuri cunoscute sau întrezărite între două spectacole...

Acest prizonier al teatrului, de o dimensiune profesională cu totul aparte, este într-o istovitoare concurență cu timpul și cu el însuși. Convins că merită să sperii, că merită să visezi... convins că dincolo de zare, încercăm mereu să atingem, mereu, orizontul credinței în infinit...

Anii vin și trec peste vise ascunse în podul gândurilor nerostite! Ei... totul este în mâinile și puterile noastre,

depinde de noi dacă avem curajul să le rostim... iar blazarea rimează perfect cu o cădere de bună voie într-o familiară, căldicică mediocritate provincială... din care n-am ieșit definitiv!

Acest OM se încumetă să construiască ceva mai mult decât îi permite prizonieratul celor mai trăznite idei în favoarea neschimbării!

Teatrul de la Târgu-Jiu a fost înființat în anul 1993, actualul sediu, Teatrul de Artă Dramatică “Elvira Godeanu” a fost inaugurat în anul 2002. Aici, la Târgu-Jiu, se face istorie!

O umbră trece peste chip, o ușoară melancolie umbrește o clipă privirea sfredelitoare!

Forfota sterilă din jur, un perpetuum mobile al unei existențe materiale, lasă sufletul însingurat, plecat în gândurile lui... continuăm să stăm nu peste, ci sub timp!

Sunt destui care trec prin lume camuflându-și esența, pentru a ne face să-i credem mai sensibili, mai inteligenți și mai talentați decât sunt... Multora le reușește. În special în teatrele de provincie, unde creația artistică și criteriile de apreciere depind de “soluții” venite din exterior. Actorul, prin chemarea lui, înfățișează spectatorului numai drama care se desfășoară sub reflectoarele scenei, el întruchipând de fapt mulțime de vieți, oameni, destine... Câte vieți are oare un actor?

“Măria Sa, Actorul!”, cum magistral îl numește Ion Cepoi în *Jurnalul sentimental ARTELE SPECTACOLULUI ÎN GORJ!*

Centenerul Elvira Godeanu, ne mărturisește Marian Negrescu, a reprezentat pentru Teatrul din Târgu-Jiu un prilej extraordinar de a reaminti tuturor românilor numele unei mari actrițe a acestei țări.

Elvira Godeanu reprezintă un nume de aur al teatrului românesc. Amestecul de grație și talent a fost mereu întărit de o personalitate extrem de puternică, ce a marcat o generație întreagă. Ea a fost mereu acolo, în linia întâi, ducând teatrul la granițele dintre poveste și realitatea imediată a unui public care a adorat-o.

De ce tocmai Shakespeare pentru stagiunea aniversară? Aflăm, de fapt, dorul de a pune în scenă un spectacol clasic. Shakespeare rămâne un “teritoriu” atât de vast și complex, încât atunci când simți nevoia să respiri “altfel”, te lași în voia unui vers, închizi ochii și te trezești într-o altă lume încărcată de limpezimi, o lume ca o oglindă cu reflecții universale, cosmice chiar.

“Mi-am dorit să zăbovesc puțin în lumea asta și împreună cu actorii să ne primenim gândurile, mijloacele, tehnicile profesionale, încercând să găsim în noi acel “ceva” care să ne facă să fim proaspeți și să visăm împreună că putem descoperi necuvintele lui Shakespeare și mai ales gândurile lui.

“Visul unei nopți de vară” este o aspirație. Este o credință. Credința că fantasticul, feericul sunt chiar lângă noi. Sunt accesibile oricui cu minimala condiție de a ridica ochii din pământ. Avem dreptul să visăm. Pe undeva, este singurul drept pe care-l avem într-o viață de om.”

Prin inițiativa și efortul, de astă dată al regizorului Marian Negrescu, practica montărilor de dramaturgie shakesperiană în România a căpătat o nouă șansă de afirmare.

Ca unul din cei mai vechi directori de teatru din România, 14 ani, ne interesează în ce fel a simțit povara acestui deceniu, dacă mai are putere, deschidere, resurse

să gândească viitorul acestui Teatru?!...

“Directorul de teatru își va începe de abia de acum încolo mandatul. Până acum am construit, acum trebuie să ne bucurăm de ce avem și trebuie să arătăm și altora cine suntem”.

Timpul nu reprezintă nimic atâta timp cât nu este trăit. Pentru tânăra trupă din Târgu-Jiu însă, Timpul nu reprezintă nimic atâta timp cât nu este jucat!

Ei nu suferă de nimic, decât de prea mult suflet!

Cu o voce caldă, vibrantă, în care simțim măiestria Artistului dar și emoția Omului, un ultim gând...

*“Îmi doresc să pot sărbători o dragoste în fiecare zi...
Îmi doresc liniște, sănătate, dragoste. Nu știu exact ordinea...”*

*Pentru artist, femeia nu-i femeie
ci mai degrabă ea seamănă-a bărbat,
căci harul lui abia atunci scânteie
când de-un surâs se lasă fermecat...”*

Nu ne rămâne decât să ne luăm rămas bun de la acest colț de țară veche, în care încape cerul tot și nesfârșitul... Cortina cade, adâncă reverență... omagiu și recunoștință pleiadei de artiști din Târgu-Jiu, tuturor celor care prin efortul și talentul lor fac ca mirajul scenei să nu dispară niciodată...”

{Marina Vermez, **Un om, Karpatya, Istanbul - Romen diaspora bulteni**, sayi: 10-11, mart 2007 }

*

„**Emigranții** lui Horațiu Ioan Apan este în egală măsură realizarea lui Marian Negrescu și a lui Radu Botar, interpreți de marcă ai spectacolului gorjean. Deși diferiți în stil și manieră declamativă, cei doi actori se

completează reciproc atât de fericit, aş spune, încât duo-ul lor nu poate rămâne fără ecou în lumea iubitorilor de teatru (am inclus aici spectatori și specialiști deopotrivă).

...Marian Negrescu evoluează într-un registru mai sobru. Alegerea regizorului își dovedește aici eficiența. El este emigrantul instruit, un tip mai subțire, cu preocupări intelectuale, dar tot un ratat. Gândește și pentru celălalt, scrie o carte pe care o abandonează. Trebuie să te obișnuiești cu pauzele în rostire ale lui Marian Negrescu. Ele își au rostul lor și tâlcul lor în construirea tensiunii din secvențele cheie. Marian Negrescu știe să pună în evidență natura melancolico-meditativă a personajului său."

{ Adrian Țion, **Zâmbetul amar al înstrăinării în Emigranții**, LiterNet. ro, 22 martie 2007 }

*

„Pe Marian Negrescu îl știam bine, cu paleta sa vocală nuanțată, logică în permanență racordată la soluțiile scenei, precum și mișcarea sa scenică plecată din realitate și adusă în ficțiune, dar niciodată exagerat."

{ Valentin Tașcu, **Stavomir Mrozek - EMIGRANȚII**, *Timpul*, 13-19 aprilie 2007 }

*

„Asociația de solidaritate socială România - Studioul de Artă și Comunicare Bosfor și Teatrul de Stat Istanbul au organizat prima ediție a Festivalului de Teatru Românesc la Istanbul, invitat fiind Teatrul „Elvira Godeanu” din Tg-Jiu.

Au avut loc trei reprezentații ale piesei „Emigranții”

de Stawomir Mrozek, în regia lui Horațiu Ioan Apan și interpretarea actorilor Radu Botar și Marian Negrescu. Piesa, subtitrată în turcă, s-a jucat la Teatrul de Stat Taksim, în centrul orașului, cu un public mixt turco-român în fiecare seară.

Inițiativa asociației s-a bucurat de succes și sperăm în permanetizarea acestei idei binevenite în peisajul istambuliot.”

{ ***Dialoguri și fantezii în jazz***, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” Istanbul, Info media, 26. 05. 2007 }

*

„Mulțumesc lui Marian Negrescu care a debutat lângă mine, așa cum am debutat eu alături de doamna Elvira Godeanu”.

{ **ILINCA TOMOROVEANU - Mesaj rostit de pe scena Teatrului „Elvira Godeanu”, 3 iunie 2007** }

*

Comment le public casablancais a-t-il apprécié la pièce théâtrale «deux personnes sur un banc» dont vous êtes le conseiller artistique?

„Tout d’abord, il est à noter que j’ai représenté le théâtre dramatique Elvira Godeanu à côté de mon compatriote l’artiste Marian Negrescu. On a participé au FITUC avec une pièce de théâtre baptisée «Deux personnes sur un banc», mise en scène par Zoltan Schapira et dont le texte dramatique relate l’histoire d’une femme et d’un homme qui sont à la quête de leur identité; ils se posent des questions existentielles afin de com-

prendere la ragione per la quale ils sont nés, ils vivent et ils s'aiment.

Ce spectacle vivant a réalisé un franc succès, vu le grand nombre de spectateurs qui ont été émerveillés par ses actes dramatiques."

{Le Royaume est un lieu d'acculturation et de création , *Libération* (Casablanca), INTERVIEW *Entretien avec Valentin Tascu, doyen de la Faculté des arts plastiques en Roumanie* , Publié sur le web le 30 Octobre 2007 }

*

„Infatti eccomi qui che firmo per la seconda volta (dopo il mio „Bătrâni” messo in scena nel 2006) un lavoro con il Gruppo Teatrale „Elvira Godeanu” di Târgu-Jiu.

Non so come si possa sentire un assassino che torna sul luogo del delitto, ma io a dir la verità mi sento benissimo e sono stato addirittura felice di tornavi.

E sono felice non solo perché, dopo due anni lo spettacolo si rappresenta ancora con successo, ma sono soprattutto felice perché questo spettacolo ha aperto al gruppo le porte di una tournée italiana che ha toccato Roma, Firenze, Umbertide.

E si sono anche aperte le porte di un dialogo culturale fra la municipalità di Umbertide e quella di Târgu-Jiu. La lettera del Sindaco di Umbertide al suo omologo di Târgu-Jiu esprime proprio la volontà di proseguire un rapporto di amicizia e scambi culturali allo scopo di superare momenti di incomprensione che si sono purtroppo verificati recentemente fra Romania e Italia.

Lo stesso stile drammaturgico di „Balera” (una pièce

senza parole) e stato studiato per superare le barriere linguistiche permettendo al Gruppo Teatrale „Elvira Godeanu” di continuare a rappresentare i propri spettacoli al di la dei confini Rumeni.

Non e un caso che il lavoro e stato gia venduto in Turchia.

E proprio con „Balera” speriamo di fare un'altra tournée in Italia facendo si che anche gli assassini di Târgu-Jiu tornino nel luogo del delitto!!!

E questa sarebbe una grande soddisfazione per me, per il Direttore Marian Negrescu, per il Gruppo Teatrale „Elvira Godeanu”, ma anche un riconoscimento per la città di Târgu-Jiu e della sua istituzione culturale piu rappresentativa.”

{ Achille Roselletti, ***L'assassino torna sempre sul luogo del delitto***, Caietele „Elvira Godeanu”, martie 2008 }

*

„Un oraş cu personalitate, cel puțin din punct de vedere cultural. Teatrul Elvira Godeanu are abonamente, ceea ce înseamnă că oamenii vin la teatru (într-o Românie în care 86% din populație nu merge programatic la teatru, concert și film). Țin un curs de teatru, de fapt un Workshop cu actorii teatrului. Sunt 20, de toate vârstele, nu exagerez cu fizicația dar nici nu-i las de capul lor, unul nu crâcnește, toți încearcă să fie cât mai bine.

În sală peste 100 de elevi, iubitori de teatru, membri ai diverselor trupe de amatori din oraş. Participă și ei, sunt interesați și stau acolo, mai bine de trei ore. Sunt impresionat și mă bucur, efectiv mă bucur pentru acest oraş.

...Plecăm din Tg-Jiu, văd Coloana înfinitului, e vopsită în bronz, mă rog, asta este și { ... } păstrez în minte senzația aceea extraordinară de la workshop, că acest oraș are personalitate, că are, cumva, un apetit mai mare pentru cultură, mai mare decât ceea ce are această țară, care nu se mai duce la teatru, nu se mai duce la film, nu se mai duce la muzeu.

Plecăm bucurându-mă pentru ei."

{ Mihai Mălaimare, **Tg-Jiu, oraș, teatru și politică**, 20 mai 2008 }

*

„De câțiva ani suntem chemați de Marian Negrescu, directorul teatrului Elvira Godeanu din Tg-Jiu, la Festivalul pe care îl organizează - Zilele „Elvira Godeanu”.

O face ca om de teatru, întrebându-ne cu ce dorim să-i mai surprindem pe locuitorii acestui frumos oraș. Anul acesta am venit cu „Statuile”, pe care l-am jucat în nocturnă și cu un workshop - „Descoperirea propriului clown”, pe care l-am ținut cu actorii săi, și care mi-au făcut o foarte bună impresie.

La sfârșitul acestui turneu am stabilit împreună un pact de cooperare pe termen lung și cred că astfel de soluții pot pune ambele trupe într-o condiție excelentă. Vom vedea. În orice caz, o foarte bună impresie!”

{ **Turneu la Tg-Jiu, Teatrul Masca Blog**, 21 mai 2008 }

*

„Am venit la voi și-o găesc pe Elvira Godeanu. Puțini știu ce mare actriță a fost.

Și am găsit acest teatru. Acești actori ai voștri și acest

Marian Negrescu trebuie să fie fericiți pentru că au cel mai frumos teatru și pentru că sunt lăsați să-și facă treaba...

Aceste autorități care au investit în acest teatru merită toată lauda... Aici l-am văzut pe Ion Cepoi, secretarul literar al teatrului, care a scris într-o carte jurnalul de bord al acestui edificiu. A scris istorie, lucru ce nu se mai face în ziua de azi. Mă rog la bunul Dumnezeu ca acest Ion Cepoi să nu evolueze ca cei din alte orașe în care nu se face nimic. La fel, Negrescu. Să rămână așa cum sunt..."

{ Dan Puric, **Conferință de presă la TDEG**, Zilele „Elvira Godeanu”, mai 2008 }

PARTEA A IV-A
În care vedem
ce n-am văzut până acum



După cum se vede, i-a plăcut de mic... la înălțime



Cu mama și tata, pe vremea când eram nemuritori



N-ajungi bărbat, dacă nu faci armata...

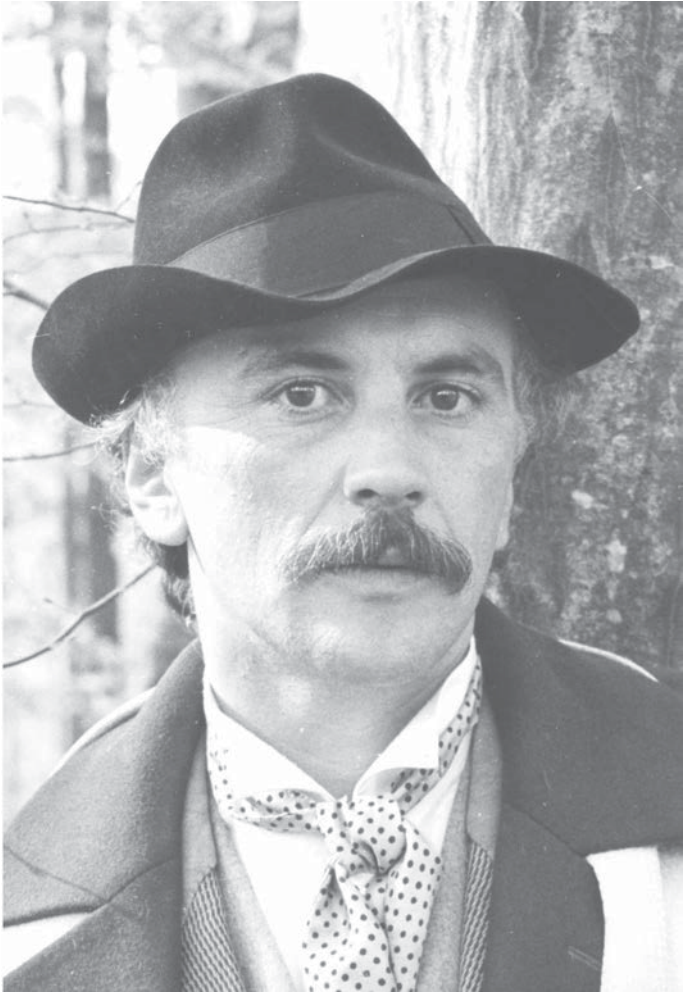


"La Cocioabă" a început povestea numită SIDERAL: Nelu Alexandrescu, Dorin Ciobanu, Ovidiu Popescu și Marian Negrescu

- 192 -



Aceiași, la care se adaugă Marius Ciulică



Actor de film



Actor de teatru, prin lume



Cu marea dragoste a vieții, fiica Ana Maria



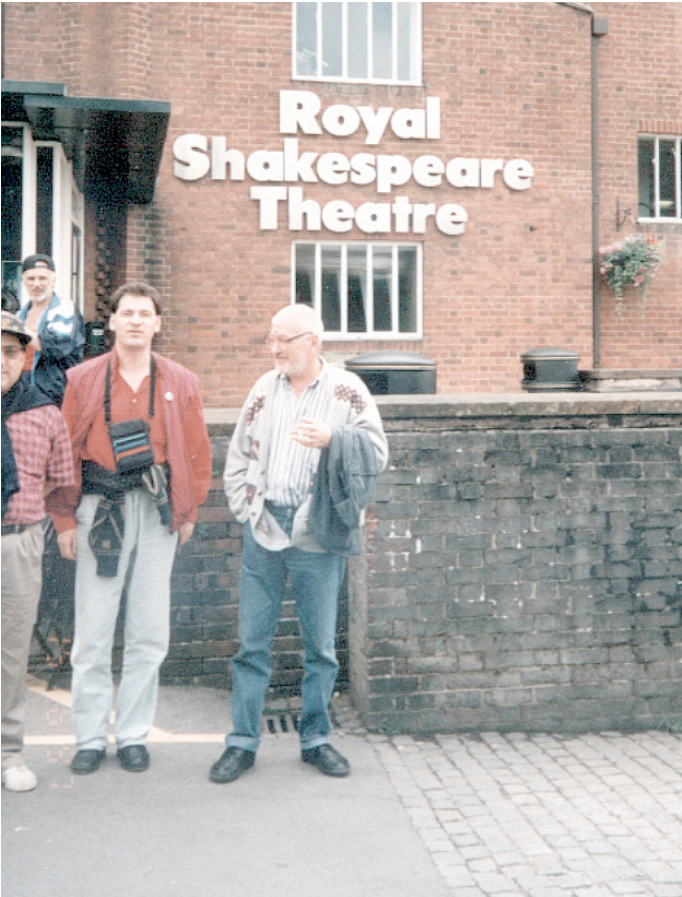
La Paris cu sora sa, Janetta Vasiescu



La Bălănești, alături de cumnatul său, Ciliță



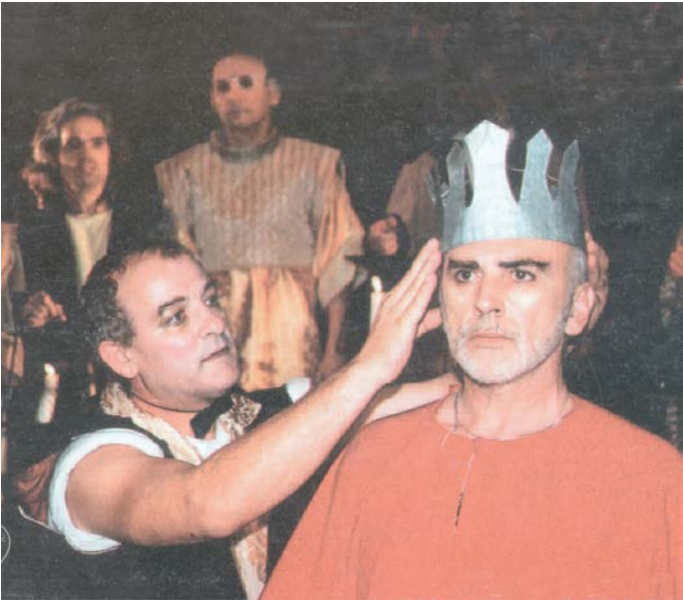
Cu Naționalul craiovean în Norvegia, alături de Ștefan Iordache și Tudor Gheorghe



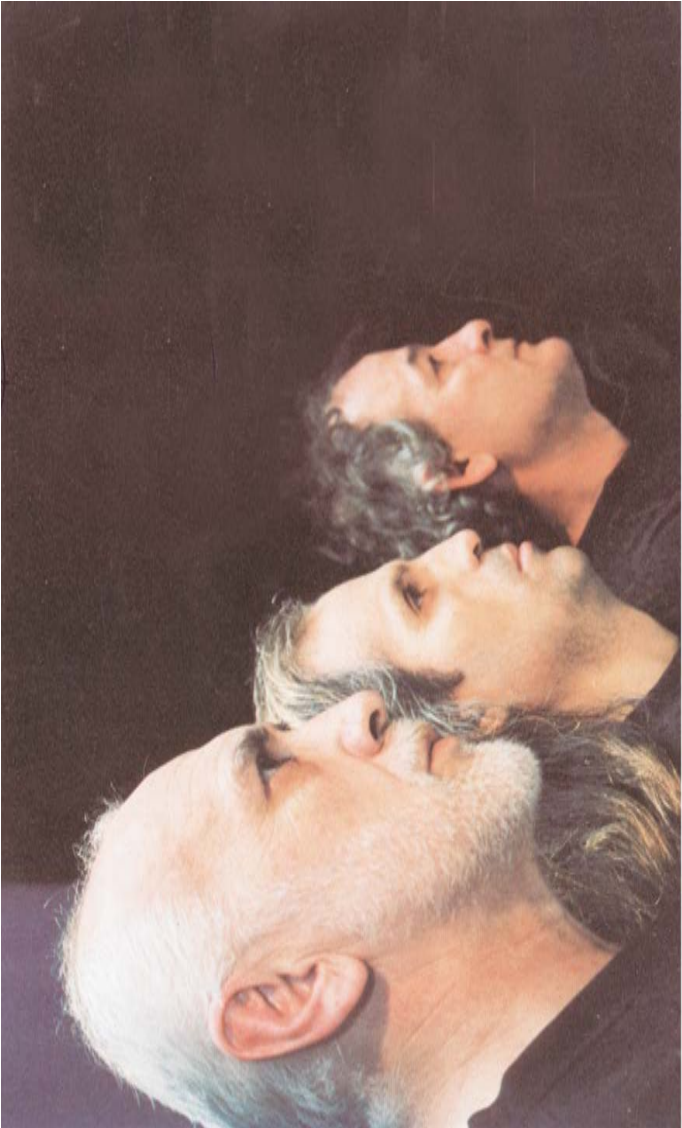
La "Royal Shakespeare Theatre" cu Ștefan Iordache



La Craiova, într- "O noapte furtunoasă", cu Valer Dellakeza, Nicolae Poghirc, Constantin Cicort, Mirela Cioabă



Ultimul împărat... de la Târgu-Jiu



În "Operele complete..." cu Ion Alexandrescu și Eugen Titu



În "Dom Juan", alături de Valer Dellakeza



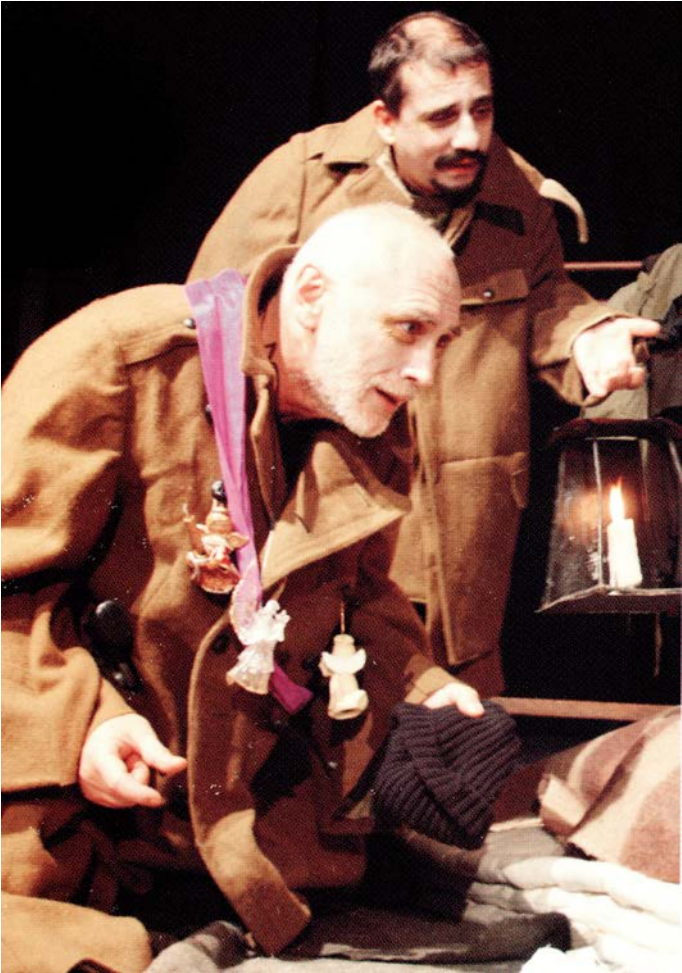
Cu Eugen Titu în "Antigona"



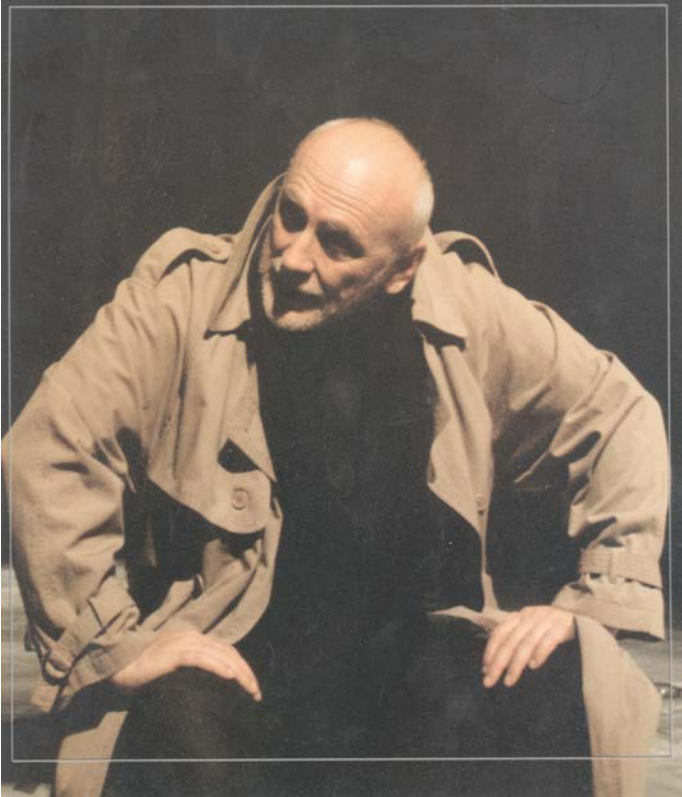
În "Richard II" alături de Pompiliu Ciochia, Ion Alexandrescu, Constantin Eremia, Dan Calotă, Eugen Titu, Ionuț Stoica, Valeriu Băzu



Alături de Rodica Adriana Gugu în "Doi pe-o bancă"



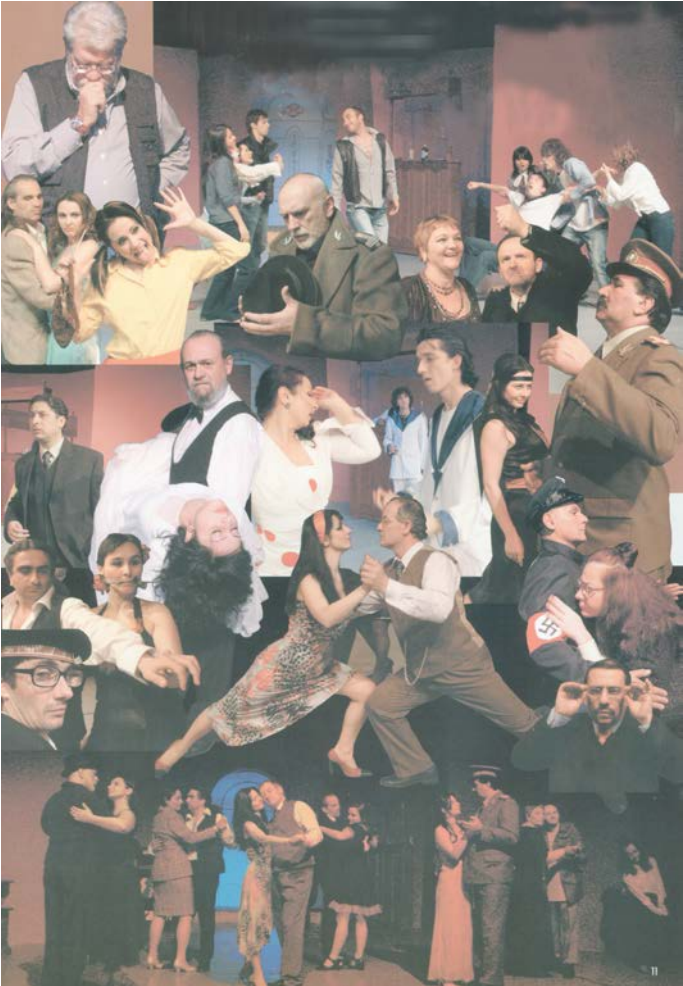
Așteptând "Revizorul", alături de Constantin Eremia



Emigrantul...



În "Trei surori", împreună cu Mariana Ghițulescu



DI. Teatru et comp.

Ana Maria, Târgu-Jiu, texte, laptop,
cafea, mobil, țigări... Marian Negrescu, adică





ION CEPEI

Născut în Tg-Jiu, la 13 august 1951.

A absolvit cursurile Facultății de Română-Italiană
a Universității „Al. I. Cuza” Iași, în iunie 1974.

În prezent este director al Centrului Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj
și secretar literar al Teatrului „Elvira Godeanu” Tg-Jiu.

A debutat în 1981 cu volumul de poezii „Reportaj din secolul XX”.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

De același autor:

* *Scrisori de la Mila 0*, proză scurtă, Tg-Jiu, 1996

* *Litanii împotriva frigii* (poezie), Tg-Jiu, 1997

* *Apele care ne-adună* (eseu monografic), vol. I, Tg-Jiu, 1997

* *Singurătatea alegătorului de cursă lungă* (proză scurtă) Tg-Jiu, 1997

* *Apele care ne-adună*, vol. II, Tg-Jiu, 1999

* *Când zeii ca și oamenii* (roman), Craiova, 2000

* *Îmblânzirea minotaurului*

(Istoria Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu”, vol I), Tg-Jiu, 2002

* *Artele spectacolului în Gorj* (eseu monografic), Tg-Jiu, 2002;

* *Viețile Elvirei Godeanu* (monografie), Tg-Jiu, 2004

* *Zmeul de hârtie* (roman), Tg-Jiu, 2004

* *Manual de istorie alternativă*
(proză umoristică), Tg-Jiu, 2005

* *Zmeul de hârtie* (roman),
ediția a II-a revăzută și adăugită, 2006

* *Leșirea în lume*
(Istoria Teatrului Dramatic
„Elvira Godeanu”), Tg-Jiu, 2008



ISBN 978-973-7847-20-1